

T.C.
BİRÜNİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK BİLİM DALI

ÖĞRETMENLERİN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKUL REHBERLİK HİZMETLERİ
VE PSİKOLOJİK DANIŞMAN İLE İLGİLİ METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İbrahim Uzun

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Zeki ILGAR

İstanbul
Şubat, 2018

ONAY SAYFASI

Biruni Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalında İbrahim UZUN tarafından hazırlanan “Öğretmenlerin ve Okul Yöneticilerinin Okul Rehberlik Hizmetleri ve Psikolojik Danışman İle İlgili Metaforik Algılarının İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 21.02.2018

Jüri Üyesi;
(Danışman)

Yrd. Doç. Dr. M. Zeki ILGAR Biruni
Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri
Bölümü

Jüri Üyesi;

Yrd. Doç. Dr. Ebru ÖZTÜRK Biruni Üniversitesi,
Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

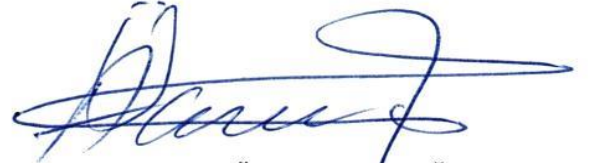

Jüri Üyesi;

Yrd. Doç. Dr. Şengül MERTOL ILGAR İstanbul
Üniversitesi, HAYEF Temel Eğitim Bölümü

Tez hakkında alınan jüri kararı, Biruni Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Prof. Dr. Adnan ÖMERUSTAOĞLU
Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Öğretmenlerin Ve Okul Yöneticilerinin Okul Rehberlik Hizmetleri ve Psikolojik Danışman İle İlgili Metaforik Algılarının İncelenmesi.” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Biruni Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Biruni Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin ... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

10.../05.2018

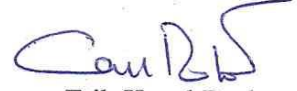

İbrahim UZUN

Biruni Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu

26.03.2018

Sayın İbrahim UZUN

Biruni Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu yapılan inceleme sonucunda planladığı **“Öğretmenlerin Ve Okul Yöneticilerinin Okul Rehberlik Hizmetleri Ve Psikolojik Danışman İle İlgili Metaforik Algılarının İncelenmesi ”** isimli araştırmanızın kurulumuzun **26.03.2018** tarihli toplantısında etik yönden uygun olduğuna karar verilmiştir.

Etik Kurul Başkanı
Prof.Dr.Can Polat EYİGÜN

T.C.
BİRÜNİ ÜNİVERSİTESİ
GİRİŞİMSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL KARARI

Tarih: 26.03.2018 Toplantı Sayısı:14	Karar No: 2018/14-10 Araştırmacı İbrahim UZUN'un planladığı "Öğretmenlerin Ve Okul Yöneticilerinin Okul Rehberlik Hizmetleri Ve Psikolojik Danışman İle İlgili Metaforik Algılarının İncelenmesi " konulu araştırma incelendi, yapılan inceleme sonucunda araştırmanın etik yönden uygun olduğuna karar verildi.
---	---

ÜYELER

Adı soyadı	Alanı	Bölümü	Katılım	İmza
Prof.Dr.Can Polat EYİGÜN	Tıp Fakültesi	Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji A.D	Etik Kurul Başkanı	
Doç.Dr.Leman ŞENTURAN	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Hemşirelik Bölümü	Etik Kurul Başkan Yardımcısı	
Prof.Dr.Fatma ÇELİK	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Beslenme ve Diyetetik Bölümü	Üye	
Doç.Dr.Şölen HİMMETOĞLU	Tıp Fakültesi	Tıbbi Biyokimya A.D.	Raportör	
Doç.Dr.Burcu KARADUMAN	Diş Hekimliği Fakültesi	Periodontoloji A.D.	Üye	
Yrd.Doç.Dr.Ayşe Tuba CEYHUN	Eğitim Fakültesi	Zihin Engelliler Bölümü	Üye	
Yrd.Doç.Dr.Yonca ZENGİNLER	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü	Üye	

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖĞRETMENLERİN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN OKUL REHBERLİK HİZMETLERİ VE PSİKOLOJİK DANIŞMAN İLE İLGİLİ METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ

İbrahim UZUN

2018, 120 + XVI sayfa

Bu araştırmanın temel amacı eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin okul psikolojik danışmanı, rehberlik hizmetleri ve rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarını belirlemektir. Araştırma nitel bir çalışma olup olgubilim yöntemi ile desenlenmiştir. Araştırma 54 okul yöneticisi ve 314 öğretmen olmak üzere toplam 368 kişi ile yapılmıştır. Araştırma ile ilgili veriler araştırmacı tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu ve kişisel bilgi formu toplanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS programı yardımıyla çözümlenerek frekans ve yüzde dağılımı hesaplanmış, kişisel değişkenlere göre betimleyici analizler yapılmıştır.

Araştırma neticesinde, katılımcıların psikolojik danışman için 210 metafor, okul rehberlik hizmetleri için 242 metafor ve rehberlik servisi odası için 189 adet geçerli metafor kullandıkları tespit edilmiştir. Kullanılan metaforlar psikolojik danışman için 10, okul rehberlik hizmetleri için 23 ve rehberlik servisi odası için 17 alt temada toplanmıştır. Katılımcıların ilk sırada; psikolojik danışman için anne ve doktor metaforunu, rehberlik hizmetleri için sağlık hizmetleri metaforunu ve rehberlik servisi odası için ise acil servis metaforunu kullandıkları görülmüştür. Katılımcıların okul psikolojik danışmanına ilişkin daha olumlu metaforlar kullandıkları ve daha olumlu metaforik algılara sahip oldukları belirlenmiştir. Rehberlik servisi odasına ilişkin ise olumsuz metafor kullanımının diğerlerine oranla daha fazla olduğu görülmüştür. Okul müdürü olarak görev yapan katılımcıların psikolojik danışmana ilişkin daha olumlu metaforik algılarının olduğu, müdür yardımcısı olan katılımcıların ise diğer katılımcılara göre daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların kişisel değişkenlerine göre psikolojik danışman, rehberlik hizmetleri ve

rehberlik servisine ilişkin farklı metaforlar kullandıkları ve farklı metaforik algılara sahip oldukları bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Metafor, Metaforik Algı, Psikolojik Danışman, Rehberlik, Rehberlik Hizmetleri.

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

INVESTIGATION OF THE METAFORIC PERCEPTIONS OF SCHOOL GUIDANCE SERVICES AND PSYCHOLOGICAL COUNSELOR OF TEACHERS AND SCHOOL ADMINISTRATORS

İbrahim UZUN
2018, 120 + XVI pages

The primary purpose of this research is to identify the metaphorical perceptions of teachers and school administrators who work in the educational institutions for school psychological counsellor, guidance services, and guidance service room. The research is a qualitative study and it is designed by the method of phenomenology. The research was conducted with a total of 368 students, 54 school administrators and 314 teachers. An interview form consisting of open-ended questions developed by the relevant researcher and a personal information form were collected. The data from questionnaire forms were analysed with the help of SPSS program after that frequency and percentage distribution were calculated according to it and descriptive analyses were made according to personal variables.

As a result of the study, participants were found to use 210 metaphors for psychological counselors, 189 metafor the school guidance services and 242 valid metaforums for the guidance service room. The metaphors used were collected in 17 sub-themes for psychological counseling, 23 sub-themes for school guidance services and in the guidance service room. Participants were found to use more positive metaphors about school psychological counsellors and to have more positive metaphorical perceptions. On the other hand, the use of negative metaphors for guidance counselling room was found to be higher than the others. It was determined that participants who worked as school principals had more positive metaphorical perceptions of the psychological counsellor and those who were assistant principals had a more negative metaphorical perception than the other participants. Participants were found to use different metaphors about psychological counselling, guidance services

and guidance services according to their personality variables and found to have different metaphorical perceptions.

Key Words: Metaphor, Metaphoric Perception, Psychological Counselor Guidance, Guidance Services.

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın temel amacı eğitim öğretim hizmetlerinin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin okullarımızda görev yapan öğretmenler ve yöneticiler tarafından nasıl algılandığını araştırmaktır. Bu kapsamda öğretmenlerin ve okul yöneticilerin PDR hizmetlerine ilişkin algılarını öğrenmek için, duygularımızı ve düşüncelerimizi zengin olarak ifade etmemizi sağlayan metafor kavramı kullanılarak katılımcıların metaforik algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının belirlenmesi, eğitim ortamında sunulan PDR hizmetlerin niteliğinin artırılmasına ve hizmetlerin daha verimli sunulmasına katkı sağlayacaktır.

Yüksek lisans tez çalışmamın tüm aşamalarında hem fikirleriyle hem de yol göstericiliği ile her türlü desteği sağlayan tez danışmanım değerli hocam Yrd. Doç. Dr. M. Zeki ILGAR' a, tez hazırlama süresince bilgi ve tecrübeleriyle bana desteklerini esirgemeyen tüm psikolojik danışman meslektaşlarıma teşekkür ederim. Ayrıca bu süreçte bana sürekli destek olan, her türlü fedakarlığı gösteren eşim Sultan Hümeysra UZUN' a, örneklem grubunu oluşturmayı gönüllü kabul eden yönetici ve öğretmenlere teşekkür ederim.

İstanbul-2018

İbrahim UZUN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI	ii
ETİK KURUL ONAYI	iii
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
ÖN SÖZ	ix
ÇİZELGLER DİZİNİ	xii
KISALTMALAR DİZİNİ	xvi

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

1.1. Problem	3
1.2. Amaç	5
1.3. Önem	6
1.4. Varsayımlar	7
1.5. Sınırlılıklar	7
1.6. Tanımlar	7

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve	9
2.1.1. Eğitim	9
2.1.2. Öğrenci kişilik hizmetleri ve rehberlik	10
2.1.2.1. Rehberlik nedir	11
2.1.2.2. Rehberlik ve psikolojik danışma	12
2.1.2.3. Rehberliğin amaçları	12
2.1.2.4. Rehberliğin ilkeleri	12
2.1.2.5. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin tarihsel gelişimi	13
2.1.2.6. Türkiye’de rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri	14
2.1.2.7. Rehberlik türleri	15
2.1.2.7.1. Hizmet alanlarına göre rehberlik	16
2.1.2.7.2. Problem alanlarına göre rehberlik	16
2.1.2.7.3. Temel işlevlerine göre rehberlik	16
2.1.2.7.4. Birey sayısına göre rehberlik	17
2.1.2.7.5. Öğretim basamaklarına göre rehberlik	17
2.1.2.8. Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri	18
2.1.2.9. Okul psikolojik danışmanı(rehberlik öğretmeni)	18
2.1.2.10. Okul yöneticileri ve psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri	19
2.1.2.11. Öğretmenler ve psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri	19
2.1.2. Metafor	20
2.1.3. Rehberlik ve metafor	21
2.2. İlgili Araştırmalar	22

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	25
3.2. Evren ve Örneklem	26
3.3. Verilerin Toplanması	27
3.4. Verilerin Analizi.....	28

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR (VE YORUM)

4.1. Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algının İncelenmesi.....	32
4.2. Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algının İncelenmesi	52
4.3. Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Metaforik Algının İncelenmesi.....	79

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ, (TARTIŞMA) VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	102
5.1.1. Psikolojik danışmana ilişkin metaforik algı	102
5.1.2. Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algı	103
5.1.3. Rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algı	104
5.1.4. Katılımcıların kişisel değişkenlerine göre metaforik algıları	105
5.2. Öneriler	110
5.2.1. Okul psikolojik danışmanlarına öneriler	110
5.2.2. Okul yöneticilerine öneriler.....	111
5.2.3. Araştırmacılara öneriler.....	112

KAYNAKÇA	113
EKLER	117
ÖZGEÇMİŞ	119
İNTİHAL RAPORU	120

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa No

Çizelge 3.2.1. Örneklem Grubun Görev Yaptığı Okul Düzeyine İlişkin Dağılımları	26
Çizelge 3.2.2. Örneklem Grubun Cinsiyet Bilgilerine İlişkin Dağılımları	27
Çizelge 3.2.3. Örneklem Grubun Görev Yaptığı Kurum Bilgisine İlişkin Dağılımları .	27
Çizelge 3.2.4. Örneklem Grubun Görev Bilgisine İlişkin Dağılımları	27
Çizelge 4.1.1.a. Psikolojik Danışmana İlişkin Algılanan Metaforlar.....	33
Çizelge 4.1.1.b. Psikolojik Danışmana İlişkin Algılanan Metaforlar.....	34
Çizelge 4.1.1.c. Psikolojik Danışmana İlişkin Algılanan Metaforlar.....	35
Çizelge 4.1.2. Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temaları.....	39
Çizelge 4.1.3. Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforların Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	39
Çizelge 4.1.4.a.1. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	40
Çizelge 4.1.4.a.2. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	41
Çizelge 4.1.4.b.1. Katılımcıların Yaşına Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	42
Çizelge 4.1.4.b.2. Katılımcıların Yaşına Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	42
Çizelge 4.1.4.c.1. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	43
Çizelge 4.1.4.c.2. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	44
Çizelge 4.1.4.ç.1. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	45
Çizelge 4.1.4.ç.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	46
Çizelge 4.1.4.d.1. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	47

Çizelge 4.1.4.d.2. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	48
Çizelge 4.1.4.e.1. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	48
Çizelge 4.1.4.e.2. Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	49
Çizelge 4.1.4.e.3. Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	50
Çizelge 4.1.4.e.4. Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	50
Çizelge 4.1.4.f.1. Katılımcıların Görevine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	51
Çizelge 4.1.4.f.2. Katılımcıların Görevine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	51
Çizelge 4.2.1.a. Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Algılanan Metaforlar.....	53
Çizelge 4.2.1.b. Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Algılanan Metaforlar.....	54
Çizelge 4.2.1.c. Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Algılanan Metaforlar.....	55
Çizelge 4.2.2. Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temaları.....	63
Çizelge 4.2.3. Okul Rehberlik Hizmetleri İle İlgili Metaforların Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	64
Çizelge 4.2.4.a.1. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	65
Çizelge 4.2.4.a.2. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	66
Çizelge 4.2.4.b.1. Katılımcıların Yaşına Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	67
Çizelge 4.2.4.b.2. Katılımcıların Yaşına Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	68
Çizelge 4.2.4.c.1. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	69

Çizelge 4.2.4.c.2. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	70
Çizelge 4.2.4.ç.1. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	71
Çizelge 4.2.4.ç.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	72
Çizelge 4.2.4.d.1. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	73
Çizelge 4.2.4.d.2. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	74
Çizelge 4.2.4.e.1. Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	75
Çizelge 4.2.4.e.2. Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	76
Çizelge 4.2.4.e.3. Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	77
Çizelge 4.2.4.e.4. Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu Ve Olumsuz Olarak Karşılaştırılması.....	77
Çizelge 4.2.4.f.1. Katılımcıların Görevine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	78
Çizelge 4.2.4.f.2. Katılımcıların Görevine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	79
Çizelge 4.3.1.a. Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Algılanan Metaforlar.....	80
Çizelge 4.3.1.b. Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Algılanan Metaforlar.....	81
Çizelge 4.3.1.c. Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Algılanan Metaforlar.....	82
Çizelge 4.3.2. Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Metafor Temaları.....	87
Çizelge 4.3.3. Rehberlik Servisi Odası İle İlgili Metaforların Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	88
Çizelge 4.3.4.a.1. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	89

Çizelge 4.3.4.a.2. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	90
Çizelge 4.3.4.b.1. Katılımcıların Yaşına Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	91
Çizelge 4.3.4.b.2. Katılımcıların Yaşlarına Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	92
Çizelge 4.3.4.c.1. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	93
Çizelge 4.3.4.c.2. Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	94
Çizelge 4.3.4.ç.1. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	95
Çizelge 4.3.4.ç.2. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	96
Çizelge 4.3.4.d.1. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	97
Çizelge 4.3.4.d.2. Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	98
Çizelge 4.3.4.e.1. Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	99
Çizelge 4.3.4.e.2. Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	100
Çizelge 4.3.4.e.3. Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	101
Çizelge 4.3.4.e.4. Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	101
Çizelge 4.3.4.f.1. Katılımcıların Görevine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması.....	102
Çizelge 4.3.4.f.2. Katılımcıların Görevine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı.....	103

KISALTMALAR DİZİNİ

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

PDR : Psikolojik Danışma ve Rehberlik

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya genel bir giriş yapılmış olup, problem durumu ortaya konularak araştırmanın amacı ve önemi üzerinde durulmuş, temel varsayımlar, sınırlılıklar vurgulanmış ve temel kavramlara yer verilmiştir.

Hızlı ve baş döndürücü değişim ve gelişmeler modern dünyada hemen hemen her konuda yaşanmaktadır. Dünyadaki değişim ve gelişmeler, insanlara birçok konuda fayda sağlarken bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Bu değişimin hızı ve etkisi günümüzde giderek artmaktadır. Teknoloji, bilişim teknolojileri, eğitim, tüketim sektörü, kültürel, ekonomik, sağlık, sosyal, devlet idaresi, insan hakları ve adalet, toplumda bireyin değeri vb. konularda köklü değişiklikler meydana gelmektedir. Toplumlar arasındaki yarışın hızı artmış, çağın gerekliliklerine ayak uydurma ve teknolojik gelişmelere yetişmek ve bu alanda yeterlilik kazanmak için toplumlar eğitim sistemlerini sürekli geliştirme gayreti içine girmişlerdir. Her alanda yaşanan bu gelişmeler neticesinde eğitim-öğretim hizmetlerinin önemi giderek daha da artırmış ve eğitimde yeni model ve yaklaşımlar ortaya çıkmıştır.

Eğitimin temel işlevi bireylerin bedensel, ruhsal, toplumsal yönlerden gelişen ve sosyal uyum gösterebilen mutlu ve üretken olabilmelerini sağlamaktır. Örgün eğitimin yapıldığı kurumlar bu işlevin gerçekleşmesine büyük katkı sunmaktadır. Eğitim vasıtası ile hedeflenen çocukların kişilik gelişimine katkı sağlayarak toplumun bir ferdi olarak toplumsal hayata hazırlamaktır. Öğrencilerin her yönü ile sağlıklı ve uyum içinde olabilmesi için öğretim etkinlikleri ile birlikte rehberlik programlarının birlikte uygulandığı bir eğitim proramı gereklidir. Çağdaş eğitim anlayışı ile beraber öğrenci kişilik hizmetleri de eğitim sistemine girdi. Öğrenci kişilik hizmetlerini yönetim ve

öğretim hizmetlerinden ayıran, öğrencilerin kendilerini en üst sınıra kadar geliştirmesine imkan verecek ortamı hazırlamasıdır. Kişilerin bir bütün olarak gelişmesini sağlayacak ortamı hazırlayarak bireylerin kişisel gelişimini ve kendini gerçekleştirmesine yardımcı amaçlayan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, öğrenci kişilik hizmetleri yer almaktadır(Kepçeoğlu, 1994).

Eğitimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, eğitim-öğretim ortamında eğitim gören öğrencilerin kendini tanıması, özelliklerinin farkına varması, gerçekçi ve ulaşılabilir kararlar alabilmesi, karşısına çıkan problemlerle başa çıkabilmesi ve bulunduğu ortama uyum sağlayabilmesi için verilen profesyonel hizmetler olarak tanımlanmaktadır(Kaya, 2016).

Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik(PDR) hizmetleri 1950’li yıllarda Milli Eğitim Sistemine girmeye başlamıştır. Türk eğitim sisteminde Rehberlik ve Psikolojik Danışma hizmetleri önemli bir yere sahiptir. Eğitim sistemimizde çağdaş eğitim sistemi yaklaşımlarına göre eğitim-öğretim faaliyetleri planlanmakta ve öğrenci merkezli bir anlayış benimsenmektedir. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri de eğitim-öğretim sisteminin tamamlayıcı ve ayrılmaz bir parçası olarak faaliyetlerini sürdürmektedir(Yeşilyaprak, 2009).

Eğitimde sunulan PDR hizmetlerinin kalitesini ve başarısını artırmak için, öğrencilerin, öğretmenlerin, idarecilerin ve velilerin PDR hizmetlerine yönelik algı ve beklentilerini öğrenmek etkili olacaktır. Bireylerin bu hizmetlere ilişkin algılarını öğrenmek için insanların anlama ve anlatım sürecinde, duygularını ve düşüncelerini zengin olarak ifade etmelerini sağlayan “metafor” kavramını kullanmak amacımıza hizmet edecektir.

Bu çalışmada, okul rehberlik hizmetleri, okul psikolojik danışmanı ve rehberlik servisine ilişkin metaforik algıların tespit edilmesi ve sorunlara dönük çözüm önerilerinin geliştirilmesini hedeflemektedir. Sonuç olarak öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının belirlenmesi, eğitim ortamında sunulan PDR hizmetlerinin niteliğinin artırılmasına ve hizmetlerin daha verimli sunulmasına katkı sağlayacaktır.

1.1. Problem/Problem Durumu

Öğrencilerin eğitim-öğretim ortamından en üst düzeyde faydalanması eğitim-öğretim hizmetlerinin en önemli amaçlarından biridir. Öğrenciler zamanlarının büyük bir kısmını okullarda geçirmekte ve okullarda bazı sorun ve sıkıntılarla baş başa kalmaktadırlar. Bu sorunların çözümünde öğrenci kişilik hizmetleri büyük önem arz etmektedir. Çağdaş eğitim sistemi ile birlikte öğrenci kişilik hizmetleri önem kazanmıştır. Bu hizmetlerin amacı öğrenciyi bir bütün olarak kabul ederek özgün gelişimine katkı sağlamaktır(Yalçın, 2006).

Eğitim kurumlarında yürütülen eğitim-öğretim faaliyetleri bir bütünlük içinde sunulmaktadır. Öğrenci, öğretmen, veli ve okulun fiziki şartları eğitim-öğretim hizmetlerinin başarıya ulaşması için gerekli şartlardır. Eğitim-öğretim hizmetlerinin başarıya ulaşmasında okullardaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ve rehberlik servislerinin yeri oldukça önemlidir. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinde öğretmen, veli ve okul idaresinin ortak bir anlayış ve uyum içinde çalışması elzemdir(Kuzgun, 1997). Eğitimde rehberlik hizmetleri, öğrencilerin kendini tanıması, özelliklerinin farkına varabilmesi, gerçekçi ve ulaşılabilir kararlar alabilmesi, karşısına çıkan problemlerle başa çıkabilmesi ve bulunduğu ortama uyum sağlayabilmesi verilen profesyonel hizmetlerdir(Kepçeoğlu, 1994).

İşiten ve idrak eden bir yaratık olan insan günlük hayatında pek çok sorunlara maruz kalmaktadır. Aile ilişkileri, mesleki, toplumsal ve kişisel ilişkilerinde mutlulukları, hüznüleri, stresleri birçok duyguları yaşamaktadır. İnsan seçim yapmak, karar vermek ve yeni duruma uyum sağlamak zorunda kalmaktadır. Karşılaştığı problemlerin birçoğunun kendi kaynakları ile çözebilir. Fakat bazılarının karşısında kendini çaresiz hissedebilir. Sorunları karşısında kendini yetersiz, eksik görüp yapamayacağını düşünebilir veya kendi öz kaynaklarının farkında olmayabilir. İşte böyle durumlarda kendine yardım edecek, destek olacak “bilen” bir kişiye muhtaç olacaktır(Tan, 2000).

Carkhuff ‘a (2000/2014) göre, yardım alanların sorunlarını anlamak, amaçlarını belirlemek, onu anlamaya çalışmak ve harekete geçmek yardım etme sürecinde çok

önemlidir. Nelson'a (2012/2015) göre, yardım etme sürecinde iyileştici değişim için, empatik anlayış, koşulsuz olumlu kabul ve uyum temel koşullardır.

Rehberlik tanımlarının ortak özellikleri, rehberliğin bir süreç olduğudur. İnsana psikolojik olarak yardım etme sürecidir; onun adına karar alma, ona nasihat verme, sadece bilgi verme yardımı değildir. Rehberlik hizmetlerinde yardım alan ve yardım veren çok önemlidir. Aralarındaki ilişkide iki tarafında istekli ve gönüllü olması temeldir(Kepçeoğlu, 1994).

Eğitimde verilen PDR hizmetlerinin başarı ve verimliliği artırmak için, öğrencilerin PDR hizmetlerine yönelik algı ve beklentilerini öğrenmek etkili olacaktır. PDR hizmetlerine yönelik bu algıların belirlenmesinde, insanların anlama ve anlatım sürecinde, duygularını ve düşüncelerini zengin olarak ifade etmelerini sağlayan "metafor" kavramı karşımıza çıkıyor(Doğan, 2013).

Birbirimize düşünce ve duygularımızı aktarmak için birçok yöntem kullanırız. Bunlar; konuşmak, yazmak, resim çizmek, beden dilini kullanmak gibi. Metafor, insan zihnindeki soyut ve muallak olan düşünce ve duyguları belirginleştirmek ve somutlaştırmak için kullanılan bir iletişim aracıdır(Koçak, 2011).

Metafor, kelimenin gerçek anlamı haricinde anlamlar yüklenip kullanılması olarak tanımlanabilir. Tek sözcükle birden fazla sözcüğün anlatacağı şeyleri anlatmaktır. Bu şekilde daha kısa zamanda daha fazla ve daha etkili aktarımlar yapabiliriz(Kart, 2016). Metaforların bir öğretim aracı olarak uzun yıllardır kullanıldığı bilinmektedir. Bundan dolayı eğitimle ilgili araştırmalarda metaforların kişisel algıların belirlenmesi ve soyut kavramların somut hale getirilmesi gibi değişik amaçlarla kullanıldığı söylenebilir(Ceylan, 2016).

Okul rehberlik hizmetleri, okul psikolojik danışmanı ve rehberlik servisine ilişkin algıların ortaya konulması bu hizmetlerin verimliliği ve başarısını artırmakda oldukça etkili olacaktır.

Bu araştırmanın temel problemi öğretmenlerin ve yöneticilerin okul rehberlik hizmetleri, psikolojik danışman ve rehberlik servisine ilişkin metaforik algılarını belirlemek ve sorunlara dönük çözüm önerileri ortaya koymaktır.

Alt Problemler

1. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin psikolojik danışman/rehberlik öğretmenine ilişkin metaforik algıları nelerdir?
2. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları nelerdir?
3. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin rehberlik servisine ilişkin metaforik algıları nelerdir?
4. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin kişisel özellikleri ile metaforik algıları arasındaki ilişki nasıldır?

1.2. Amaç

Okul rehberlik hizmetleri, okul psikolojik danışmanı ve rehberlik servisine ilişkin algıların belirlenmesi, okullarda sunulana PDR hizmetlerin verimliliği ve başarısını artırmakda oldukça etkili olacaktır. Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin rehberlik hizmetleri, psikolojik danışman ve rehberlik servisi ile ilgili metaforik algılarının araştırılması ve kişisel değişkenlere göre metaforik algı arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada araştırma modeli olarak “olgubilim modeli” kullanılmıştır. Olgubilim yaklaşımı, bireylerin kendilerini, çevresindeki dünyayı ve olayları nasıl gördüklerini anlamaya odaklanır(Robson, 2015). Olgubilim yaklaşımı, farkında olduğumuz fakat ayrıntılı ve derinlemesine bir anlayış geliştiremediğimiz olgulara odaklanan bir yaklaşımdır. Olgular var olduğumuz dünyada karşımıza olaylar, kavramlar, deneyimler, algılar, eğilimler ve durumlar gibi farklı tarzlarda çıkmaktadırlar(Yıldırım ve Şimşek, 2016). Katılımcıların psikolojik danışmanı, okul rehberlik hizmetlerini ve rehberlik servisini nasıl ve ne şekilde algıladıklarını belirlemek için olgubilim yöntemi seçilmiştir.

1.3. Önem

Rehberlik, uzman kişilerce bireylere modern dünyanın gerekliliklerinden olan huzurlu ve üretebilen insanlar olabilmeleri için verilen hizmetlerdir(Kuzgun, 2006). Kişinin kendini tanıması, yeteneklerini fark edebilmesi, çevresine uyum sağlayabilmesi, sağlıklı kararlar alabilmesi için profesyonel kişilerce verilen psikolojik yardım hizmetlerine psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri denir(Kepçeoğlu, 1994).

Eğitim sistemimizde tek başına sınıf içi öğretim etkinlikleri uygulamak, öğrencilerin bedensel, ruhsal farklılıklarını dikkate almadan bu çalışmalarını yapmak eksik ve yetersiz kalmaktadır. Öğrencilerin bireysel farklılıklarına çok önem veren, öğrencileri biricik ve değerli gören okul rehberlik servisleri bu ihtiyaca cevap verecektir(Doğan, 2013).

Bu araştırmayla, öğretmenlerin ve yöneticilerin okul rehberlik servisi, okul rehberlik hizmetleri ve okul psikolojik danışman/rehberlik öğretmenine ilişkin metaforik algıları belirlenecek ve kişisel özelliklerine göre kullandıkları metaforlar arasındaki ilişki derinlemesine incelenecektir. Araştırma neticesinde okul psikolojik danışmanları için kullanılan farklı bakış açıları, olumlu ve olumsuz algılar saptanabilecektir.

Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul psikolojik danışmanı/rehberlik öğretmenine ilişkin metaforik algılarını belirlenmesi ile idareci, öğretmen ve öğrencilerin rehberlik servisinden beklentileri ortaya konulacak, okuldaki rehberlik hizmetlerinin verimliliğini ve etkililiğini artırmamıza katkı sağlayacaktır.

Rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algıların belirlenmesi birlikte psikolojik danışman tarafından psikolojik danışma, bireysel görüşme, veli görüşmesi ve öğretmen görüşmelerinin yapıldığı rehberlik odasının okuldaki öğretmenler ve yöneticiler tarafından nasıl algılandığı da ortaya çıkacaktır.

Eğitimde öğretmen-öğrenci ilişkisinin çok üstünde ve daha samimi bir yapıya sahip olan danışan(öğrenci)-psikolojik danışman ilişkisinin yönetici ve öğretmenler tarafından nasıl algılandığının değerlendirilmesi ile birlikte okuldaki psikolojik danışma

ve rehberlik hizmetlerinin daha başarılı olarak sürdürülmesi ve eksik ya da hatalı olanların düzeltilmesi sağlanabilecektir.

Türkiye’de, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin rehberlik hizmetleri ve psikolojik danışman ile ilgili metaforik algılarını belirlemeye yönelik daha önce yapılmış böyle bir çalışmanın olmaması bu anlamda literatüre katkı sağlayacaktır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmaya katılan öğretmenler ve okul yöneticileri, kişisel bilgi formu ve veri toplama aracını samimi ve içten cevaplamışlardır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. 2016-2017 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. Şanlıurfa ilinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi ve özel okullarda görev yapan öğretmenler ve okul yöneticileri ile sınırlıdır.
3. Katılımcıların veri toplama aracına verdikleri cevaplarla sınırlıdır.
4. Yapılan istatistiksel çözümlenmelerle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Rehberlik: Bireyin en verimli bir şekilde gelişmesi ve tatminkâr uyumlar sağlamasında gerekli olan seçmeleri (tercihleri), yorumları, plânlar yapmasına ve kararları vermesine yarayacak bilgi ve becerileri kazanması ve ulaştığı bu seçme ve kararları uygulaması için kişiye yapılan sistemli ve profesyonel (uzmansal) yardımdır(Tan, 2000).

Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman): Eğitim-Öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile rehberlik ve araştırma merkezlerinde öğrencilere rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti veren, üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik ile eğitimde psikolojik hizmetler alanında lisans eğitimi almış personeldir(MEB, 2001).

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi: Eğitim-Öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yürüten servisi(MEB, 2001).

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri: Bireyin kendini anlaması, sorunlarını çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirmesi için uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır(Kepçeoğlu, 1994).

Metafor: Türk Dil Kurumu Sözlüğünde “bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma” olarak tanımlanmıştır (TDK, 2009).

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Eğitim

Yaşamın tamamını kapsayan ve süreklilik arz eden bir süreç olan eğitim insan hayatında oldukça önemli bir yere sahiptir. Eğitim sürecinde bireyin toplumla kaynaşması ve topluma faydalı birey olarak yetiştirilmesi amaçlanmaktadır(Seven, 2014).

Eğitim kelime olarak ingilizce “education” sözcüğünden gelmektedir. Latince educare(beslemek) ve edacere(dışarı çekmek) anlamlarını ifade etmektedir(Kıroğlu, 2015). Kıroğlu, eğitimi etimolojik olarak; “*insandaki olanakları ortaya çıkarmak, onu bilgiyle beslemek ve insanı yetiştirmektir*” şeklinde tanımlamıştır.

Eğitim tanımlarına bakıldığında çok farklı biçimlerde eğitim tanımı yapılmıştır. Genel olarak eğitim, insanın erdemli, olgun ve kemal sahibi bir varlık haline getilme veya gelme süreci olarak tanımlanabilir. Eğitim temel amacı, insanın doğumla birlikte var olan ama saklı olan gizil yeteneklerini gün yüzüne çıkarmak ve o yetenekleri daha da geliştirmektir. Eğitimden beklenen yetenekleri iyi ve olumlu yönde geliştirmesidir. Eğitim aynı zamanda insanların daha insani ve nitelikli bir hayat yaşamalarını sağlar(Şişman, 2016).

Modern eğitim anlayışına göre eğitim, kişinin bulunduğu toplum içinde zihinsel, duygusal ve sosyal özelliklerinin en uygun biçimde gelişmesidir. Bu anlayış, kişinin

tüm yönleriyle bir bütün olduğunu kabul ederek, bireyin içinde bulunduğu toplum içinde en uygun ve tüm yönleriyle gelişme sorumluluğunu kendine vermektedir. Gelişim ve büyüme sürecinde olan birey, bu gelişim sürecinde yardıma ve birçok bilgilere ihtiyaç duyacaktır. Rehberlik hizmetlerinin fonksiyonu ise ihtiyaç duyulan bu yardımın bir kısmını karşılamak için bireye yardım etmektir(Tan, 2000).

Eğitim ve rehberlik hizmetleri iç içe ve birlikte yürütülen faaliyetler olmuştur. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri eğitimin ayrılmaz bir parçası olmakla birlikte bir çok yönden eğitimden farklılık göstermektedir(Tan, 2000).

2.1.2. Öğrenci kişilik hizmetleri ve rehberlik

Öğrencilerin okullardaki eğitim ortamından en üst düzeyde faydalanması hedeflenmektedir. Öğrenciler gün içindeki zamanlarının büyük bir kısmını okulda geçirmekte olup okul ortamında bazı sıkıntı ve engellerle karşılaşmaktadırlar. Bu problem ve engelleri ortadan kaldırıp öğrencilere uygun ortamın sağlamak için öğrenci kişilik hizmetleri önem kazanmıştır. Geleneksel eğitim sisteminde, öğretim ve yönetim adı altında hizmetler varken, çağdaş eğitimde bu hizmetlere ek olarak öğrencileri daha iyi anlamak adına öğrenci kişilik hizmetleri de vardır(Kepçeoğlu, 1994).

Çağdaş eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olan öğrenci kişilik hizmetleri, öğrencinin okulda öğretim faaliyetlerinden ayrı ve sınıf içi öğretim çalışmaları dışında sağlanan, öğrencinin kişisel ve sosyal yanlarıyla birlikte sağlıklı bir şekilde gelişmesine yardım eden hizmetlerdir(Kaya, 2016).

Öğrenci kişilik hizmetlerinin içinde, eğitsel ve sosyal faaliyetler, sosyal yardım, sağlık hizmeti, özel eğitim, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri bulunur(Can, 2002).

Öğrenci kişilik hizmetlerinin amacı kişinin özgün bir şekilde gelişimini sağlamaya yardım ederken bireyi bir bütün olarak değerlendirmektir. Kişiye yardım etme sürecidir rehberlik. Bu yardım psikolojik yardımdır, nasihat verme, yol gösterme veya bilgi yardımı değildir. Yardım eden ve yardım alan rehberlikte çok değerlidir.

Yardıml edenle yardıml alan arasındaki ilişki tek taraflı değildir. İki tarafında gönüllü ve istekli olması çok önemlidir(Kepçeoğlu, 1994).

Yönetim ve öğretim faaliyetlerinden belirgin şekilde farklı özellikler gösteren öğrenci kişilik hizmetleri “uzmanlık faaliyetleri ve kendine özgü kişilik hizmetleri anlayışı ile” organize, sistemli ve süreklilik ister(Tan, 200). Rehberlik hizmetleri bir anda olup biten bir iş değildir bir süreçtir. Sadece okul ortamında değil, insanın var olduğu her yerde vardır rehberlik hizmetleri ve süreç olarak devam eder(Kepçeoğlu, 1994).

2.1.2.1.Rehberlik nedir? Öğrenci kişilik hizmetlerinin bir bölümünü oluşturan ve eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olan rehberlik çeşitli şekillerde tanımlanmıştır(Kuzgun, 2006). Bunlardan bazıları;

Kuzgun (1992)’ a göre rehberlik, bireyin kendini tanıması, sorunlarını çözmesi, gerçekçi ve ulaşılabilir kararlar alması, kapasitesini geliştirebilmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve kendini gerçekleştirme için uzman kişilerce bireye yapılan profesyonel ve sistematik yardımdır.

Tan (2000) rehberliği, bireyin en verimli şekilde gelişmesi ve tatmin edici uyumlar sağlayıcı tercihler, yorumlar, planlar yapmasına ve sağlıklı karar vermesine yarayacak bilgi ve becerileri kazanması için sistemli ve profesyonel olarak verilen yardımdır şeklinde tanımlamıştır.

Rehberlik, kişilere modern dünyanın ihtiyacı olan, mutlu ve üretici insanlar olmaları için gereken nitelikleri kazandırmak amacıyla uzman bireylerce verilen bir süreçtir(Kuzgun, 2006).

Rehberlik tanımlarının ortak yönü, rehberliğin bir süreç olduğu, amaçlı bir yardıml olduğu, bireye dönük olduğu ve kişilerin kendini gerçekleştirme yardım etmek için verilen hizmetler olduğudur(Can, 2002).

2.1.2.2.Rehberlik ve psikolojik danışma. Rehberlik ve psikolojik danışma kavramları, çağdaş eğitimin çok önemli bir parçası olmuş faaliyetleri ifade eden kavramlardır. Rehberlik kavramı 1938’lerde okul müfredat programlarında geçmiş olmakla birlikte daha çok 1950 yılından sonra konuşulmaya ve tartışılmaya başlanmıştır. Özellikle 1970’lerden sonra psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri, uzman bireylerce verilen yardım ve ihtisas faaliyetleri olarak okul eğitim programlarımızda yer almıştır(Tan, 2000)

Psikolojik danışma, danışan ile danışman arasında problemin çözülmesine yönelik olarak yüzyüze sunulan profesyonel yardım sürecidir. İki kişi arasında karşılıklı etkileşim yolu ile cerayan eden psikolojik yardımdır(Tan, 2000).

2.1.2.3.Rehberliğin amaçları. Rehberlik tanımlarında da görüldüğü üzere rehberliğin amacı bireylere yardım etmektir. Yaşama işinde mutlu ve başarılı bireylerin sahip olması gereken niteliklerin bazıları;

- Verimli çalışma ve sınav becerisi,
- Zaman yönetimi,
- Etkili karar verme, problem çözme becerisi,
- Kendinin tanıma ve olumlu kabul,
- Etkili iletişim becerileri,
- Meslekleri tanıma vb. niteliklerdir.

Tüm bu niteliklere ulaşabilmeleri için kişilere verilen yardımın, bir başka ifadeyle rehberliğin nihai amacı bireylerin kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir(Kuzgun, 2006).

2.1.2.4.Rehberliğin ilkeleri. Rehberliğin ilkeleri derken bahsedilen rehberliğin tüm işlem ve basamaklarında temel, uyulması zorunlu gerçeklerdir. Temel ilkeler

rehberlik yaklaşımlarının her birinde farklı tarz ve yorumla ele alınabilmektedir(Özoğlu, 2007).

Rehberliğin temel ilkeleri;

- Kişilerin seçme özlüğü vardır.
- Saygı duyulması gereken bir varlıktır insan.
- Rehberlik hizmetlerinde gönüllük vardır, zorlama yoktur.
- Eğitim sisteminde öğreni merkezli bir rehberlik anlayışı vardır.
- İlgili kişilerin işbirliği rehberlik hizmetlerinin yürütülmesinde çok önemlidir.
- Rehberlik hizmeti sunulurken öğrencileri her yönüyle bütüncül tanımak gerekir.
- Gizlilik rehberlik hizmetlerinde esastır.
- Tüm bireylere yönelik bir hizmettir.
- Okul ihtiyaç ve amaçlarına göre rehberlik uygulamaları değişir.
- Rehberlik hizmetleri, profesyonel olarak planlı, programlı ve örgütlü bir şekilde sunulmalıdır(Can, 2002).

2.1.2.5.Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin tarihsel gelişimi.

Rehberlik ve psikolojik danışma, bireylerin problemlerini çözebilmesi ve gelişmesi konularında sistematik olarak yardım gayretleri tarzında Amerika Birleşik Devletlerinde doğmuş ve büyümüş bir harekettir. Temel itibariyle Amerikan toplumunda doğmuş ve şekillenmiş uygulamalı bir bilim dalıdır. Amerikan toplumu felsefe ve ideal olarak, bireye insan olarak büyük önem vermiştir. Sonuç olarak bireysel eğitime, öğrencilerin biyo-psiko-sosyal gelişimini ve ihtiyaçlarını dikkate almışlardır. Okul eğitim müfredatlarını bu esaslara göre hazırlamaya dönük çabalar sarf etmişlerdir. Bu şekilde Amerikan okullarında rehberlik ortaya çıkmıştır. Öğrenci ile bireysel olarak çalışan rehberlik hareketinin bir meyvesi olan psikolojik danışma hizmeti doğmuştur. 1898 yılında bir okula danışman ataması ise ilk defa yapılmıştır(Tan, 2000).

Amerika'da ilk kez 1890 senesinde California eyaletinde rehberlik faaliyetlerine yönelik okullarda yenilikler başlamıştır. Bireysel açıdan inceleme, iş bulma ve izleme faaliyetleri ve danışma hizmeti sunulmuştur. 1900 yılında mesleki rehberliğe yönelik

çalışmalar Boston okullarında da görüldü. Frank Parson, mesleki rehberlik hareketini Boston'da başlatarak alana katkıda bulundu. "Boston Meslek Bürosunu" rehberlik etkinliklerini bütünleştirmek üzere kurmuştur. Rehberlik hareketinin babası olarak bilinen Parson, mesleki rehberlik tanımını ilk kez yapmış ve halen güncelliğini ve tutarlılığını koruyan bir tanımdır(Can, 2002).

Mesleki rehberlik çalışmaları ile başlayan etkinlikler, 1913 yılında sistemli olarak eğitim sistemine alınarak gelişme göstermiştir. Rehberlik hizmetlerinin gelişmesinde mesleki örgütlenmenin önemi çok büyüktür. "Amerikan Kişilik Hizmetleri ve Rehberlik Derneği" 1910 yılında örgütlenmiş kısa adıyla APGA rehberlik hizmetlerinin gelişmesine katkı sağlamıştır(Can, 2002).

Avrupa ülkelerinde ise 1910 yılında Fransa'da Lahy ve 1912 yılında İtalya Gemelli Meslek büroları kurulmuştur. 1912 Belçika ve 1915 İngiltere' de benzer meslek büroları kurulmuştur. Bu meslek büroları yerleştirme işi yapmakla birlikte okullarla işbiliği yapma gereğini de kendilerinde görmüştür. Avrupadaki okullarda rehberlik uygulamaları çoğunlukla envanter ve test vb psikolojik ölçme araçlarının uygulamak ve öğretmenlerin gözlemlerini esas alarak öğrencilere hizmet sunmak şeklindedir(Can, 2002).

2.1.2.6.Türkiye'de rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri. Türkiye'de rehberlik faaliyetleri, 50 li yıllarda başladı. Bu yıllarda Amerikalı uzmanlar Türk eğitim sistemini incelemeye gelirken diğer taraftan ülkemizdeki bazı eğitimciler Amerika'ya rehberlik ve psikolojik danışma alanlarında uzmanlaşmak üzere gönderildi(Can, 2002). Türkiye'ye gelen uzmanlar eğitim sistemini inceleyip aksayan yönlerle ilgili raporlar hazırlamışlardır. Yapılacak yeni uygulamalar için konferans, seminer düzenleyip ilk pilot çalışmaları yapmışlardır(Tan, 2000). Bu arada ABD'ye eğitime gönderilen uzmanlar yurda dönüp rehberlik hizmetlerinin gelişmesine katkı sağlamışlardır. Bu eğitimciler arasında Prof. Dr. Feriha BAYMUR ve Prof. Dr. Hasan TAN öncü çalışmaları yapanlardır(Kepçeoğlu, 1994).

1955 yılında Ankara Demirlibahçe İlkokulunda psikolojik servis merkezi adında Türkiye'de ilk rehberlik merkezi açılmıştır. 1959'da İstanbul ve İzmir'de bu merkezler

açılmış ve günümüzde her ilimizde Rehberlik ve Araştırma Merkezi adında faaliyetlerini sürdürmektedirler(Can, 2002).

III.beş yıllık kalkınma planında eğitim sisteminde rehberliğin önemi vurgulandı. VII. Milli Eğitim Şurasında ilk defa rehberlik konusu ele alındı. VII. Milli Eğitim Şurasında Rehberlik konusu ana tema olarak ele alındı ve rehberlik anlayışına uygun bir yapılanma önerildi. Bu kararlar doğrultusunda 1970-1971 eğitim öğretim yılında rehberlik uygulamaları 24 okulda resmen başlamış ve her geçen yıl artarak devam etmiştir(Can, 2002).

1974 yılındaki IX. Milli Eğitim Şurasında rehberlik ile ilgili ayrıntılı raporlar hazırlanmıştır. Okullarda 2 saatlik rehberlik saati ayrılmasına karar verildi. 1983 M.E.B. merkez teşkilatında Özel Eğitim, Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü kurulmuştur(Can, 2002).

Çalışmalar sürerken diğer taraftan ortaöğretime öğretmen ihtiyacını karşılayan kurumların programlarında temel dersler arasına rehberlik dersleri girmiştir. 1961'den itibaren öğretmen eğitimi programlarına ruh sağlığı ve rehberlik adı altında ders girmiştir. 1973'lerde bağımsız bir ders olarak rehberlik dersi seçmeli dersler arasına girmiştir(Tan, 2000).

Türkiye'de 1981 yılında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile yüksek öğretimde yeni düzenlemeler yapılmış ve "Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı" adı altında lisans programları başlatılmıştır(Tan, 2000).

Günümüzde artık okullarda rehberlik servislerinde öğrenci sayıları dikkate alınarak birden fazla psikolojik danışman görülebilmektedir. Danışmanlık, bağımsız bir kadro olarak görülmektedir(Tan, 2000).

2.1.2.7.Rehberlik türleri. Konu ile ilgili literatür incelendiğinde, rehberlikle ilgili çeşitli ölçülere göre değişik sınıflandırmalar yapıldığı görülmektedir. Çok değişik sınıflandırmalar yapılsa da rehberliğin temel hedefleri ve temel ilkeleri değişmemektedir. Değişik kriterlere göre farklı tanımlar yapılsa da bugüne değin yapılan rehberlik sınıflandırmalarında genellikle rehberlik hizmetinin yöneldiği temel

alan, yararlanan birey sayısı, problem alanı, eğitim-öğretim basamağı ve hizmetin temel işlevi gibi kriterlerin göz önünde bulundurulduğu görülmektedir(Can, 2002).

Genel olarak rehberlik, hizmetin bireye ya da gruba verilmesine, rehberliğin işlevine ve yapıldığı alana göre sınıflandırılabilir(Tan, 2000).

2.1.2.7.1.Hizmet alanlarına göre rehberlik. Hayatımızın her alanında bir zorunluluk haline halini almış olan rehberlik hizmetleri bir çok alanda kaşımıza çıkmaktadır. Eğitim de yaygınlaşan ve süreklilik kazanan rehberlik çalışmaları diğer alanlarda da giderek daha fazla önemsenmeye başlanmıştır. Rehberliği hizmet alanlarına göre;

- Eğitim alanında rehberlik
- Sağlık alanında rehberlik
- Sosyal yardım alanında rehberlik
- Endüstri alanında rehberlik şeklinde sınıflandırabiliriz(Can, 2002).

2.1.2.7.2.Problem alanlarına göre rehberlik. Rehberlik hizmetlerini bir de ele alınan problem durumuna göre sınıflandırabiliriz. Bu ayırım rehberlik hizmetlerinin daha iyi anlaşılması için olup yoksa danışanın sadece bir problem alanıyla ilgili olacağı anlamına gelmez. Özellik gösteren nitelik alanları itibariyle rehberlik ve danışmayı,

- Kişisel rehberlik
- Mesleki rehberlik
- Eğitsel rehberlik olarak sınıflandırılmak uygun olacaktır(Tan, 2000).

2.1.2.7.3.Temel işlevlerine göre rehberlik. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde ulaşılmak istenen hedef bireylerin bütün olarak gelişmesi ve kendini

gerçekleştirmesidir. Bu amaca ulaşabilmek için rehberlik hizmetlerinin farklı türden işlevleri sağlaması gerekir. Bu işlevleri Kepçeoğlu aşağıdaki şekilde sıralamıştır(Can, 2002).

- Uyum sağlayıcı rehberlik
- Yöneltilici rehberlik
- Ayarlayıcı rehberlik
- Geliştirici rehberlik
- Tamamlayıcı rehberlik.

2.1.2.7.4.Birey sayısına göre rehberlik. Hizmet verilen kişi sayısına göre rehberliği, bireysel rehberlik ve grup rehberliği olarak ele alabiliriz. Rehberlik bireyin gelişimini amaçlayan uygulamalar olarak temelde her zaman bireysel olması gerekir. Bu nedenle grup rehberliği, bireysel rehberliğe götüren bir nitelik taşımaktadır(Özoğlu, 2007).

2.1.2.7.5.Öğretim basamaklarına göre rehberlik. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri program ve etkinlik uygulamaları açısından öğretim kademelerine göre değişiklikler göstermektedir. İlkeler ve rehberliğin genel amaçları okulöncesinden yüksek öğretime kadar aynıdır. Fakat okulların türleri ve işlevleri, amaçları ve bireylerin gelişim özellikleri ve gereksinimleri farklılık arz ettiği için öğretim kademelerindeki rehberlik hizmetleri de farklılaşmaktadır. Öğretim basamaklarına göre rehberlik hizmetlerini;

- Okulöncesinde rehberlik ve psikolojik danışma
- İlköğretimde rehberlik ve psikolojik danışma
- Ortaöğretimde rehberlik ve psikolojik danışma

- Yükseköğretimde rehberlik ve psikolojik danışma sıralayabiliriz(Can, 2002).

2.1.2.8.Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri. Eğitim kurumlarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, eğitim gören öğrencilerin kendilerini tanıması, özelliklerini fark etmesi, fırsatlarını ve seçeneklerini tanıması, gerçekçi ve ulaşılabilir kararlar alabilmesi, karşılaştığı problemlere karşı uygun baş etme becerisi gösterebilmesi ve bulunduğu çevreye daha iyi uyum sağlayabilmesi için uzman kişilerce yürütülen psikolojik yardım hizmetleridir(Kaya, 2016).

Okullarda yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri okul psikolojik danışmanı(rehberlik öğretmeni) tarafından yürütülmektedir. Ama okuldaki diğer personelden yardım ve destek alınmadan bu hizmetlerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi mümkün değildir. Okul idaresi, sınıf ve branş öğretmenleri ve anne babalar hizmetlerin yürütülmesinde psikolojik danışmana destek olan kaynaklardır(Kaya, 2016).

Psikolojik danışma ve rehberlik servislerin kuruluşu ile ilgili yönetmeliğin(MEB, 2001) 43. maddesinde; “Resmî ve özel eğitim-öğretim kurumlarında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini yürütmek üzere, rehberlik ve psikolojik danışma servisi kurulur. Bu servise öğrenci sayısına göre yeterli eleman atanır. Hizmetin özellikleri açısından uygun fizikî ortam ve gerekli donatım sağlanır” denilmektedir. Yine yönetmeliğin 44. Maddesinde rehberlik servislerinin Rehberlik ve Araştırma Merkezi ile koordine ve işbirliği içinde çalışması gerektiği ifade edilmiştir. Okulunda psikolojik danışmanı(rehberlik öğretmeni) olmayanlar ise okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme kurulu aracılığıyla RAM’larla işbirliği içinde çalışırlar.

2.1.2.9.Okul psikolojik danışmanı(rehberlik öğretmeni). Rehberlik ve psikolojik danışmada yardım hizmeti, gerekli bilgi ve teknikleri öğrenmiş ve uygulayabilecek düzeyde yetişmiş bireylerin yapabileceği “profosyonel” yardım

sürecidir. Sunulan hizmetin geçici ya da raslantı sonucu oluşan bir adım değil, sistemli ve düzenli olması gerektir(Tan, 2000).

Yönetmelikte(MEB, 2001) Rehber Öğretmen (Psikolojik Danışman) “Eğitim-öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile rehberlik ve araştırma merkezlerinde öğrencilere rehberlik ve psikolojik danışma hizmeti veren, üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik ile eğitimde psikolojik hizmetler alanında lisans eğitimi almış personeli” şeklinde ifade edilmektedir.

2.1.2.10.Okul yöneticileri ve psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin verimli ve etkili olabilmesi ve amaca ulaşabilmesi için işbirliği ve ortak bir rehberlik anlayışı içinde sunulması gerekir. Okuldaki hizmetlerin sunulmasında psikolojik danışman, sınıf rehber öğretmenleri, okul müdürü ve müdür yardımcıları ile diğer branş öğretmenlerinin desteği çok önemlidir. Aktif bir biçimde rehberlik çalışmalarının içinde olan okul yöneticileri rehberlik hizmetleri alanında yetişmiş uzmanlar değildir. Ancak rehberlik hizmetlerindeki görev ve sorumlulukları ilgili yönetmelikte açıklanmıştır(Can, 2002).

2.1.2.11.Öğretmenler ve psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri.

Öğretmenler psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini icra etmek üzere yetiştirilmiş profesyoneller değildir. Öğretmenlerin rehberlik hizmetlerini yapmak üzere görevlendirilmeleri hizmetin kalitesini düşürebilir. Fakat iş yükünü azaltması ve ekonomik olması, daha çok bireye ulaşılması, öğretmenin öğrenciyi daha uzun süre gözlemlemesi gibi artıları vardır. Öğretmenler okuldaki psikolojik danışmanın öncülüğünde ve işbirliği içerisinde kendi sınıflarındaki rehberlik hizmetlerini sunabilirler. Fakat öğretmenin yaptığı bu çalışma terapi ya da psikolojik danışma değildir(Can, 2002).

2.1.2. Metafor

Metafor kelimesinin, Grekçe ve Latince “metafora” kökünden geldiği bilinmektedir. Meta(aşırı, öte) ve pherein(yüklenmek, taşımak) sözcüklerinin birleşimi ile elde edilmiştir(İnam, 2008). İngilizce bir sözcük olan metafor(metaphor), türkçe olarak “benzetme, eğretileme, mecaz” manalarında. Bir şeyi ya da bir düşünceyi çok benzer özelliklere sahip başka bir sözcük veya sözcük öbesiyle anlatmaya, ifade etmeye metafor diyebiliriz. Burada amaç anlatımda üslup kolaylığını ve güzelliğini sağlamaktır. Diğer bir ifade ile metafor, bir kavramı, olguyu, terimi daha iyi ve daha güzel ifade etmek maksatıyla başka bir manada olan kelime ile ilgi ve alaka kurarak benzetme yapılmasıdır(Aydın, 2006).

Metaforlar(istiareler, mecazlar, benzetmeler) vakaların oluşumu, işleyişi süreçlerinde fikirlerimizi şekillendiren, kontrol eden ve yönlendiren zihinsel araçlardan en önemlilerinden biridir(Saban, 2004). Cerit(2008) metaforları insanların olayları, çevresini, hayatı ve nesnelere nasıl gördüklerini; farklı kelime ve sözcükler kullanarak benzetmeler yaparak açıklamaya çalıştıkları bir araç olarak tanımlamaktadır. Metafor kullanımı, kişilerin bilinmeyenini bilinen bir şeyle ilişkilendirerek, kavramlar arasında özgün bağlantılar kurmasıyla birlikte yaratıcılıklarını geliştirmektedir(Aydoğdu, 2008).

Metafor kullanımı bireylerin bilişsel ve duygusal gelişimlerine de katkı sağlamaktadır. Diyebiliriz ki metafor kullanmak kavramların farklı özelliklerini ve yönlerini görebilmekle doğru orantılıdır(Kart, 2016).

Metaforların, günlük yaşamda kullandığımız dili süslemek için kullanılan bir söz sanatından öte hayatımızdaki önemi bundan çok daha fazladır. Son yıllarda metaforların, yüksek seviyede soyut, kuramsal ve karmaşık bir olguyu açıklamada ve anlamada kullanılacak güçlü bir zihinsel araç olduğu değerlendirilmektedir. Bireyler karmaşık ve soyut olan olguyu, tecrübe edilmiş, bilinen ve somut bir olguyla karşılaştırarak, diğer bir ifadeyle bilinmeyenden bilineye doğru bir ilişki kurarak daha iyi bir anlayış geliştirirler(Semerci, 2007).

Both metaforların işlevlerini şu şekilde sıralar;

- Metaforların, kastettiği veya söylediği mana bir derece bağlamı değiştirebilir.

- Metafor her zaman gerçek anlamından daha fazla daha yoğun anlam değeri ifade eder.
- Göreceli anlam değerleri vardır.
- Toplumsal anlam değerleri ifade ederler.
- Metafor kullanan bireyin kişiliği ile ilgili ip uçlarını taşırlar.
- Metafor, kişide düşünme derinliği oluşturur.
- Metaforlar, kültürü ve karakteri tanımada bir araç olarak değerlendirilebilir.
- Metaforlar, bilim dallarının özelliklerine göre veri toplama aracı olabilmeye özelliğine sahiptir(Girmen, 2007).

Metaforun özünde çıkarım vardır. Sözcüklerle uzun uzun anlatılacak bir durumu, olayı veya düşünceyi, onlara benzeyen farklı bir ifade ile anlatmaktır. Metafor kullanımı bir kavramın insanlar tarafından nasıl ve ne şekilde anlaşıldığını ortaya çıkarmada katkı sağlar(Kart, 2016).

Metaforlar, pedagojik bir araç olarak kişilerin belli olgulara ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri açığa çıkarmada kullanılabilir(Saban, 2009). Ayrıca metaforlar bir durumu çeşitli tarzda ortaya koyma, ortak özellikleri bulma ve karşılaştırma yapma şansı verdiği için araştırmacılar açısından değerlidir. Metaforların sadece var olan durum hakkında değil olması gereken durumlar hakkında da bilgi verici bir özelliği vardır. Örnek olarak, “rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümü mezunu bir öğrenci bahçivana benzer” metaforu, aynı zamanda nasıl bir rehber öğretmen olunması gerektiğini de ifade etmiş olur(Saban, Kocbeker, Saban, 2007).

2.1.3.Rehberlik ve metafor

Kelimeler ve dil yetersiz kaldığı zaman kişilerin iç dünyasını, duygu ve düşüncelerini anlamada metaforlar gizli kalmış duygu ve düşünceleri dış dünyaya taşırlar. Soyut düşünmenin ve somut olmayan olayları anlamının arkaasındaki en başlıca mekanizma metafordur. Geleneksel yaklaşım metaforu sadece dolaylı anlatımı amaç edinen sözel ifadeler olarak görürken, çağdaş yaklaşımlar kavramsal sistemin tamamlayıcı ve önemli bir parçası olarak kabul ederler. Yapılandırmacı yaklaşım metaforları öznel gerçekliği yansıttığı için terapötik diyalogun bir parçası olarak önem

verir. Yaşantı yoluyla kazanılan bireye özgün bilgiler metafor aracılığıyla soyut kavramsal sisteme yerleştirilir. Bilinçdışında otomatik olarak oluşan kavramsal metafor sistemi kişinin dili farkına varmadan kullandığı gibi kullanılır. Terapötik değeri olan metafor kullanımı Freud ve Jung'dan itibaren psikolojik danışmada bir araç olarak kullanılmaktadır(Kararımk ve Güloğlu, 2012).

Piskolojik danışmada danışanın kendini açmasını kolaylaştıran metaforlar terapötik uyumu geliştirir ve işbirliğini sağlamlaştırır. Psikolojik danışmanların önemli rollerinde biri de metaforların genişletilmesi için, kullanılan metaforun belli yönlerini farklılaştırmak ya da yeni metafor önermektir. Fakat önerilen metaforun danışana saygı sınırları içerisinde olmasına ve danışanın problemi algılayış biçimine duyarlı olunması gerekmektedir. Danışma sürecinde önemli olan kullanılan metaforu danışanın benimsemesi ve zenginleştirmesidir(Kararımk ve Güloğlu, 2012).

2.2. İlgili Araştırmalar

İlgili araştırmalar bölümünde literatür taraması sonucunda ulaşılan konu ile ilgili çalışmalara kısaca yer verilmiştir.

Özabacı, Sakarya ve Doğan(2008), 198 okul yöneticisinin katılımı ile yaptığı araştırmada okul yöneticilerinin okuldaki psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri ile ilgili görüşlerinin değerlendirmesini yapmıştır. Araştırmaya katılan okul yöneticileri rehberlik servislerinin öğrenci gelişimine katkı sağladığını ve her okulda bir psikolojik danışmanın olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Lisede görev yapan öğretmenlerin ve eğitim gören öğrencilerin rehber öğretmen ile ilgili algılarını metafor aracılığıyla tespit etmeye çalışan Ünal ve Ünal(2010), 89 öğrenci ve 25 öğretmenin katılımıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda rehber öğretmen ile ilgili metaforların, bilgi verici(frekans:11) ve yararlı(frekans:11) alt temalarında ön planda olduğunu bulmuştur.

Doğan(2013) farklı lise türlerinde eğitim gören öğrencilerin rehberlik servisi ve psikolojik danışmanla ilgili metaforik algılarını karşılaştırmak üzere yaptığı çalışmada, öğrencilerin en çok “koruyucu ve güven veren(%23,9)” psikolojik danışman teması

altında metaforlar ürettiklerini ve okul psikolojik danışmanı ile ilgili olumlu algılara sahip olduklarını tespit etmiştir. Okul psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri ile ilgili olarak öğrencilerin olumsuz metaforlar kullandığı metaforların en çok “yararsız hizmetler(%40,9)” alt kategorisinde yoğunlaştığını ifade etmiştir. Rehberlik servisi odasına ilişkin öğrenciler %25,9 ile “küçük, ürkütücü ve iç karartıcı bir yer” kategorisinde metaforlar kullanmıştır. Araştırma neticesinde kullanılan metaforların lise türlerine ve öğrenci cinsiyetlerine göre farklılık gösterdiğini tespit etmiştir.

Üniversitede öğretmenlik bölümü okuyan 269 öğrenci ile yapılan bir çalışmada Satan(2013), psikolojik danışman ile ilgili algıyı metafor yardımıyla belirlemeye çalışmıştır. Araştırma sonucunda 7 alt kategoride metafor kullanıldığı belirlenmiş ve en fazla kullanılan metaforların “yönlendiren ve yol gösteren(%56)” temasında yoğunlaştığı bulunmuştur.

Camadan ve Kahveci(2013) yaptığı çalışmada ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin rehber öğretmene ilişkin metaforik algılarını araştırmış ve kullanılan metaforların %27,9 ile “yol gösteren” yoğunlaştığını gözlemiştir.

Gündüz, İnandı ve Tunç(2014), okuldaki psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerini incelemek üzere bir araştırma yapmıştır. Okul yöneticilerin rehberlik hizmetleri ile ilgili görüşlerinin cinsiyet, okul türü, hizmet yılı ve okuldaki psikolojik danışman sayısı değişkenlerine göre farklılaşmadığını gözlemiştir. Bunun yanında psikolojik danışman başına düşen öğrenci sayısının az olması hizmetlerin verimliliğinin artırdığına dair yöneticilerin algılarını olduğunu tespit etmiştir. Yerleşim yeri değişkenine göre ise kasabalarda görev yapan yöneticiler merkezde görev yapanlar nispeten rehberlik hizmetlerinin gerekliliğine daha fazla inanmaktadır.

Memduhoğlu ve Dalççek(2016), 32 okulöncesi öğretmeni ile yaptığı çalışmada öğretmenlerin rehberlik servisine ilişkin metaforik algılarını analiz etmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin genel itibarıyla olumlu algıya sahip olduğunu ve en fazla kullanılan metaforun “yardım eden(frekans:10)” kategorisinde olduğunu tespit etmişlerdir.

Akbaba ve Batıkan(2017), okul yöneticileri ve sınıf öğretmenlerinin rehberlik servisine ilişkin görüşlerini araştırmıştır. Rehberlik servislerinin okuldaki çalışmalarıyla ilgili olarak diğer çalışanlarla iyi bir iletişim kurduklarını, meslekleri ile ilgili güncel gelişmeleri takip ettiklerini ve okulda işbirliği içinde çalışmalar yürüttüklerini ortaya koymuştur.

Yalçın, Yılmaz ve Karakaya(2017), ortaöğretim ğrencilerinin psikolojik danışma ve rehberlik servislerine bakış aıllarını incelemiştir. Öğrencilerin kullandığı metaforlar incelendiğinde en fazla %9,52 ile “arkadaş” metaforunun kullanıldığı ve kullanılan metaforların “yol gösterici” kategorisinde yoğunlaştığı araştırma sonucunda bulunmuştur.

Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri ve okul psikolojik danışmanı ile ilgili metaforik algı konusunda yapılan araştırmalar incelendiğinde genel olarak ğrenci, ğretmen ve yöneticilerin olumlu algılara sahip olduğu görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilecektir.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada eğitim-öğretim hizmetlerinin sunulmasında önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin ve yöneticilerin, okul rehberlik hizmetleri, okul psikolojik danışmanı ve rehberlik servisi ile ilgili sahip oldukları algıları metaforlar yardımıyla belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim(fenomenoloji) yaklaşımı ile desenlenmiştir. Nitel yöntemlerin kullanılması araştırma konusunun daha ayrıntılı incelenmesine ve daha derinlemesine analiz yapılmasına imkan sağlar(Greene, Krayder ve Mayer, 2005). Denzin ve Lincoln'a göre (2005) nitel araştırmacılar olguları anlamak ve insanların olgulara ne gibi anlamlar yüklediğini yorumlamak için olguların doğal ortamında çalışırlar(Merriam, 2013). Olgubilim yaklaşımı, bireylerin kendilerini, çevresindeki dünyayı ve olayları nasıl gördüklerini anlamaya odaklanır(Robson, 2015). Olgubilim yaklaşımı, farkında olduğumuz fakat ayrıntılı ve derinlemesine bir anlayış geliştiremediğimiz olgulara odaklanan bir yaklaşımdır. Olgular var olduğumuz dünyada karşımıza olaylar, kavramlar, deneyimler, algılar, eğilimler ve durumlar gibi farklı tarzlarda çıkmaktadırlar. Olgubilim araştırmaları, bir olguyu daha iyi tanımamıza ve anlamamıza yardımcı olacak sonuçlar sağlayacak örnekler ve yaşantılar ortaya koyabilir(Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Bu araştırmada, öğretmenlerin ve yöneticilerin okul rehberlik hizmetlerini, psikolojik danışmanı ve rehberlik servisi odasını nasıl algıladığını belirlemek amaçlanmış olup bu nedenle olgubilim yaklaşımı kullanılmıştır.

3.2.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Şanlıurfa ilinde 2016-2017 eğitim öğretim yılında farklı okul, kademe ve türünde görev yapan okul yöneticileri ve öğretmenleridir. Örneklemimiz Şanlıurfa ili Haliliye ve Karaköprü ilçelerindeki devlet okulları ve özel okullarda görev yapan kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi ile seçilen öğretmen ve okul yöneticilerdir. Araştırma kapsamında 5 ilkokul, 5 ortaokul ve 5 liseye uygulama yapılmış olup toplam 425 kişiye ulaşılmıştır. 57 kişi formda metafor kullanmadığı veya cevapları tamamen boş bıraktığı gerekçesiyle elenmiştir. Veri analizi 368 katılımcı üzerinden yapılmıştır.

Örneklem gruba ait bilgiler çizelge 3.2.1. ve çizelge 3.2.2.'de verilmiştir.

Çizelge 3.2.1.

Örneklem Grubun Görev Yaptığı Okul Düzeyine İlişkin Dağılımları

	<i>f</i>	%
İlkokul	99	26,9
Ortaokul	134	36,4
Ortaöğretim	135	36,7
Toplam	368	100

Çizelge 3.2.1.' de görüldüğü üzere örneklem grup ilkokulda görev yapan 99(%26,9), ortaokulda görev yapan 134(%36,4) ve ortaöğretimde görev yapan 135(%36,7) yönetici ve öğretmenlerden oluşmaktadır.

Çizelge 3.2.2.
Örneklem Grubun Cinsiyet Bilgilerine İlişkin Dağılımları

	<i>f</i>	%
Erkek	239	64,9
Kadın	129	35,1
Toplam	368	100

Çizelge 3.2.2.' de görüldüğü üzere araştırma 239(%64,9) erkek ve 129(%35,1) kadın katılımcı ile yapılmıştır.

Çizelge 3.2.3.
Örneklem Grubun Görev Yaptığı Kurum Bilgisine İlişkin Dağılımları

	<i>f</i>	%
Devlet	276	75,0
Özel	92	25,0
Toplam	368	100

Çizelge 3.2.3.'de görüldüğü üzere 276(%75) katılımcı devlet okullarında ve 92(%25) katılımcı özel okullarda görev yapmaktadır.

Çizelge 3.2.4.
Örneklem Grubun Görev Bilgisine İlişkin Dağılımları

	<i>f</i>	%
Öğretmen	314	85,3
Müdür Yardımcısı	42	11,4
Müdür	12	3,3
Toplam	368	100

Çizelge 3.2.4.' de görüldüğü üzere 314(%85,3) katılımcı öğretmen, 42(%11,4) katılımcı müdür yardımcısı ve 12(%3,3) katılımcı ise okul müdürü olarak görev yapmaktadır.

3.3.Verilerin Toplanması

Veri toplama sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Katılımcıların psikolojik danışman, okul rehberlik hizmetleri ve rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarını belirlemek üzere;

- Psikolojik danışman/rehberlik öğretmeni benziyor.
Çünkü.....,
- Okulumuzda yürütülen rehberlik hizmetleri.....benziyor.
Çünkü.....,
- Okulumuzdaki rehberlik servisi odası..... benziyor.
Çünkü.....

cümlelerini tamamlamaları istenmiştir. “Çünkü” ile kullanılan metafora yüklenen anlam ve nedeni ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Uygulama yapılmadan önce her okulda kısa süreli toplantılar yapılarak araştırma konusu ve amacı hakkında gerekli bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Bu bilgilendirmede bu çalışmayı kimin yaptığı, gönüllülük ilkesi, çalışmanın ne hakkında olduğu ve çalışmayla neyin amaçlandığı gibi konulara yer verildi. Veri toplama formu katılımcılar sayısınca çoğaltılarak katılımcılara araştırmacı tarafından elden verilmiştir. Araştırmacı kısa bir bilgilendirme yaparak katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak ifade etmeleri istemiştir. Doldurulan formlar araştırmacı tarafından toplanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırma neticesinde elde edilen veriler, 4 adımda analiz edilmiştir.

1. Kodlama ve ayıklama,
2. Kategori geliştirme,
3. Geçerlik ve güvenilirlik,
4. Verilerin düzenlenmesi ve analizi

Kodlama ve Ayıklama: Veri toplama aracında belirtilen metaforlar ve cümleleri Microsoft Excel 2007 programına, katılımcıların kişisel bilgileri ile birlikte girilmiştir. Veri girişi sırasında boş ve eksik formlar, metafor belirtmeyen, metafor belirtilmiş olsa da nedeni açıklanmayan veya birden fazla metafor kullanılan formlar analiz dışında

bırakılarak elenmiştir. Belirtilen nedenlerle 40 form araştırma kapsamı dışında kalmış ve değerlendirilmemiştir. Geçerli olduğu kanaatine varılan metaforlar alfabetik sıraya göre A-Z ye sıralanarak gözden geçirilmiştir. 385 katılımcının formu geçerli sayılarak kullandıkları metaforlar değerlendirmeye alınmıştır. Burada katılımcıların psikolojik danışman için 217, okul rehberlik hizmetleri için 247 ve rehberlik servisi odası için 197 metafor ürettikleri tespit edilmiştir.

Kategori Geliştirme: Değerlendirmeye alınan 385 adet form ve kullanılan metaforlar, metaforun konusu, kaynağı, kaynak ve konu arasındaki ilişki açısından tanzim edilip incelenmiştir. Metafor kaynağı ve konusu arasında mantıklı ilişki bulunmadığı belirlenen 17 form veri analizden çıkarılmış ve 368 form ile analize devam edilmiştir. Böylece psikolojik danışman için 210, okul rehberlik hizmetleri için 242 ve rehberlik servisi odası için 189 adet geçerli metafor olduğu tespit edilmiştir. Neticede her bir metafor, “Çünkü” ile başlayan gerekçeleri dikkate alınarak belli bir tema ile ilişkilendirilmiştir. Sonuçta psikolojik danışman için 10, okul rehberlik hizmetleri için 23 ve rehberlik servisi odası için 17 farklı kavramsal kategori belirlenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik: Nitel araştırma, yöntem, tasarım ve elde edilen veriler olarak farklı olduğundan geçerlik ve güvenirlik çalışmasında da farklı ölçütler kullanılmaktadır. Bunlardan bir tanesi araştırmacının yaptığı çalışmanın her basamağını ve izlediği yolu detaylı olarak belirtmesidir(Büyüköztürk vd., 2014). Araştırmanın geçerliğini ve güvenirliliğini sağlamada inandırıcı olmak ve süreci aktarılabilirlik çok önemlidir(Yıldırım ve Şimşek, 2016). Araştırma neticesinde elde edilen verilerin ayrıntılı olarak sunulması ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını betimlemesi nitel araştırmalarda geçerliğin de çok önemli ölçütlerdendir(Yıldırım & Şimşek, 2016). Nitel araştırmalarda geçerliğin artırılması için verilerin iki değişik uzman tarafından incelenip karşılaştırılması da yapılabilmektedir(Büyüköztürk vd., 2014).

Araştırmada Miles ve Huberman(1994) tarafından belirlenen geçerlik ölçütleri esas alınmıştır. İç geçerliği sağlamak için, elde edilen veriler(metaforlar ve açıklamaları) doğrudan alıntılarla tanımlanıp sonradan yorumlanmıştır. Elde edilen bulguların tutarlılığını sağlamak amacıyla alt temaları oluşturan kavramların kendi içinde ve diğer alt temalarla tutarlılığı değerlendirilip anlamlı bir bütün olup olmadığı sınanmıştır. Bulguların daha önceden yapılmış araştırmalarla uygunluk yönünden

karşılaştırması yapılmıştır. Araştırmanın bulguları iki psikolojik danışman tarafından taranmış, gerçekçi ve büyük ölçüde önceden yapılan tahminlerle tutarlı olduğu bulunmuştur. Dış geçerliği sağlamak maksadıyla araştırmada kullanılan araştırma yöntemi, ayrıntılı olarak tanımlanmaya ve açıklanmaya çalışılmıştır. Örneklem okul rehberlik hizmetleri, psikolojik danışman ve rehberlik servisi odasına ilişkin algıları ortaya koyacak kadar geniştir. Alanyazınla karşılaştırılan bulguların anlamı ve uygulamadaki gerçekliklere ulaşılması amaçlanmıştır. Gerekli açıklamalar ayrıntılarıyla verilerek araştırmanın başka araştırmalarla test edilebilir olmasına çalışılmıştır.

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için araştırma verileri neticesinde araştırmacı tarafından oluşturulan psikolojik danışmana ilişkin 11 tema, okul rehberlik hizmetlerine ilişkin 23 tema ve rehberlik servisi odasına ilişkin 17 temanın katılımcılar tarafından üretilen metaforları temsil edip etmediğine dair uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman katılımcılar tarafından üretilen metaforların bir listesi ile temaların bulunduğu liste verilmiş ve metaforları temalar altında sınıflandırması istenmiştir. Uzman kişi ile araştırmacının yaptıkları eşleştirmeler karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmadan ortaya çıkan farklılıklarla araştırmanın güvenilirliğini hesaplamak için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği "Görüş Birliği / Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı X 100" formülü kullanılmıştır.

Katılımcıların psikolojik danışman için kullandıkları 210 adet geçerli metafordan 6 tanesinde (kedi, sürahi, tavşan, gırgır, tilki ve kızıl derili) araştırmacı ve uzman kişi arasında görüş ayrılığı oluşmuştur. Miles ve Huberman'ın uyuşum yüzdesi formülünün hesaplamaları sonucunda psikolojik danışmana ilişkin metafor sonuçlarının güvenilirliği %97,14 olarak hesaplanmıştır.

Okul rehberlik hizmetleri için kullanılan 242 adet geçerli metafordan 10 tanesinde (kedinin fare yakalaması, cep telefonu, tarım, kamyon, solucan, tavşan, kahve, kuru fasulye, sarkaç ve şirket işleri) araştırmacı ve uzman kişi arasında görüş ayrılığı olmuştur. Miles ve Huberman'ın uyuşum yüzdesi formülü hesaplamaları sonucunda güvenilirlik %95,86 olarak hesaplanmıştır.

Rehberlik sevisi odası için kullanılan 189 adet geçerli metafordan 5 tanesinde (uzay, oto yıkama, sokak, ayakkabı ve petek) araştırmacı ve uzman kişi arasında görüş

ayrılığı olmuştur. Miles ve Huberman'ın uyuşum yüzdesi formülü hesaplamaları sonucunda güvenilirlik %97,35 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Düzenlenmesi ve Analizi: Elde edilen tüm veriler; kişisel bilgiler, metaforlar, kategoriler ve olumlu/olumsuz algıları önce Microsoft Excel 2007 programına kaydedilip oradan SPSS programına aktarılmıştır. Burada öncelikle katılımcıların demografik bilgileri ve kişisel bilgileri incelenmiştir. Sonra psikolojik danışman için 210 metafor ve 10 kategori, okul rehberlik hizmetleri için 242 metafor ve 23 kategori ve rehberlik servisi odası için 189 metafor ve 17 kategoriye temsil eden katılımcıların frekans (f) ve yüzde (%) değerleri incelenmiştir. Bu aşamada, üretilen metaforların ve oluşturulan temaların görülebilmesi ve daha iyi anlaşılması için kullanılan metaforlar ve oluşturulan temalar birbirleriyle ilişkilendirilerek çizelgeler haline getirilmiştir. Bunun dışında temaların ve olumlu/olumsuz algıların katılımcıların kişisel değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı tablolar halinde sunulmaya çalışılmıştır. Açıklamaların daha iyi anlaşılması amacıyla metafor ve metafora ilişkin açıklama cümlelerinden tipik örnekler doğrudan alıntı yapılarak verilmiş olup bu şekilde geçerliğin sağlanmasına ve inandırıcılığa katkıda bulunulmuştur. Son olarak da üretilen metaforlar, metaforların oluşturduğu temalar, alan yazındaki veriler de dikkate alınarak yorumlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin psikolojik danışman, okul rehberlik hizmetleri, rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algıları; katılımcıların kişisel değişkenlerine göre karşılaştırmalı betimleyici frekans ve yüzde dağılımlarına yer verilmiştir.

4.1.Psikolojik Danışmana (Rehberlik Öğretmeni) İlişkin Metaforik Algının İncelenmesi

4.1.1.Psikolojik danışmana ilişkin kullanılan metaforlar. Araştırma neticesinde elde edilen bulgulara göre; okul yöneticileri ve öğretmenler “psikolojik danışman/rehberlik öğretmeni” ile ilgili toplam 210 geçerli metafor üretilmiştir. 2 katılımcının bu soruya boş bıraktıkları veya geçerli bir metafor kullanmadıkları görülmüştür. Bu metaforlar çizelge 4.1.1.a., çizelge 4.1.1.b ve çizelge 4.1.1.c.’ de verilmiştir.

Çizelge 4.1.1.a.*Psikolojik Danışmana İlişkin Algılanan Metaforlar*

S.N.	Kullanılan Metaforlar	Görevi			Toplam	S.N.	Kullanılan Metaforlar	Görevi			Toplam
		Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür				Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
	Boş Bırakılan	f 2	0	0	2		f 1	0	0	1	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	36	Bilge Kişi	f 1	0	0	1
1	Abeona	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	37	Bilgisayar	f 4	0	0	4
2	Abi	f 0	1	0	1		% 1,3%	0,0%	0,0%	1,1%	
		% 0,0%	2,4%	0,0%	0,3%	38	Bilmiş Biri	f 1	0	0	1
3	Abla	f 2	0	0	2		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	39	Birim Eleman	f 1	0	0	1
4	Acil Durum	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	40	Boş Gezen	f 1	1	0	2
5	Acil Servis Elemanı	f 1	0	0	1		% 0,3%	2,4%	0,0%	0,5%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	41	Boş Koltuk	f 1	1	0	2
6	Ağaç	f 7	1	0	8		% 0,3%	2,4%	0,0%	0,5%	
		% 2,2%	2,4%	0,0%	2,2%	42	Boş Müzakereci	f 0	1	0	1
7	Ağaçkakan	f 1	0	0	1		% 0,0%	2,4%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	43	Bukalemun	f 4	0	0	4
8	Ağlama Duvarı	f 1	0	0	1		% 1,3%	0,0%	0,0%	1,1%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	44	Bülbül	f 1	0	0	1
9	Ağrı Kesici	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	45	Can Kurtaran	f 2	0	0	2
10	Ahtapot	f 1	1	0	2		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	
		% 0,3%	2,4%	0,0%	0,5%	46	Can Simidi	f 1	1	0	2
11	Aile Babası	f 1	0	0	1		% 0,3%	2,4%	0,0%	0,5%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	47	Cana Yakın Bir Abi	f 1	0	0	1
12	Aile Ortamı	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	48	Canlı Google	f 0	1	0	1
13	Aile Reisi	f 0	1	0	1		% 0,0%	2,4%	0,0%	0,3%	
		% 0,0%	2,4%	0,0%	0,3%	49	Cırcır Böceği	f 1	0	0	1
14	Aileden Biri	f 2	0	0	2		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	50	Çamaşır Makinesi	f 1	0	0	1
15	Akvaryum	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	51	Çelişki	f 1	0	0	1
16	Alyan Anahtar	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	52	Çiçek	f 1	0	0	1
17	Ambulans Görevlisi	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	53	Çita	f 1	0	0	1
18	Ambulans Şoförü	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	54	Çizgi Film Kahramanı	f 0	1	0	1
19	Anne	f 14	3	1	18		% 0,0%	2,4%	0,0%	0,3%	
		% 4,5%	7,1%	8,3%	4,9%	55	Çoban	f 2	0	0	2
20	Antrenör	f 0	1	0	1		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	
		% 0,0%	2,4%	0,0%	0,3%	56	Dağ	f 1	0	0	1
21	Arabulucu	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	57	Danışman	f 2	0	0	2
22	Anı	f 2	0	0	2		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	58	Deniz	f 1	0	0	1
23	Arkadaş	f 12	0	2	14		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 3,8%	0,0%	16,7%	3,8%	59	Deniz Feneri	f 1	0	1	2
24	Aslan	f 2	0	0	2		% 0,3%	0,0%	8,3%	0,5%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	60	Deri Koltuk	f 1	0	0	1
25	Aşçı	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	61	Dert Duvarı	f 2	0	0	2
26	Atm	f 2	0	0	2		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	62	Dert Küpü	f 1	0	0	1
27	Atom Karınca	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	63	Dert Ortağı	f 4	0	0	4
28	Avukat	f 1	0	0	1		% 1,3%	0,0%	0,0%	1,1%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	64	Dışını Göstermeyen Bardak	f 1	0	0	1
29	Ayna	f 4	0	0	4		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 1,3%	0,0%	0,0%	1,1%	65	Doktor	f 14	3	1	18
30	Baba	f 2	0	0	2		% 4,5%	7,1%	8,3%	4,9%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	66	Donanımlı Birisi	f 1	0	0	1
31	Bahçıvan	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	67	Dost	f 1	0	0	1
32	Bakkal	f 1	0	0	1		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	68	Duygudaş	f 0	0	1	1
33	Bavul	f 1	0	0	1		% 0,0%	0,0%	8,3%	0,3%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	69	Ebeveyn	f 3	0	0	3
34	Baykuş	f 1	0	0	1		% 1,0%	0,0%	0,0%	0,8%	
		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	70	Esnaf	f 0	0	1	1
35	Benzersiz	f 2	0	0	2		% 0,0%	0,0%	8,3%	0,3%	
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%	71	Fener	f 1	0	0	1
		% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%		% 0,3%	0,0%	0,0%	0,3%	

Çizelge 4.1.1.b.

Psikolojik Danışmana İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N.	Kullanılan Metaforlar	Görevi			Toplam	S.N.	Kullanılan Metaforlar	Görevi			Toplam
		Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür				Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
72	Fidan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	108	Kale	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
73	Formüla Pilotu	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	109	Kalem	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
74	Gazeteci	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	110	Kalemlik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
75	Gemi Kaptanı	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	111	Kamera	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
76	Genel Cerrah	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	112	Kaplumbağa	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
77	Gırgır	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	113	Kara Kutu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
78	Gizli İdareci	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	114	Karnca	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
79	Gözlük	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	115	Keçi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
80	Güneş	f 2 % 0,6%	1 2,4%	0 0,0%	3 0,8%	116	Kedi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
81	Güzin Abla	f 5 % 1,6%	1 2,4%	1 8,3%	7 1,9%	117	Keman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
82	Halk Kahramanı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	118	Kızıl Derili	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
83	Halkla İlişkiler Uzmanı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	119	Kitap	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
84	Hamburger Ekmeği	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	120	Klavuz	f 4 % 1,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 1,1%
85	Hayalet Casper	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	121	Kolonya	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
86	Hemşire	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	122	Kral	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
87	Hesap Makinesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	123	Kumbara	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
88	Hızır	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	124	Kurtancı	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
89	Hızlı Tren	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	125	Kuş	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
90	Horoz	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	126	Kutu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
91	Huzur	f 0 % 0,0%	2 4,8%	0 0,0%	2 0,5%	127	Kutup Ayısı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
92	Hükümet Kadın	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	128	Kutup Yıldızı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
93	Işık	f 5 % 1,6%	0 0,0%	0 0,0%	5 1,4%	129	Küllüye	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
94	İdareci	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	130	Liman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
95	İdealist Eğitimi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	131	Maaş Memuru	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
96	İlaç	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	132	Mahmut Tuncer	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
97	İlk Yardım Çantası	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	133	Manken	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
98	İlkokul Yılları	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	134	Masa	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
99	İmdat Çekici	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	135	Melek	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%
100	İnsancıl	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	136	Memur	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
101	İp	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	137	Meşale	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
102	İstasyon	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	138	Mevlana	f 5 % 1,6%	0 0,0%	1 8,3%	6 1,6%
103	İş Yapmak İstemeyen İnsan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	139	Muhabbet Kuşu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
104	İtfaiyeci	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	140	Mum	f 2 % 0,6%	0 0,0%	1 8,3%	3 0,8%
105	İyilik Meleği	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	141	Nene	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
106	Joker	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	142	Noel Baba	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
107	Kağıt	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	143	Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%

Çizelge 4.1.1.c.
Psikolojik Danışmana İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N: Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N. Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
144 Odun	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	178 Şemsiye	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
145 Okul Beyni	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	179 Şerif	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
146 Okul Müdürü	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	180 Şikayet Dinleyen	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
147 Öğretmen	f 3 % 1,0%	2 4,8%	0 0,0%	5 1,4%	181 Şikayet Ve İstek Kutusu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
148 Panda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	182 Takım Kaptanı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
149 Papatya	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	183 Takım Koçu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
150 Plates Topu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	184 Taşıyıcı Kolon	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
151 Postacı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	185 Tavşan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
152 Presentable	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	186 Teknik Direktör	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
153 Problem Çözücü	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	187 Telefon	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
154 Programlanmış Robot	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	188 Temel Reis	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
155 Psikiyatr	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%	189 Temizlik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
156 Psikolog	f 9 % 2,9%	1 2,4%	0 0,0%	10 2,7%	190 Tenefüs Gibi Bir İhtiyaç	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
157 Psikolojik Danışman	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	191 Tilki	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
158 Pusula	f 4 % 1,3%	2 4,8%	1 8,3%	7 1,9%	192 Tiyatrocu	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
159 Put	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	193 Trafik Levhası	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
160 Rahatlatıcı Manzara	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	194 Trafik Polisi	f 2 % 0,6%	1 2,4%	0 0,0%	3 0,8%
161 Ruhsuz İnsan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	195 Turist	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
162 Sabır Taşı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	196 Turist Rehberi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
163 Sabırlı Bir Dinleyici	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	197 Tükenmez Kalem	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
164 Sakin İnsan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	198 Türbe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
165 Sarmaşık	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	199 Yağmur	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
166 Sırdaş	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	200 Yapboz	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
167 Sihirbaz	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	201 Yardım Eden	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
168 Sihirdi Cin	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	202 Yardımsever	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
169 Spiker	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	203 Yastık	f 4 % 1,3%	1 2,4%	0 0,0%	5 1,4%
170 Stres Yaratan Biri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	204 Yaşam Koçu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
171 Su	f 2 % 0,6%	2 4,8%	0 0,0%	4 1,1%	205 Yol	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
172 Süper Kahraman	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	206 Yol Gösteren	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
173 Süperman	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	207 Yol Haritası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
174 Sürahi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	208 Yönetici	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
175 Süs	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	209 Yönlendirici	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
176 Şarj Aleti	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	210 Zengin	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
177 Şefkatli Öğretmen	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	Toplam	f 314 % 100,0%	42 100,0%	12 100,0%	368 100,0%

Çizelge 4.1.1.a., çizelge 4.1.1.b. ve çizelge 4.1.1.c.’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin ve yöneticilerin psikolojik danışmanına ilişkin kullandıkları metaforlar incelendiğinde en çok tercih edilen metaforların; ilk sırada %4,9 ile “anne” ve “doktor” metaforları, ikinci sırada %3,8 ile “arkadaş” metaforu, üçüncü sırada %2,7 ile “psikolog” metaforu, dördüncü sırada %2,2 ile “ağaç” metaforu ve beşinci sırada ise %1,9 ile “güzin abla” ve “pusula” metaforları olduğu görülmüştür.

4.1.2.Psikolojik danışmana ilişkin metafor temaları. Psikolojik danışman için kullanılan 210 metafor benzer özelliklerine göre birleştirilmiş ve bu metaforlar 10 alt tema altında toplanmıştır.

a. Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren: Abi, abla, ağaç, ağlama duvarı, aileden biri, akvaryum, arkadaş, ayna, bavul, baykuş, bülbül, çiçek, deniz, deri, koltuk, dert duvarı, dert küpü, dert ortağı, dışını göstermeyen bardak, dost, duygudaş, ebeveyn, güzün abla, hamburger ekmeği, huzur, ilkokul yılları, insancıl, istasyon, kara kutu, kedi, keman, kolonya, kuş, masa, Mevlana, muhabbet kuşu, papatya, plates topu, rahatlatıcı manzara, sabır taşı, sabırlı dinleyici, sakın insan, sırdaş, su, sürahi, şarj aleti, şefkatli öğretmen, şikayet dinleyen, şikayet ve dilek kutusu, tavşan, telefon, temizlik, teneffüs, türbe, yağmur ve yastık metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 107(%29,1) kişi tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 14 kişi psikolojik danışman için “arkadaş” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman arkadaşına benziyor çünkü gerçek bir arkadaş gibi her zaman bizleri dinleyip destek oluyor*” (Öğretmen, K.) demiştir.

b. Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten: Antrenör, arabulucu, avukat, bilge kişi, bilgisayar, canlı Google, çoban, danışman, deniz feneri, donanımlı birisi, fener, gazeteci, gemi kaptanı, gırgır, güneş, halkla ilişkiler uzmanı, hesap makinesi, horoz, ışık, ip, kitap, klavuz, kral, kumbara, kutup yıldızı, meşale, mum, okul beyni, okul müdür, öğretmen, presentable, problem çözücü, pusula, spiker, takım kaptanı, takım koçu, teknik direktör, trafik levhası, trafik polisi, turist rehberi, yaşam koçu, yol, yol

gösteren, yol haritası ve yönlendirici metaforları 80 katılımcı(%21,7) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 7 katılımcı psikolojik danışman için “*pusula*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman pusulaya benziyor çünkü öğrencilerin doğru kararlar almasında onlara yön gösteriyor*” (Müdür, E.) demiştir.

c. Koruyucu, destek olan ve güven veren: Abeona(Koruyucu Roma Tanrısı), acil durum, acil servis elamanı, aile babası, aile ortamı, aile reisi, ambulans görevlisi, ambulans şoförü, anne, baba, can kurtaran, can simidi, cana yakın bir abi, dağ, genel cerrah, halk kahramanı, hızır, hükümet kadın, ilk yardım çantası, imdat çekici, itfaiyeci, iyilik meleği, kale, kurtarıcı liman, melek, noel baba, süper kahraman, süperman, şemsiye, şerif, taşıyıcı kolon, temel reis, yardım eden ve yardımsever metaforları 58 katılımcı(%15,8) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 18 katılımcı psikolojik danışman için “*anne*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman anneye benziyor çünkü öğrencilere karşı şefkatle yaklaşır onlara ilgi gösteriyor*” (Öğretmen, K.) demiştir.

ç. Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu: Ağaçkakan, ahtapot, alyan anahtar, arı, atm, atom karınca, bahçivan, bakkal, benzersiz, bilgisayar, çamaşır makinesi, çita, esnaf, fidan ,formüla pilotu, hızlı tren, idealist, joker, kağıt, kalem, kalemlik, kamera, karınca, keçi, kutu, külliye, programlanmış robot, sarmaşık, sihirbaz, sihirli cin, tilki, tiyatrocu, tükenmez kalem ve yapboz metaforları 44 katılımcı(%12) tarafından kullanılmıştır.

Bu temda 3 katılımcı psikolojik danışman için “*karınca*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman karıncaya benziyor çünkü sürekli bir faaliyet halinde uğraşüyor, çalışıyor hiç yerinde durmuyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

d. Tedavi eden, sağlıkçı: Ağrı kesici, doktor, hemşire, ilaç, psikiyatr, psikolog ve psikolojik danışman metaforları 35 katılımcı(%9,5) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 18 katılımcı psikolojik danışman için “doktor” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman doktora benziyor çünkü öğrencileri muayene edip sorunlarını bulup tedavi ediyor*” (Müdür Yrd., E.) demiştir.

e. Amaç dışı çalışan, yararsız biri: Aşçı, bilmiş biri, birim eleman, boş gezen, boş koltuk, boş müzakereci, cırcır böceği, çelişki, iş yapmak istemeyen, maaş memuru, manken, memur, odun, postacı, ruhsuz insan, stres yaratan biri, süs ve turist metaforu 20 katılımcı(%5,4) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 2 katılımcı psikolojik danışman için “boş koltuk” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman boş koltuğa benziyor çünkü odasında sürekli koltuğunda boş boş oturuyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

f. Yavaş ve uykucu bir varlık: Aslan, bukalemun, kaplumbağa, kızıl derili, kutup ayısı, nene, panda ve put metaforları 13 katılımcı(%3,5) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 4 katılımcı psikolojik danışman için “bukalemun” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman bukalemuna benziyor çünkü çok ağır hareket ediyor, uykulu birisi gibi*” (Müdür Yrd., E.) demiştir.

g. Disiplin ve idare figürü: İdareci, gizli idareci ve yönetici metaforları 4 katılımcı(%1,19) tarafından kullanılmıştır.

Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman idareciye benziyor çünkü idareci gibi hareket edip herkese emir veriyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

ğ. Ünlü bir karakter: Bu kategoride 3 katılımcı(%0,8) psikolojik danışman için çizgi film kahramanı, hayalet casper ve Mahmut Tuncer metaforlarını kullanmıştır.

Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman çigi film kahramanına benziyor çünkü farklı birisi, kendini öğrencilere sevdirmesini biliyor*” (Müdür Yrd., E.) demiştir.

h. Gözlem yapan ve takip eden: 2 katılımcı(%0,5) psikolojik danışman için gözlük ve oda metaforlarını kullanmışlardır.

Örneğin bir katılımcı “*Psikolojik danışman gözlüğe benziyor çünkü öğrencilerini ince ayrıntısına kadar gözlemleyip, takip ediyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

Temaların frekans ve yüzde değerleri çizelge 4.1.2.’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.2.

Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temaları

	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>% gec</i>	<i>% yig</i>
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	20	5,4	5,4	5,4
Boş bırakılmış	2	0,5	0,5	6,0
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	44	12,0	12,0	17,9
Disiplin ve idare figürü	4	1,1	1,1	19,0
Gözlem yapan ve takip eden	2	0,5	0,5	19,6
Koruyucu, destek olan ve güven veren	58	15,8	15,8	35,3
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	107	29,1	29,1	64,4
Tedavi eden sağlıkçı	35	9,5	9,5	73,9
Ünlü bir karakter	3	0,8	0,8	74,7
Yavaş ve uykucu bir varlık	13	3,5	3,5	78,3
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	80	21,7	21,7	100,0
Toplam	368	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.2.’de görüldüğü üzere psikolojik danışman için kullanılan metaforlar birleştirilip kategorileştirildiğinde en çok tercih edilen metafor teması %29,1 ile “*koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren*” temasıdır. İkinci sırada %21,7 ile “*yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten*” teması, üçüncü sırada %15,8 ile “*koruyucu, destek olan ve güven veren*” teması, dördüncü sırada %12,0 ile “*işlevsel ve çok fonksiyonlu*” teması ve beşinci sırada ise %9,5 ile “*tedavi eden, sağlıkçı*” temasının olduğu görülmüştür.

4.1.3. Psikolojik danışmana ilişkin kullanılan metaforların olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilmesi. Katılımcıların okul psikolojik danışmanı için kullandığı metaforlar çünkü ile başlayan açıklama bölümleri de dikkate alınarak olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Okul psikolojik danışmanı için kullanılan metaforların olumlu ve olumsuz dağılımı çizelge 4.1.3.’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.3.

Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforların Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>% gec</i>	<i>% yig</i>
Boş bırakılmış	2	0,5	0,5	0,5
Olumsuz	36	9,8	9,8	10,3
Olumlu	330	89,7	89,7	100,0
Toplam	368	100,0	100,0	

Çizelge 4.1.3.'de görüldüğü üzere 330 katılımcı(%89) psikolojik danışman için olumlu metaforlar kullanırken, 36 katılımcı(%9,8) ise olumsuz metaforlar kullanmıştır. Araştırmaya katılan 2 katılımcının(%0,5) ise bu soruyu ya boş bıraktıkları veya geçerli bir metafor kullanmadıkları görülmüştür

4.1.4.Katılımcıların psikolojik danışmana ilişkin metaforik algılarının kişisel değişkenlere göre incelenmesi.

a. *Katılımcıların cinsiyetine göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algıları.* Öğretmenlerin ve yöneticilerin psikolojik danışmana ilişkin metaforik algılarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılması çizelge 4.1.4.a.1. ve 4.1.4.a.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.a.1.

Katılımcıların Cinsiyetine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Cinsiyet		Toplam
	Erkek	Kadın	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i> 15	5	20
	% 6,3%	3,9%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 2	0	2
	% 0,8%	0,0%	0,5%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i> 34	10	44
	% 14,2%	7,8%	12,0%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i> 3	1	4
	% 1,3%	0,8%	1,1%
Gözlem yapan ve takip eden	<i>f</i> 2	0	2
	% 0,8%	0,0%	0,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i> 28	30	58
	% 11,7%	23,3%	15,8%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i> 66	41	107
	% 27,6%	31,8%	29,1%
Tedavi eden sağlıkçı	<i>f</i> 22	13	35
	% 9,2%	10,1%	9,5%
Ünlü bir karakter	<i>f</i> 3	0	3
	% 1,3%	0,0%	0,8%
Yavaş ve uykucu bir varlık	<i>f</i> 11	2	13
	% 4,6%	1,6%	3,5%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i> 53	27	80
	% 22,2%	20,9%	21,7%
Toplam	<i>f</i> 239	129	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.a.1.'de görüldüğü üzere cinsiyete göre psikolojik danışman için kullanılan metafor temaları incelendiğinde; ilk sırada erkek katılımcılar %27,6 ile ve

kadın katılımcılar %31,8 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında metaforlar kullanmışlardır. İkinci sırada erkek katılımcılar %22,2 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten” temasında, kadın katılımcılar %23,3 ile “koruyucu, destek olan ve güven veren” temasında, üçüncü sırada ise erkek katılımcılar %14,2 ile “çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu” temasında ve kadın katılımcılar %20,9 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.a.2.

Katılımcıların Cinsiyetine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algularının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Cinsiyet		Toplam
		Erkek	Kadın	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,8%	0,0%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i>	28	8	36
	%	11,7%	6,2%	9,8%
Olumlu	<i>f</i>	209	121	330
	%	87,4%	93,8%	89,7%
Toplam	<i>f</i>	239	129	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.a.2.’de görüldüğü üzere erkek katılımcılar %11,7 ile olumsuz ve %87,4 ile olumlu metaforlar kullanırken, kadın katılımcılar %6,2 ile olumsuz ve %93,8 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır.

b. Katılımcıların yaşına göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik alguları.

Öğretmenlerin ve yöneticilerin yaş değişkenine göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algularının karşılaştırılması çizelge 4.1.4.b.1. ve 4.1.4.b.2.’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.b.1.**Katılımcıların Yaşına Göre Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması**

	Yaş							Toplam
	20-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51 ve üstü	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i> 1	5	3	8	0	1	2	20
	% 3,1%	4,8%	4,0%	10,4%	0,0%	4,3%	8,7%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 0	2	0	0	0	0	0	2
	% 0,0%	1,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i> 4	10	14	7	4	3	2	44
	% 12,5%	9,6%	18,7%	9,1%	11,8%	13,0%	8,7%	12,0%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i> 1	1	0	0	2	0	0	4
	% 3,1%	1,0%	0,0%	0,0%	5,9%	0,0%	0,0%	1,1%
Gözlem yapan ve takip eden	<i>f</i> 0	0	0	2	0	0	0	2
	% 0,0%	0,0%	0,0%	2,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i> 6	12	15	13	5	3	4	58
	% 18,8%	11,5%	20,0%	16,9%	14,7%	13,0%	17,4%	15,8%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i> 7	33	23	20	11	6	7	107
	% 21,9%	31,7%	30,7%	26,0%	32,4%	26,1%	30,4%	29,1%
Tedavi eden sağlıkçı	<i>f</i> 1	11	7	8	4	2	2	35
	% 3,1%	10,6%	9,3%	10,4%	11,8%	8,7%	8,7%	9,5%
Ünlü bir karakter	<i>f</i> 1	1	1	0	0	0	0	3
	% 3,1%	1,0%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Yavaş ve uyucu bir varlık	<i>f</i> 0	8	2	1	2	0	0	13
	% 0,0%	7,7%	2,7%	1,3%	5,9%	0,0%	0,0%	3,5%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i> 11	21	10	18	6	8	6	80
	% 34,4%	20,2%	13,3%	23,4%	17,6%	34,8%	26,1%	21,7%
Toplam	<i>f</i> 32	104	75	77	34	23	23	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.b.1.'de görüldüğü üzere 20-25 aralığındaki katılımcılar %34,4 ile ve 46-50 aralığındaki katılımcılar %34,8 ile ilk sırada “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten” temasında, 26-30 aralığındaki katılımcılar %31,7 ile, 31-35 aralığındaki katılımcılar %30,7 ile, 36-40 aralığındaki katılımcılar %26,0 ile, 41-45 aralığındaki katılımcılar %32,4 ile, 51-üstü yaş aralığındaki katılımcılar %30,4 ile ilk sırada “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.b.2.**Katılımcıların Yaşına Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı**

	Yaş							Toplam
	20-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51 ve üstü	
Boş bırakılmış	<i>f</i> 0	2	0	0	0	0	0	2
	% 0,0%	1,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i> 2	14	5	9	4	1	1	36
	% 6,3%	13,5%	6,7%	11,7%	11,8%	4,3%	4,3%	9,8%
Olumlu	<i>f</i> 30	88	70	68	30	22	22	330
	% 93,8%	84,6%	93,3%	88,3%	88,2%	95,7%	95,7%	89,7%
Toplam	<i>f</i> 32	104	75	77	34	23	23	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.b.2.'de görüldüğü üzere psikolojik danışmana ilişkin 20-25 yaş aralığındaki katılımcılar %93,8 ile olumlu, 26-30 yaş grubu katılımcılar %84,6 ile olumlu kullanırken, 31-35 yaş grubu katılımcılar %93,3 ile olumlu, 36-40 yaş grubu

katılımcılar %88,3 ile olumlu, 41-45 yaş grubu katılımcılar %82,2 ile olumlu, 46-50 yaş grubu katılımcılar %95,7 ile olumlu, 51-üstü yaş grubu katılımcılar %95,7 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Olumsuz metafor kullanımı en fazla %13,5 ile 26-30 yaş grubu katılımcılar tarafından tercih edilmiştir.

c. Katılımcıların medeni durumuna göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve yöneticilerin psikolojik danışmana ilişkin metaforik algılarının medeni durumuna göre karşılaştırılması çizelge 4.1.4.c.1. ve 4.1.4.c.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.c.1.

Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Medeni durum		Toplam
		Evlü	Bekar	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i>	15	5	20
	%	5,3%	6,0%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i>	1	1	2
	%	0,4%	1,2%	0,5%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i>	34	10	44
	%	11,9%	12,0%	12,0%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i>	2	2	4
	%	0,7%	2,4%	1,1%
Gözlem yapan ve takip eden	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i>	45	13	58
	%	15,8%	15,7%	15,8%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i>	85	22	107
	%	29,8%	26,5%	29,1%
Tedavi eden sağlıklı	<i>f</i>	31	4	35
	%	10,9%	4,8%	9,5%
Ünlü bir karakter	<i>f</i>	3	0	3
	%	1,1%	0,0%	0,8%
Yavaş ve uykucu bir varlık	<i>f</i>	9	4	13
	%	3,2%	4,8%	3,5%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i>	58	22	80
	%	20,4%	26,5%	21,7%
Toplam	<i>f</i>	285	83	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.c.1.'de görüldüğü üzere cinsiyete göre psikolojik danışmana ilişkin metafor temalarını incelendiğinde; evli olan katılımcılar ilk sırada %29,8 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar ise ilk sırada %26,5 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” ve “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten” temalarında metaforlar kullanmışlardır.

İkinci sırada evli katılımcılar %20,4 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten” temasında ve bekar katılımcılar %15,7 ile “koruyucu, destek olan ve güven veren” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.c.2.

Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Medeni durum		Toplam
		Evli	Bekar	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	1	1	2
	%	0,4%	1,2%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i>	25	11	36
	%	8,8%	13,3%	9,8%
Olumlu	<i>f</i>	259	71	330
	%	90,9%	85,5%	89,7%
Toplam	<i>f</i>	285	83	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.c.2.’de görüldüğü üzere psikolojik danışman için evli olan katılımcılar %90,9 ile olumlu ve %8,8 ile olumsuz metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar %85,5 ile olumlu ve %13,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

ç. Katılımcıların eğitim düzeyine göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin psikolojik danışmana ilişkin metaforik algılarının eğitim düzeylerine göre karşılaştırılması çizelge 4.1.4.ç.1. ve 4.1.4.ç.2.’de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.ç.1.

Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Eğitim düzeyi		Toplam
		Lisans	Yüksek Lisans	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i>	16	4	20
	%	5,4%	5,5%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i>	30	14	44
	%	10,2%	19,2%	12,0%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i>	3	1	4
	%	1,0%	1,4%	1,1%
Gözlem yapan ve takip eden	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i>	48	10	58
	%	16,3%	13,7%	15,8%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i>	84	23	107
	%	28,5%	31,5%	29,1%
Tedavi eden sağlıklı	<i>f</i>	29	6	35
	%	9,8%	8,2%	9,5%
Ünlü bir karakter	<i>f</i>	2	1	3
	%	0,7%	1,4%	0,8%
Yavaş ve uykucu bir varlık	<i>f</i>	10	3	13
	%	3,4%	4,1%	3,5%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i>	69	11	80
	%	23,4%	15,1%	21,7%
Toplam	<i>f</i>	295	73	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.ç.1.'de görüldüğü üzere lisans mezunu katılımcılar %28,5 ile ve yüksek lisans mezunları katılımcılar %31,5 ile ilk sırada “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında metaforlar kullanmışlardır. İkinci sırada lisans mezun katılımcılar %23,4 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm bulan” temasında, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise %19,4 ile “çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu” temasında, üçüncü sırada ise yüksek lisans mezunu katılımcılar %15,1 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm bulan” temasında, lisans mezunu katılımcılar %16,3 ile “koruyucu, destek olan ve güven veren” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.ç.2.

Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Eğitim düzeyi		Toplam
		Lisans	Yüksek Lisans	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i>	28	8	36
	%	9,5%	11,0%	9,8%
Olumlu	<i>f</i>	265	65	330
	%	89,8%	89,0%	89,7%
Toplam	<i>f</i>	295	73	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.ç.2.'de görüldüğü üzere lisans mezunu katılımcılar %89,8 ile olumlu ve %9,5 ile olumsuz, yüksek lisans mezunu katılımcılar %89,0 ile olumlu ve %11,0 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

d. Katılımcıların görev yaptığı okul türüne göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve yöneticilerin okul psikolojik danışmanına ilişkin metaforik algılarının görev yaptığı okul türüne göre karşılaştırılması çizelge 4.1.4.d.1. ve 4.1.4.d.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.d.1.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Okul türü		Toplam	
	Devlet	Özel		
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	Frekans	19	1	20
	%	6,90%	1,10%	5,40%
Boş bırakılmış	Frekans	1	1	2
	%	0,40%	1,10%	0,50%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	Frekans	34	10	44
	%	12,30%	10,90%	12,00%
Disiplin ve idare figürü	Frekans	3	1	4
	%	1,10%	1,10%	1,10%
Gözlem yapan ve takip eden	Frekans	2	0	2
	%	0,70%	0,00%	0,50%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	Frekans	39	19	58
	%	14,10%	20,70%	15,80%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	Frekans	74	33	107
	%	26,80%	35,90%	29,10%
Tedavi eden sağlıkçı	Frekans	29	6	35
	%	10,50%	6,50%	9,50%
Ünlü bir karakter	Frekans	3	0	3
	%	1,10%	0,00%	0,80%
Yavaş ve uykucu bir varlık	Frekans	10	3	13
	%	3,60%	3,30%	3,50%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm bulan	Frekans	62	18	80
	%	22,50%	19,60%	21,70%
Toplam	Frekans	276	92	368
	%	100,00%	100,00%	100,00%

Çizelge 4.1.4.d.1.'de görüldüğü üzere devlet okullarında görev yapan katılımcılar %26,8 ile ve özel okullarda çalışanlar %35,9 ile ilk sırada “*koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren*” temasında metaforlar kullanmışlardır. İkinci sırada ise devlet okullarında görev yapan katılımcılar %22,5 ile “*yönlendiren, bilgi veren ve çözüm bulan*” temasında ve özel okullarda çalışanlar %20,7 ile “*koruyucu, destek olan ve güven veren*” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.d.2.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Okul türü		Toplam
		Devlet	Özel	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	1	1	2
	%	0,4%	1,1%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i>	31	5	36
	%	11,2%	5,4%	9,8%
Olumlu	<i>f</i>	244	86	330
	%	88,4%	93,5%	89,7%
Toplam	<i>f</i>	276	92	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.d.2.'de görüldüğü üzere devlet okullarında görev yapan katılımcılar %88,4 ile olumlu ve %11,4 ile olumsuz, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise %93,5 ile olumlu ve %5,4 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

e. Katılımcıların görev yaptığı okul düzeyi/lise türüne göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve yöneticilerin okul psikolojik danışmanına ilişkin metaforik algılarının görev yaptığı okul düzeyi/lise türüne göre karşılaştırılması çizelge 4.1.4.e.1., 4.1.4.e.2., 4.1.4.e.3. ve 4.1.4.e.4.'de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.e.1.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Görevli olduğu okul düzeyi			Toplam
		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i>	8	7	5	20
	%	8,1%	5,2%	3,7%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i>	0	2	0	2
	%	0,0%	1,5%	0,0%	0,5%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i>	7	12	25	44
	%	7,1%	9,0%	18,5%	12,0%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i>	1	1	2	4
	%	1,0%	0,7%	1,5%	1,1%
Gözlem yapan ve takip eden	<i>f</i>	1	1	0	2
	%	1,0%	0,7%	0,0%	0,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i>	18	25	15	58
	%	18,2%	18,7%	11,1%	15,8%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i>	28	39	40	107
	%	28,3%	29,1%	29,6%	29,1%
Tedavi eden sağlıkçı	<i>f</i>	8	16	11	35
	%	8,1%	11,9%	8,1%	9,5%
Ünlü bir karakter	<i>f</i>	0	1	2	3
	%	0,0%	0,7%	1,5%	0,8%
Yavaş ve uyukucu bir varlık	<i>f</i>	6	2	5	13
	%	6,1%	1,5%	3,7%	3,5%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i>	22	28	30	80
	%	22,2%	20,9%	22,2%	21,7%
Toplam	<i>f</i>	99	134	135	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.e.1.'de görüldüğü üzere ilkokulda görev yapan katılımcılar ilk sırada %28,3 ile, ortaokulda görev yapan katılımcılar %29,1 ile ve lisede görev yapanlar

ise %29,6 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.e.2.

Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Görevli olduğu lise türü					Toplam
	Anadolu Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Sosyal Bilimler	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Fen Lisesi	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i> 2	0	1	2	0	5
	% 5,3%	0,0%	3,0%	6,3%	0,0%	3,7%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i> 11	1	4	4	5	25
	% 28,9%	5,6%	12,1%	12,5%	35,7%	18,5%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i> 0	0	0	2	0	2
	% 0,0%	0,0%	0,0%	6,3%	0,0%	1,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i> 1	2	4	7	1	15
	% 2,6%	11,1%	12,1%	21,9%	7,1%	11,1%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i> 14	7	9	7	3	40
	% 36,8%	38,9%	27,3%	21,9%	21,4%	29,6%
Tedavi eden sağlıkçı	<i>f</i> 2	0	0	5	4	11
	% 5,3%	0,0%	0,0%	15,6%	28,6%	8,1%
Ünlü bir karakter	<i>f</i> 0	1	1	0	0	2
	% 0,0%	5,6%	3,0%	0,0%	0,0%	1,5%
Yavaş ve uyukucu bir varlık	<i>f</i> 2	2	1	0	0	5
	% 5,3%	11,1%	3,0%	0,0%	0,0%	3,7%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i> 6	5	13	5	1	30
	% 15,8%	27,8%	39,4%	15,6%	7,1%	22,2%
Toplam	<i>f</i> 38	18	33	32	14	135
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.e.2.’de görüldüğü üzere anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar ilk sırada %36,8 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %38,9 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında, sosyal bilimler liselerinde görev yapan katılımcılar %39,4 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten” temasında, imam hatip lisesinde görev yapan katılımcılar %21,9 ile hem “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” hem de “koruyucu, destek olan ve güven veren” temalarında, fen lisesinde görev yapan katılımcılar ise %35,7 ile “çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu” temasında metafor kullanmışlardır

Çizelge 4.1.4.e.3.

Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevli olduğu okul düzeyi			Toplam
		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	0	2	0	2
	%	0,0%	1,5%	0,0%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i>	15	10	11	36
	%	15,2%	7,5%	8,1%	9,8%
Olumlu	<i>f</i>	84	122	124	330
	%	84,8%	91,0%	91,9%	89,7%
Toplam	<i>f</i>	99	134	135	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.e.3.'de görüldüğü üzere ilkokulda görev yapan katılımcılar %84,8 ile olumlu ve %15,2 ile olumsuz, ortaokulda görev yapan katılımcılar %91,0 ile olumlu ve %7,5 ile olumsuz, lisede görev yapan katılımcılar %91,9 ile olumlu ve %8,1 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.e.4.

Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevli olduğu lise türü					Toplam
		Anadolu Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Sosyal Bilimler	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Fen Lisesi	
Olumsuz	<i>f</i>	4	2	2	3	0	11
	%	10,5%	11,1%	6,1%	9,4%	0,0%	8,1%
Olumlu	<i>f</i>	34	16	31	29	14	124
	%	89,5%	88,9%	93,9%	90,6%	100,0%	91,9%
Toplam	<i>f</i>	38	18	33	32	14	135
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.e.4.'de görüldüğü üzere anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %89,5 ile olumlu ve %10,5 ile olumsuz, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %88,9 ile olumlu ve %11,1 ile olumsuz, sosyal bilimler lisesinde görev yapanlar %93,9 ile olumlu ve %6,1 ile olumsuz, anadolu imam hatip lisesinde görev yapan katılımcılar %90,6 ile olumlu ve %9,4 ile olumsuz, fen lisesinde görev yapan katılımcılar %100 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır.

f. Katılımcıların görevine göre psikolojik danışmana ilişkin metaforik algıları.

Katılımcıların görevine göre okul psikolojik danışmanına ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması çizelge 4.1.4.f.1. ve 4.1.4.f.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.1.4.f.1.

Katılımcıların Görevine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Görevi			Toplam
		Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
Amaç dışı çalışan, yararsız biri	<i>f</i>	16	4	0	20
	%	5,1%	9,5%	0,0%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	0	0	2
	%	0,6%	0,0%	0,0%	0,5%
Çalışkan, işlevsel ve çok fonksiyonlu	<i>f</i>	40	3	1	44
	%	12,7%	7,1%	8,3%	12,0%
Disiplin ve idare figürü	<i>f</i>	3	1	0	4
	%	1,0%	2,4%	0,0%	1,1%
Gözlem yapan ve takip eden	<i>f</i>	2	0	0	2
	%	0,6%	0,0%	0,0%	0,5%
Koruyucu, destek olan ve güven veren	<i>f</i>	48	8	2	58
	%	15,3%	19,0%	16,7%	15,8%
Koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren	<i>f</i>	93	9	5	107
	%	29,6%	21,4%	41,7%	29,1%
Tedavi eden sağlıkçı	<i>f</i>	29	5	1	35
	%	9,2%	11,9%	8,3%	9,5%
Ünlü bir karakter	<i>f</i>	2	1	0	3
	%	0,6%	2,4%	0,0%	0,8%
Yavaş ve uyukucu bir varlık	<i>f</i>	12	1	0	13
	%	3,8%	2,4%	0,0%	3,5%
Yönlendiren, bilgi veren ve çözüm üreten	<i>f</i>	67	10	3	80
	%	21,3%	23,8%	25,0%	21,7%
Toplam	<i>f</i>	314	42	12	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.f.1.'de görüldüğü üzere öğretmen olarak görev yapan katılımcılar ilk sırada %29,6 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar ilk sırada %23,8 ile “yönlendiren, bilgi veren ve çözüm bulan” temasında, müdür olarak görev yapan katılımcılar ise ilk sırada %41,7 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.1.4.f.2.

Katılımcıların Görevine Göre Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algularının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevi			Toplam
		Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	0	0	2
	%	0,6%	0,0%	0,0%	0,5%
Olumsuz	<i>f</i>	31	5	0	36
	%	9,9%	11,9%	0,0%	9,8%
Olumlu	<i>f</i>	281	37	12	330
	%	89,5%	88,1%	100,0%	89,7%
Toplam	<i>f</i>	314	42	12	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.1.4.f.2.'de görüldüğü üzere öğretmen olarak görev yapan katılımcılar %9,9 ile olumsuz ve %89,5 ile olumlu, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %11,9 ile olumsuz ve %88,1 ile olumlu, okul müdürü olarak görev yapan katılımcıların ise tamamı olumlu metaforlar kullanmışlardır.

4.2.Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algının İncelenmesi.

4.2.1.Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin kullanılan metaforlar. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; araştırmaya katılan okul yöneticileri ve öğretmenler “okul rehberlik hizmetleri” ile ilgili toplam 242 geçerli metafor kullanmışlardır. 23 katılımcının bu soruya boş bıraktıkları veya geçerli bir metafor kullanmadıkları görülmüştür. Bu metaforlar çizelge 4.2.1.a., çizelge 4.2.1.b. ve çizelge 4.2.1.c.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.1.a.

Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
	Boş Bırakılan	f 21 % 6,7%	2 4,8%	0 0,0%	23 6,3%	41	Bugatti Veyron	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
1	112 Acil Hizmetler	f 6 % 1,9%	0 0,0%	0 0,0%	6 1,6%	42	Bulmaca	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
2	900 Lü Hatlar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	43	Buz Dolabı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
3	Acil Durum Planı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	44	Cep Telefonu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
4	Acil Servis	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	45	Çağdağ Eğitim	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
5	Ağaç	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	46	Çark	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
6	Ağaç Kökü	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	47	Çark Dışlisi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
7	Ağır Çekim	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%	48	Çarşı	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
8	Ağrı Kesici	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	49	Çıkmaz Sokak	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
9	Ahtapot	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%	50	Çiçek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
10	Aile İlişkileri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	51	Çocuk Büyütme	f 3 % 1,0%	1 2,4%	0 0,0%	4 1,1%
11	Aile Ortamı	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%	52	Çok Amaçlı Hizmet	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
12	Akıllı Tahta	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	53	Danışma Hizmeti	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
13	Alışveriş	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	54	Dart	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
14	Alternatif Tıp	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	55	Dedektif Hizmetleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
15	Ambulans	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	56	Değerli Bir İş	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
16	Ameliyathane Hizmetleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	57	Deniz	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
17	Anahtar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	58	Deniz Feneri	f 5 % 1,6%	0 0,0%	0 0,0%	5 1,4%
18	Anne	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	59	Denklemler	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
19	Annelik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	60	Demek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
20	Apartman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	61	Destek Unsurları	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
21	Ara Bulucu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	62	Devlet İşleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
22	Araba	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	63	Dinlenme Tesisi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
23	Ardeşik Sayılar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	64	Disiplin	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
24	Anı Kovanı	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	65	Doktor Terapisi	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%
25	Asansör	f 5 % 1,6%	0 0,0%	0 0,0%	5 1,4%	66	Dostluk	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
26	Askeri Uygulamalar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	67	Durağan Bir Su	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
27	Aş Evi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	68	Duvar Boyama	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
28	Baharat	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	69	Düşük Model Bilgisayar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
29	Bahçe Bakımı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	70	Düzen Zinciri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
30	Bakkalık	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	71	Eğitim-Öğretim	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
31	Banka Gişesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	72	Ekmek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
32	Baraj	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	73	Elektrik Süpürgesi	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
33	Bebek Yürütüşü	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	74	En Geniş Küme	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%
34	Belediye Otobüsü	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	75	Eş	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
35	Belediyeçilik Hizmetleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	76	Ev	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
36	Beyaz Masa	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	77	Ev Ortamı	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
37	Bilgisayar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	78	Ev Ziyareti	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
38	Bilgisayar İşlemcisi	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%	79	Evrak İşleri	f 6 % 1,9%	0 0,0%	0 0,0%	6 1,6%
39	Boş Teneke	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	80	Fabrika	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
40	Bozuk Araba	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	81	Fabrika Çarkı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%

Çizelge 4.2.1.b.
Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N. Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N. Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
82 Fedakarlık	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	123 Kapalı Kutu	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%
83 Fenerbahçe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	124 Kapı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
84 Fırat Nehri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	125 Kaplıca	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
85 Fidan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	126 Kaplumbağa	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
86 Futbol Takımı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	127 Kar	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
87 Gemi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	128 Kara Kutu	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
88 Genel Cerrah	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	129 Karnca	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
89 Gereksiz İşler	f 2 % 0,6%	1 2,4%	0 0,0%	3 0,8%	130 Karnca Yuvası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
90 Gök Kuşağı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	131 Kavşak	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
91 Günün Abla	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	132 Kedinin Fare Yakalaması	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
92 Halk Oyunları	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	133 Kırtasiye İşleri	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%
93 Harita	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	134 Kısır Döngü	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
94 Hastane	f 3 % 1,0%	2 4,8%	0 0,0%	5 1,4%	135 Kış Uykusu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
95 Hastane Hizmetleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	136 Kızlay	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
96 Havuz	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	137 Kitap	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
97 Hayal Dünyası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	138 Köprü	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
98 Hayat Kurtarma	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	139 Kuaför	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
99 Hayat Suyu	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	140 Kurtarma Ekibi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
100 Hayırsever Kurumu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	141 Kuru Fasulye	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
101 Hazine	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	142 Kuş	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
102 Hızlı Tren	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%	143 Kutup Yıldızı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
103 Hiç Bir Şey	f 4 % 1,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 1,1%	144 Labirent	f 3 % 1,0%	1 2,4%	0 0,0%	4 1,1%
104 Hurda Araba	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	145 Lokomotif	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
105 Huzur	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	146 Luna Park	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
106 Irmak	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	147 Makine	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
107 Işık Demeti	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	148 Market	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
108 İdarecilik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	149 Meclis Salonu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
109 İdari İşler	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	150 Merdiven Basamakları	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
110 İlaç	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	151 Meslek Yönlendirme	f 1 % 0,3%	0 0,0%	2 16,7%	3 0,8%
111 İlerlemeci Eğitim	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	152 Mevduat Hesabı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
112 İlk Yardım Hizmetleri	f 2 % 0,6%	2 4,8%	0 0,0%	4 1,1%	153 Meyve	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
113 İnci Kolye	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	154 Monoton Bir Hayat	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
114 İnkılap Hareketleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	155 Musabaka	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
115 İşviçre Çakısı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	156 Mutfak	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
116 İşletme İşleri	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	157 Mutluluk	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
117 İtfaiye	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	158 Mürebbilik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
118 Kahve	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	159 Nasihat Verme	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
119 Kalp	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	160 Nehir	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
120 Kamyon	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	161 Notalama	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
121 Kan Dolaşım Sistemi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	162 Notası Tutmayan Dütük	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
122 Kanunlar	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	163 Notası Tutmayan Enstürüman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%

Çizelge 4.2.1.c. Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N. Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N. Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
164 Okul Yükü	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	205 Şifahane	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
165 Olma İhtimali Olmayan Bir Şey	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	206 Şirket İşleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
166 Olması Gereken Şey	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	207 Şirket Yönetimi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
167 Olmazsa Olmaz Bir Alet	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	208 Tahta	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
168 Orman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	209 Tamir Atölyesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
169 Otomobil	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%	210 Tank	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
170 Oyun	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	211 Tanım	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
171 Önleyici Korumacı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	212 Tavşan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
172 ÖSYM	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	213 Tekerlek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
173 Özveri	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	214 Teknik İşler	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
174 Pamuk Şeker	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	215 Teknoloji	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
175 Poliklinik	f 1 % 0,3%	2 4,8%	0 0,0%	3 0,8%	216 Temizlik Hizmetleri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
176 Polis	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	217 Teselli	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
177 Politika	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	218 Testere	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
178 Problem Çözme	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	219 Tıkalı Boru	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
179 Psikolojik Hizmetler	f 5 % 1,6%	2 4,8%	0 0,0%	7 1,9%	220 Topal Bir İnsan	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
180 Pusula	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	221 Törpüleme	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
181 Renkli Renkli Kapı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	222 Trafik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	1 8,3%	2 0,5%
182 Revir	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	223 Trafik İşareti	f 4 % 1,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 1,1%
183 Roman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	224 Tren	f 8 % 2,5%	0 0,0%	0 0,0%	8 2,2%
184 Saat	f 2 % 0,6%	1 2,4%	0 0,0%	3 0,8%	225 Uzun Bir Yol	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
185 Sabun Köpüğü	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	226 Üç Ayaklı Masa	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
186 Sağlık Hizmetleri	f 7 % 2,2%	2 4,8%	1 8,3%	10 2,7%	227 Valilik Temsilciliği	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
187 Sağlık Ocağı	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%	228 Vitamin Şurubu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
188 Sağlık Taraması	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	229 Vitrin	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
189 Sarkaç	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	230 Yara Bandı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
190 Sarmaşık	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	231 Yardımsever Derneği	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
191 Seminer Çalışmaları	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	232 Yardımseverler	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
192 Sessiz Gemi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	233 Yel Değirmeni	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
193 Snav Hizmetleri	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	234 Yeni Yürüyen Bebek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
194 Sınıf Öğretmeninin Çalışmaları	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%	235 Yılan Hikayesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
195 Sihirli Değnek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	236 Yol	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
196 Sinema Seti	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	237 Yön Bulma	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
197 Sistem Odası	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	238 Yuva	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
198 Siyaset	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	239 Yük Vagonu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
199 Solucan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	240 Zaman Doldurma	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
200 Sorun Çözme	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	241 Zayıf İnsan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
201 Sosyal Paylaşım Sitesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	242 Zem Zem	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
202 Spot Işıklandırma	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	Toplam	f 314 % 100,0%	42 100,0%	12 100,0%	368 100,0%
203 Sulama Sistemi	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%					
204 Suya Yazı Yazmak	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%					

Çizelge 4.2.1.a., çizelge 4.2.1.b. ve çizelge 4.2.1.c.’ de görüldüğü üzere öğretmenlerin ve yöneticilerin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin algıladıkları metaforlar incelendiğinde en çok kullanılan metaforların; ilk sırada %2,7 ile “sağlık hizmetleri” metaforu, ikinci sırada %2,2 ile “tren” metaforu, üçüncü sırada %1,9 ile “psikolojik hizmetler” metaforu, dördüncü sırada ise %1,6 ile “112 acil hizmetler” ve “evrak işi” metaforları ve beşinci sırada %1,4 ile “asansör, deniz feneri, hastane” metaforları olduğu görülmüştür.

4.2.2.Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metafor temaları. Okul rehberlik hizmetleri için kullanılan 242 metafor benzer özelliklerine göre birleştirilmiş ve bu metaforlar 23 alt tema altında toplanmıştır.

a. Can kurtaran ve koruyucu hizmetler: Hayat suyu, önleyici koruyucu, itfaiye, acil durum planı ve kurtarma ekibi metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 6 katılımcı(%1,6) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 2 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “itfaiye” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri itfaiyeye benziyor çünkü acil durumlarda nereye, ne zaman ve nasıl müdahale edeceğini biliyor” (Öğretmen, E.) demiştir.

b. Çıkar yolu olmayan hizmetler: Notası tutmayan düdük, kedinin fare yakalaması, kısır döngü, yılan hikayesi ve çıkmaz sokak metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 5 katılımcı(%1,4) tarafından oluşturulmuştur.

Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri yılan hikayesine benziyor çünkü sürekli devam ediyor ama neticesiz sonuçsuz kalıyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

c. Disiplin, idare hizmetleri: İdari işler, askeri uygulamalar, meclis salonu, işletme işleri, disiplin ve idarecilik metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 6 katılımcı(%1,6) tarafından oluşturulmuştur.

Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri idari işlere benziyor çünkü idareci gibi evrak toplantı yapılıyor, öğrenciler uyarılıyor ve ifade alınıyor” (Öğretmen, E.) demiştir.

ç. Düzenli ve sürekli hizmetler: Ardışık sayılar, arı kovanı, banka gişesi, belediyeçilik hizmetleri, bugatti veyron, cep telefonu, çark, çark dişlisi, düzen zinciri, elektrik süpürgesi, ev ziyareti, fabrika, fidan, hızlı tren, ilerlemeci eğitim, inci kolye, karınca, karınca yuvası, kitap, lokomotif, makine, merdiven basamakları, mevduat hesabı, mutfak, notalama, otomobil, roman, saat, sulama sistemi, tarım, tekerlek, teknoloji, uzun bir yol, valilik temsilciliği, yel değirmen, ve yol metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 47 katılımcı(%12,8) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 3 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “saat” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri saate benziyor çünkü süreklilik, birliktelik ve emek istiyor” (Müdür Yrd., E.) demiştir.

d. Etkisi geçici hizmetler: Notası tutmayan enstrüman ve suya yazı yazmak metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 2 katılımcı(%0,5) tarafından oluşturulmuştur.

Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri suya yazı yazmağa benziyor çünkü sürekli etkisi çok kısa süreli, öğrencilere fayda vermiyor” (Öğretmen., E.) demiştir.

e. Evrak ve büro işleri: Evrak işi, gereksiz işler, kamyon ve kırtasiye işleri metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 9 katılımcı(%2,4) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 6 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “evrak işi” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri evrak işine benziyor çünkü sürekli anket, form ve rapor dolduruyoruz, yapılan her şey evrak üzerinde kalıyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

f. Faydasız ve gereksiz işler: Boş teneke, buz dolabı, Fenerbahçe, gereksiz işler, hiçbir şey, nasihat verme, okul yükü, olma ihtimali olmayan bir şey, politika, sabun köpüğü, siyaset, solucan, teselli, tıkalı boru, vitrin, yük vagonu ve zaman doldurma metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 22 katılımcı(%6) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 4 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*hiçbir şey*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri hiçbir şeye benziyor çünkü ne yapıldığı belirli olmayan, süs gibi duran hiçbir şey gibi*” (Öğretmen, E.) demiştir.

g. Gizli ve mahrem hizmetler: Anahtar, kapalı kutu ve kara kutu metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 3 katılımcı(%0,8) tarafından oluşturulmuştur.

Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri kapalı kutuya benziyor çünkü özel ve mahrem konuların konuşulup çözümü bulunduğu işlerdir*” (Müdür, E.) demiştir.

ğ. Hayatı kolaylaştıran hizmetler: Araba, köprü ve temizlik hizmetleri metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 4 katılımcı(%1,1) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 2 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*araba*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri arabaya benziyor çünkü amacı doğrultusunda kullanılırsa bizleri gitmek istediğimiz yere ulaştırıyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

h. Huzur ve güven veren hizmetler: Aile ilişkileri, aile ortamı, alışveriş, bahçe bakımı, çiçek, deniz, dinlenme tesisi, dostluk, duvar boyama, eş, ev, ev ortamı, firat nehri, gök kuşağı, guzin abla, havuz, hazine, huzur, ırmak, kaplıca, kar, kuaför, kuş, lunapark, meyve, mutluluk, nehir, orman, oyun, pamuk şekeri, psikolojik hizmetler, sihirli değnek, tavşan, yuva ve zezem metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 47 katılımcı(%12,8) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 7 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “psikolojik hizmetler” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri psikolojik hizmetlere benziyor çünkü öğrencilere psikolojik destek verilip ruh sağlıklarını koruyucu çalışmalar yapılıyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

i. İlgili şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler: Anne, annelik, çocuk büyüme, fedakarlık ve özveri metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 10 katılımcı(%2,7) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 4 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “çocuk büyüme” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik çocuk büyümeye benziyor çünkü öğrencilere bir annenin ilgi ve şefkatiyle yaklaşmak gerekiyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

i. İnişli çıkışlı hizmetler: Bu temada 4 katılımcı(%1,4) okul rehberlik hizmetleri için “asansör” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri asansöre benziyor çünkü bazen çok faydalı bazen gereksiz” (Öğretmen., E.) demiştir.

j. Kapsayıcı ve geniş hizmetler: Ağaç, ahtapot, apartman, baraj, çarşı, çok amaçlı hizmet, eğitim, öğretim, en geniş küme, hayal dünyası, İsviçre çakısı, 900’lü hatlar, kahve, kapı ve sinema seti metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 14 katılımcı(%3,8) tarafından oluşturulmuştur.

Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri İsviçre çakısına benziyor çünkü çok amaçlı, her yerde her zaman öğrencilere ve bize yarar sağlar” (Öğretmen, E.) demiştir.

k. Karmaşık hizmetler: Bulmaca, denklem, kuru fasülye, labirent, sarmaşık ve sistem odası metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 10 katılımcı (%2,7) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 4 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “labirent” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri labirente benziyor çünkü

sınırlar çok karışık, kimin görevi nerede başlayıp nerede bitiyor belli değil, içine düşen çıkamıyor” (Öğretmen, E.) demiştir.

l. Olmazsa olmaz hizmetler: Ağaç kökü, baharat, bakkal, bilgisayar işlemcisi, değerli bir iş, ekmek, kalp, kan dolaşım sistemi, kanunlar, market, olması gereken şey ve olmazsa olmaz metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 13 katılımcı(%3,5) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 2 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*market*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri markete benziyor çünkü markette insanların ihtiyaç malzemelerinin olmasında benzer öğrencilerin ihtiyacı olan gerekli her şey rehberlik hizmetlerinde vardır*” (Öğretmen, E.) demiştir.

m. Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar: Akıllı tahta, kitap, mürebbilik, ÖSYM, seminer çalışmaları, sınav hizmetleri, sosyal paylaşım sitesi, tahta, tamir atölyesi ve teknik işler metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 13 katılımcı(%3,5) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 2 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*teknik işler*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri teknik işlere benziyor çünkü yapılan çalışmalar teknik bilgi ve beceri gerektiriyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

n. Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler: Beyaz masa, bilgisayar, dart, dedektif hizmetler, polis, problem çözme, sınıf öğretmenin çalışmalarları, sorun çözme ve törpüleme metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 11 katılımcı(%3) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 2 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*problem çözme*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri problem çözmeye benziyor çünkü öğrencilerin sorunları problem çözer gibi çözülüp yardımcı olunuyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

o. Sağlık ve ilk yardım hizmetleri: 112 acil hizmetler, acil servis, ağrı kesici, alternatif tıp, ambulans, ameliyathane hizmetleri, doktor terapisi, genel cerrah, hastane,

hastane hizmetleri, hayat kurtarma, ilaç, ilk yardım hizmetleri, poliklinik, revir, sağlık hizmetleri, sağlık ocağı, sağlık taraması, şifahane, vitamin şurubu ve yara bandı metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 47 katılımcı(%12,8) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 10 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “sağlık hizmetleri” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri sağlık hizmetlerine benziyor çünkü öğrencilere hastaların teşhis edilip tedavi edilmesine benzer bir tarzda yardımcı olunuyor” (Müdür, E.) demiştir.

ö. Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar: Arabulucu, çark, fabrika çarkı, futbol takımı, müsabaka, testere, tren ve üç ayaklı masa metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 15 katılımcı(%4,1)) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 8 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “tren” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri trene benziyor çünkü öğrenci, öğretmen, idare ve veli işbirliği gerektiren bir takım çalışması” (Öğretmen, E.) demiştir.

p. Umut veren ve ufuk açan hizmetler: Çağdaş eğitim, inkılap hareketleri ve renkli kapı metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 3 katılımcı(%0,8) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri çağdaş eğitime benziyor çünkü çağın gereklilikleri olan ufuk açıcı bilgiler veriliyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

r. Yardım eden ve destekleyen hizmetler: Aşevi, dernek, hayırsever kurumu, Kızılay, yardımsever derneği ve yardımsever metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 6 katılımcı(%1,6) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik hizmetleri hayırsever kurumuna benziyor çünkü her konuda ihtiyaç duyanlara yardım elini uzatıyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

s. Yavaş işleyen hizmetler: Ağır çekim, bebek yürüyüşü, belediye otobüsü, bozuk para, devlet işi, durağan bir su, düşük model bilgisayar, hurda araba, kaplumbağa, kış uykusu, monoton bir hayat, sarkaç, sessiz gemi, tank, topal insan, yeni yürüyen bebek ve zayıf insan metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 19 katılımcı(%5,2) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 2 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*kaplumbağa*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri kaplumbağaya benziyor çünkü ağır aksak çok yavaş ilerliyor, çok verimli değil*” (Öğretmen, E.) demiştir.

ş. Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler: Danışma hizmeti, deniz feneri, destek unsurlar, gemi, harita, ışık demeti, kavşak, kutup yıldızı, mesleki yönlendirme, pusula, spot ışıklandırma, şirket işleri, şirket yönetimi, trafik, trafik işareti ve yön bulma metaforları bu kategoride kullanılan metaforlar olup 28 katılımcı(%7,6) tarafından oluşturulmuştur.

Bu temada 5 katılımcı okul rehberlik hizmetleri için “*deniz feneri*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik hizmetleri deniz fenerine benziyor çünkü öğrencilerin doğru ve ulaşılabilir hedeflere gitmesi için destek oluyor*” (Öğretmen, K.) demiştir.

Temaların frekans ve yüzde değerleri çizelge 4.2.2.’de verilmiştir.

Çizelge 4.2.2.*Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temaları*

	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>% gec</i>	<i>% yig</i>
Boş bırakılmış	23	6,3	6,3	6,3
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	6	1,6	1,6	7,9
Çıkar yolu olmayan hizmetler	5	1,4	1,4	9,2
Disiplin idare hizmetleri	6	1,6	1,6	10,9
Düzenli ve sürekli hizmetler	47	12,8	12,8	23,6
Etkisi geçici hizmetler	2	0,5	0,5	24,2
Evrak ve büro işleri	9	2,4	2,4	26,6
Faydasız, gereksiz işler	22	6	6	32,6
Gizli ve mahrem hizmetler	3	0,8	0,8	33,4
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	4	1,1	1,1	34,5
Huzur ve güven veren hizmetler	47	12,8	12,8	47,3
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	10	2,7	2,7	50
İnişli çıkışlı hizmetler	5	1,4	1,4	51,4
Kapsayıcı geniş hizmetler	14	3,8	3,8	55,2
Karmaşık hizmetler	10	2,7	2,7	57,9
Olmazsa olmaz hizmetler	13	3,5	3,5	61,4
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	13	3,5	3,5	64,9
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	11	3	3	67,9
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	47	12,8	12,8	80,7
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	15	4,1	4,1	84,8
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	3	0,8	0,8	85,6
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	6	1,6	1,6	87,2
Yavaş işleyen hizmetler	19	5,2	5,2	92,4
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	28	7,6	7,6	100
Toplam	368	100	100	

Çizelge 4.2.2.’de görüldüğü üzere okul rehberlik hizmetleri için kullanılan metafor temaları incelendiğinde en çok tercih edilen metafor temaları; ilk sırada %12,8 ile “düzenli ve sürekli hizmetler”, “huzur ve güven veren hizmetler”, “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temaları, ikinci sırada %7,6 ile “yönlendiren ve bilgi veren hizmetler” teması, üçüncü sırada %6,0 ile “faydasız ve gereksiz işler” teması, dördüncü sırada %5,2 ile “yavaş işleyen hizmetler” teması ve beşinci sırada ise %4,1 ile “takım çalışması ve birliktelik gerektiren hizmetler” temasının olduğu görülmüştür.

4.2.3.Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin kullanılan metaforların olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilmesi. Okul rehberlik hizmetleri için katılımcıların kullandığı metaforlar çünkü ile başlayan açıklama bölümleri de dikkate alınarak olumlu

ve olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Okul rehberlik hizmetleri için kullanılan metaforların olumlu ve olumsuz dağılımı çizelge 4.2.3.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.3.

Okul Rehberlik Hizmetleri İle İlgili Metaforların Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>% gec</i>	<i>% yig</i>
Boş bırakılmış	23	6,3	6,3	6,3
Olumsuz	76	20,7	20,7	26,9
Olumlu	269	73,1	73,1	100,0
Toplam	368	100,0	100,0	

Çizelge 4.2.3.'de görüldüğü üzere 269 katılımcı(%73,1) okul rehberlik hizmetleri için olumlu metaforlar kullanırken, 76 katılımcı(%20,7) ise olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Araştırmaya katılan 23 katılımcının(%6) ise bu soruyu ya boş bıraktıkları veya geçerli bir metafor kullanmadıkları görülmüştür.

4.2.4.Katılımcıların okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının kişisel değişkenlere göre incelenmesi.

a. Katılımcıların cinsiyetine göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının cinsiyete göre karşılaştırılması çizelge 4.2.4.a.1. ve 4.2.4.a.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.a.1.

Katılımcıların Cinsiyetine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Cinsiyet		Toplam
	Erkek	Kadın	
Boş bırakılmış	<i>f</i> 16 % 6,7%	7 5,4%	23 6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i> 2 % 0,8%	4 3,1%	6 1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i> 1 % 0,4%	4 3,1%	5 1,4%
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i> 5 % 2,1%	1 0,8%	6 1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i> 29 % 12,1%	18 14,0%	47 12,8%
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i> 1 % 0,4%	1 0,8%	2 0,5%
Evrak ve büro işleri	<i>f</i> 7 % 2,9%	2 1,6%	9 2,4%
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i> 13 % 5,4%	9 7,0%	22 6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i> 2 % 0,8%	1 0,8%	3 0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i> 2 % 0,8%	2 1,6%	4 1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i> 32 % 13,4%	15 11,6%	47 12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i> 8 % 3,3%	2 1,6%	10 2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i> 2 % 0,8%	3 2,3%	5 1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i> 11 % 4,6%	3 2,3%	14 3,8%
Karmaşık hizmetler	<i>f</i> 7 % 2,9%	3 2,3%	10 2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	<i>f</i> 10 % 4,2%	3 2,3%	13 3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i> 6 % 2,5%	7 5,4%	13 3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i> 8 % 3,3%	3 2,3%	11 3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i> 29 % 12,1%	18 14,0%	47 12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i> 10 % 4,2%	5 3,9%	15 4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	<i>f</i> 3 % 1,3%	0 0,0%	3 0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i> 3 % 1,3%	3 2,3%	6 1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i> 11 % 4,6%	8 6,2%	19 5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i> 21 % 8,8%	7 5,4%	28 7,6%
Toplam	<i>f</i> 239 % 100,0%	129 % 100,0%	368 % 100,0%

Çizelge 4.2.4.a.1.'de görüldüğü üzere erkek katılımcılar ilk sırada %13,4 ile “huzur ve güven veren hizmetler” temasında, kadın katılımcılar ise %14,0 ile “düzenli ve sürekli hizmetler” ve “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temalarında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.a.2.

Katılımcıların Cinsiyetine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Cinsiyet		Toplam
		Erkek	Kadın	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	16	7	23
	%	6,7%	5,4%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	46	30	76
	%	19,2%	23,3%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	177	92	269
	%	74,1%	71,3%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	239	129	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.a.2.'de görüldüğü üzere erkek katılımcılar %74,1 ile olumlu ve %19,2 ile olumsuz metaforlar kullanırken, kadın katılımcılar %71,3 ile olumlu ve %23,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

b. Katılımcıların yaşına göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin yaşlarına göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması çizelge 4.2.4.b.1. ve 4.2.4.b.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.b.1.*Katılımcıların Yaşına Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması*

		Yaş							Toplam
		20-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51 ve üstü	
Boş bırakılmış	f	2	11	4	3	1	0	2	23
	%	6,3%	10,6%	5,3%	3,9%	2,9%	0,0%	8,7%	6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	f	0	1	1	1	3	0	0	6
	%	0,0%	1,0%	1,3%	1,3%	8,8%	0,0%	0,0%	1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	f	1	1	1	0	1	1	0	5
	%	3,1%	1,0%	1,3%	0,0%	2,9%	4,3%	0,0%	1,4%
Disiplin idare hizmetleri	f	0	1	1	1	1	0	2	6
	%	0,0%	1,0%	1,3%	1,3%	2,9%	0,0%	8,7%	1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	f	5	16	7	9	6	2	2	47
	%	15,6%	15,4%	9,3%	11,7%	17,6%	8,7%	8,7%	12,8%
Etkisi geçici hizmetler	f	0	1	0	0	0	1	0	2
	%	0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4,3%	0,0%	0,5%
Evrak ve büro işleri	f	0	0	3	4	0	2	0	9
	%	0,0%	0,0%	4,0%	5,2%	0,0%	8,7%	0,0%	2,4%
Faydasız, gereksiz işler	f	1	8	5	5	1	1	1	22
	%	3,1%	7,7%	6,7%	6,5%	2,9%	4,3%	4,3%	6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	f	0	0	0	0	2	1	0	3
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	5,9%	4,3%	0,0%	0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	f	1	0	2	1	0	0	0	4
	%	3,1%	0,0%	2,7%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	f	5	14	13	8	2	2	3	47
	%	15,6%	13,5%	17,3%	10,4%	5,9%	8,7%	13,0%	12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	f	0	1	2	3	2	0	2	10
	%	0,0%	1,0%	2,7%	3,9%	5,9%	0,0%	8,7%	2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	f	0	2	1	0	0	2	0	5
	%	0,0%	1,9%	1,3%	0,0%	0,0%	8,7%	0,0%	1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	f	2	2	4	2	1	1	2	14
	%	6,3%	1,9%	5,3%	2,6%	2,9%	4,3%	8,7%	3,8%
Karmaşık hizmetler	f	0	3	5	1	1	0	0	10
	%	0,0%	2,9%	6,7%	1,3%	2,9%	0,0%	0,0%	2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	f	2	2	1	4	1	2	1	13
	%	6,3%	1,9%	1,3%	5,2%	2,9%	8,7%	4,3%	3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	f	2	3	2	3	2	0	1	13
	%	6,3%	2,9%	2,7%	3,9%	5,9%	0,0%	4,3%	3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	f	0	5	1	1	3	1	0	11
	%	0,0%	4,8%	1,3%	1,3%	8,8%	4,3%	0,0%	3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	f	6	14	9	11	1	3	3	47
	%	18,8%	13,5%	12,0%	14,3%	2,9%	13,0%	13,0%	12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	f	1	6	3	3	0	1	1	15
	%	3,1%	5,8%	4,0%	3,9%	0,0%	4,3%	4,3%	4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	f	0	2	0	1	0	0	0	3
	%	0,0%	1,9%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	f	0	0	3	2	1	0	0	6
	%	0,0%	0,0%	4,0%	2,6%	2,9%	0,0%	0,0%	1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	f	1	7	2	8	1	0	0	19
	%	3,1%	6,7%	2,7%	10,4%	2,9%	0,0%	0,0%	5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	f	3	4	5	6	4	3	3	28
	%	9,4%	3,8%	6,7%	7,8%	11,8%	13,0%	13,0%	7,6%
Toplam	f	32	104	75	77	34	23	23	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.b.1.'de görüldüğü üzere 20-25 yaş aralığı katılımcılar ilk sırada %18,8 ile “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temasında, 26-30 yaş aralığı katılımcılar ilk sırada %15,4 ile “sürekli ve düzenli hizmetler” temasında, 31-35 yaş aralığı katılımcılar ilk sırada %17,3 ile “huzur ve güven veren hizmetler” temasında, 36-40 yaş aralığı katılımcılar ilk sırada %14,3 ile “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temasında, 41-45 yaş

aralığı katılımcılar ilk sırada %17,6 ile “*sürekli ve düzenli hizmetler*” temasında, 46-50 yaş aralığı katılımcılar ilk sırada %13,0 ile “*sağlık ve ilk yardım hizmetleri*” ve “*yönlendiren bilgi veren hizmetler*” temalarında, 51 ve üstü yaş aralığındaki katılımcılar ilk sırada %13,0 ile “*sağlık ve ilk yardım hizmetleri*” ve “*huzur ve güven veren hizmetler*” temalarında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.b.2.

Katılımcıların Yaşına Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Yaş							Toplam
		20-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51 ve üstü	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	11	4	3	1	0	2	23
	%	6,3%	10,6%	5,3%	3,9%	2,9%	0,0%	8,7%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	2	24	18	17	5	7	3	76
	%	6,3%	23,1%	24,0%	22,1%	14,7%	30,4%	13,0%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	28	69	53	57	28	16	18	269
	%	87,5%	66,3%	70,7%	74,0%	82,4%	69,6%	78,3%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	32	104	75	77	34	23	23	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.b.2.’de görüldüğü üzere okul rehberlik hizmetlerine ilişkin 20-25 yaş aralığındaki katılımcılar %87,5 ile olumlu, 26-30 yaş grubu katılımcılar %66,3 ile olumlu kullanırken, 31-35 yaş grubu katılımcılar %70,7 ile olumlu, 36-40 yaş grubu katılımcılar %74,0 ile olumlu, 41-45 yaş grubu katılımcılar %82,4 ile olumlu, 46-50 yaş grubu katılımcılar %69,6 ile olumlu, 51-üstü yaş grubu katılımcılar %78,3 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Olumsuz metafor kullanımının en fazla %30,4 ile 46-50 yaş grubu katılımcılar tarafından olduğu görülmüştür.

c. Katılımcıların medeni durumuna göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin medeni durumuna göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması çizelge 4.2.4.c.1. ve 4.2.4.c.2.’de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.c.1.*Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması*

		Medeni durum		Toplam
		Evli	Bekar	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	15	8	23
	%	5,3%	9,6%	6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i>	5	1	6
	%	1,8%	1,2%	1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i>	4	1	5
	%	1,4%	1,2%	1,4%
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i>	4	2	6
	%	1,4%	2,4%	1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i>	35	12	47
	%	12,3%	14,5%	12,8%
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Evrak ve büro işleri	<i>f</i>	7	2	9
	%	2,5%	2,4%	2,4%
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i>	20	2	22
	%	7,0%	2,4%	6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i>	3	0	3
	%	1,1%	0,0%	0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i>	3	1	4
	%	1,1%	1,2%	1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i>	37	10	47
	%	13,0%	12,0%	12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i>	10	0	10
	%	3,5%	0,0%	2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i>	3	2	5
	%	1,1%	2,4%	1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i>	11	3	14
	%	3,9%	3,6%	3,8%
Karmaşık hizmetler	<i>f</i>	8	2	10
	%	2,8%	2,4%	2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	<i>f</i>	11	2	13
	%	3,9%	2,4%	3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i>	10	3	13
	%	3,5%	3,6%	3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i>	9	2	11
	%	3,2%	2,4%	3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i>	31	16	47
	%	10,9%	19,3%	12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i>	11	4	15
	%	3,9%	4,8%	4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	<i>f</i>	1	2	3
	%	0,4%	2,4%	0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i>	6	0	6
	%	2,1%	0,0%	1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i>	16	3	19
	%	5,6%	3,6%	5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i>	23	5	28
	%	8,1%	6,0%	7,6%
Toplam	<i>f</i>	285	83	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.c.1.'de görüldüğü üzere evli olan katılımcılar ilk sırada %13,0 ile “huzur ve güven veren hizmetler”, bekar olan katılımcılar ise ilk sırada %19,3 ile “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.c.2.

Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Medeni durum		Toplam
		Evli	Bekar	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	15	8	23
	%	5,3%	9,6%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	63	13	76
	%	22,1%	15,7%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	207	62	269
	%	72,6%	74,7%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	285	83	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.c.2.'de görüldüğü üzere evli olan katılımcılar %72,6 ile olumlu ve %22,1 ile olumsuz metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar %74,7 ile olumlu ve %15,7 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

ç. Katılımcıların eğitim düzeyine göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının görev yaptığı eğitim düzeylerine göre karşılaştırılması çizelge 4.2.4.ç.1. ve 4.2.4.ç.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.ç.1.*Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması*

		Eğitim düzeyi		Toplam
		Lisans	Yüksek Lisans	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	22	1	23
	%	7,5%	1,4%	6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i>	5	1	6
	%	1,7%	1,4%	1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i>	3	2	5
	%	1,0%	2,7%	1,4%
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i>	6	0	6
	%	2,0%	0,0%	1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i>	35	12	47
	%	11,9%	16,4%	12,8%
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Evrak ve büro işleri	<i>f</i>	7	2	9
	%	2,4%	2,7%	2,4%
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i>	18	4	22
	%	6,1%	5,5%	6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i>	2	1	3
	%	0,7%	1,4%	0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i>	3	1	4
	%	1,0%	1,4%	1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i>	43	4	47
	%	14,6%	5,5%	12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i>	5	5	10
	%	1,7%	6,8%	2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i>	4	1	5
	%	1,4%	1,4%	1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i>	12	2	14
	%	4,1%	2,7%	3,8%
Karmaşık hizmetler	<i>f</i>	9	1	10
	%	3,1%	1,4%	2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	<i>f</i>	11	2	13
	%	3,7%	2,7%	3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i>	13	0	13
	%	4,4%	0,0%	3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i>	8	3	11
	%	2,7%	4,1%	3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i>	38	9	47
	%	12,9%	12,3%	12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i>	11	4	15
	%	3,7%	5,5%	4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	<i>f</i>	2	1	3
	%	0,7%	1,4%	0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i>	3	3	6
	%	1,0%	4,1%	1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i>	12	7	19
	%	4,1%	9,6%	5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i>	21	7	28
	%	7,1%	9,6%	7,6%
Toplam	<i>f</i>	295	73	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.ç.1.'de görüldüğü üzere okul rehberlik hizmetleri için lisans mezunu katılımcılar ilk sırada %14,6 ile “huzur ve güne veren hizmetler” temasında metaforlar kullanırken, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise ilk sırada %16,4 ile “düzenli ve sürekli hizmetler” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.ç.2.

Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Eğitim düzeyi		Toplam
		Lisans	Yüksek Lisans	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	22	1	23
	%	7,5%	1,4%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	59	17	76
	%	20,0%	23,3%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	214	55	269
	%	72,5%	75,3%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	295	73	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.ç.2.'de görüldüğü üzere okul rehberlik hizmetleri için lisans mezunu katılımcılar %72,5 ile olumlu ve %20,0 ile olumsuz metaforlar kullanırken, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise %75,3 ile olumlu ve %23,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

d. Katılımcıların görev yaptığı okul türüne göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının görev yaptığı okul türüne göre karşılaştırılması çizelge 4.2.4.d.1. ve 4.2.4.d.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.d.1.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Okul türü		Toplam
		Devlet	Özel	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	16	7	23
	%	5,8%	7,6%	6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i>	5	1	6
	%	1,8%	1,1%	1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i>	4	1	5
	%	1,4%	1,1%	1,4%
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i>	5	1	6
	%	1,8%	1,1%	1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i>	30	17	47
	%	10,9%	18,5%	12,8%
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Evrak ve büro işleri	<i>f</i>	9	0	9
	%	3,3%	0,0%	2,4%
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i>	21	1	22
	%	7,6%	1,1%	6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i>	3	0	3
	%	1,1%	0,0%	0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i>	3	1	4
	%	1,1%	1,1%	1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i>	33	14	47
	%	12,0%	15,2%	12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i>	9	1	10
	%	3,3%	1,1%	2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i>	1	4	5
	%	0,4%	4,3%	1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i>	13	1	14
	%	4,7%	1,1%	3,8%
Karmaşık hizmetler	<i>f</i>	7	3	10
	%	2,5%	3,3%	2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	<i>f</i>	11	2	13
	%	4,0%	2,2%	3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i>	9	4	13
	%	3,3%	4,3%	3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i>	7	4	11
	%	2,5%	4,3%	3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i>	33	14	47
	%	12,0%	15,2%	12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i>	8	7	15
	%	2,9%	7,6%	4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	<i>f</i>	0	3	3
	%	0,0%	3,3%	0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i>	4	2	6
	%	1,4%	2,2%	1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i>	18	1	19
	%	6,5%	1,1%	5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i>	25	3	28
	%	9,1%	3,3%	7,6%
Toplam	<i>f</i>	276	92	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.d.1.'de görüldüğü üzere okul rehberlik hizmetleri için devlet okullarında görev yapan katılımcılar ilk sırada %12,0 ile “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” ve “huzur ve güven veren hizmetler” temalarında, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise ilk sırada %18,5 ile “sürekli ve düzenli hizmetler” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.d.2.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Okul türü		Toplam
		Devlet	Özel	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	16	7	23
	%	5,8%	7,6%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	64	12	76
	%	23,2%	13,0%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	196	73	269
	%	71,0%	79,3%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	276	92	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.d.2.'de görüldüğü üzere devlet okullarında görev yapan katılımcılar %71,0 ile olumlu ve %23,2 ile olumsuz metaforlar kullanırken, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise %79,3 ile olumlu ve %13,0 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

e. Katılımcıların görevli olduğu okul düzeyine göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının görev yaptığı okul düzeyi/lise türüne göre karşılaştırılması çizelge 4.2.4.e.1., 4.2.4.e.2., 4.2.4.e.3. ve 4.2.4.e.4.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.e.1.

Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Görevli olduğu okul düzeyi			Toplam
		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	4	14	5	23
	%	4,0%	10,4%	3,7%	6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i>	2	1	3	6
	%	2,0%	0,7%	2,2%	1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i>	3	1	1	5
	%	3,0%	0,7%	0,7%	1,4%
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i>	2	1	3	6
	%	2,0%	0,7%	2,2%	1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i>	6	20	21	47
	%	6,1%	14,9%	15,6%	12,8%
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i>	0	0	2	2
	%	0,0%	0,0%	1,5%	0,5%
Evrak ve büro işleri	<i>f</i>	1	2	6	9
	%	1,0%	1,5%	4,4%	2,4%
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i>	10	6	6	22
	%	10,1%	4,5%	4,4%	6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i>	2	0	1	3
	%	2,0%	0,0%	0,7%	0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i>	1	2	1	4
	%	1,0%	1,5%	0,7%	1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i>	17	19	11	47
	%	17,2%	14,2%	8,1%	12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i>	3	2	5	10
	%	3,0%	1,5%	3,7%	2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i>	0	1	4	5
	%	0,0%	0,7%	3,0%	1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i>	5	3	6	14
	%	5,1%	2,2%	4,4%	3,8%
Karmaşık hizmetler	<i>f</i>	4	1	5	10
	%	4,0%	0,7%	3,7%	2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	<i>f</i>	0	8	5	13
	%	0,0%	6,0%	3,7%	3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i>	3	6	4	13
	%	3,0%	4,5%	3,0%	3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i>	5	4	2	11
	%	5,1%	3,0%	1,5%	3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i>	16	17	14	47
	%	16,2%	12,7%	10,4%	12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i>	4	6	5	15
	%	4,0%	4,5%	3,7%	4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	<i>f</i>	0	3	0	3
	%	0,0%	2,2%	0,0%	0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i>	0	3	3	6
	%	0,0%	2,2%	2,2%	1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i>	4	5	10	19
	%	4,0%	3,7%	7,4%	5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i>	7	9	12	28
	%	7,1%	6,7%	8,9%	7,6%
Toplam	<i>f</i>	99	134	135	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.e.1.'de görüldüğü üzere ilkokulda görev yapan katılımcılar ilk sırada %17,2 ile “huzur ve güven veren hizmetler” temasında, ortaokulda görev yapan katılımcılar %14,9 ile “sürekli ve düzenli hizmetler” temasında ve lisede görev yapan katılımcılar ise %15,6 ile “sürekli ve düzenli hizmetler” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.e.2.

Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Görevli olduğu lise türü						Toplam
	Anadolu Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Sosyal Bilimler	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Fen Lisesi		
Boş bırakılmış	<i>f</i> 1	1	1	2	0	5	
	% 2,6%	5,6%	3,0%	6,3%	0,0%	3,7%	
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i> 0	0	1	2	0	3	
	% 0,0%	0,0%	3,0%	6,3%	0,0%	2,2%	
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i> 0	0	1	0	0	1	
	% 0,0%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	0,7%	
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i> 1	0	1	1	0	3	
	% 2,6%	0,0%	3,0%	3,1%	0,0%	2,2%	
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i> 8	2	5	4	2	21	
	% 21,1%	11,1%	15,2%	12,5%	14,3%	15,6%	
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i> 0	0	0	2	0	2	
	% 0,0%	0,0%	0,0%	6,3%	0,0%	1,5%	
Evrak ve büro işleri	<i>f</i> 3	1	0	2	0	6	
	% 7,9%	5,6%	0,0%	6,3%	0,0%	4,4%	
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i> 0	0	2	4	0	6	
	% 0,0%	0,0%	6,1%	12,5%	0,0%	4,4%	
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i> 0	0	1	0	0	1	
	% 0,0%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	0,7%	
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i> 0	1	0	0	0	1	
	% 0,0%	5,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i> 3	2	4	2	0	11	
	% 7,9%	11,1%	12,1%	6,3%	0,0%	8,1%	
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i> 2	1	0	1	1	5	
	% 5,3%	5,6%	0,0%	3,1%	7,1%	3,7%	
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i> 2	0	1	0	1	4	
	% 5,3%	0,0%	3,0%	0,0%	7,1%	3,0%	
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i> 3	0	2	1	0	6	
	% 7,9%	0,0%	6,1%	3,1%	0,0%	4,4%	
Karmaşık hizmetler	<i>f</i> 0	1	3	0	1	5	
	% 0,0%	5,6%	9,1%	0,0%	7,1%	3,7%	
Olmasa olmaz hizmetler	<i>f</i> 3	0	2	0	0	5	
	% 7,9%	0,0%	6,1%	0,0%	0,0%	3,7%	
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i> 0	0	1	1	2	4	
	% 0,0%	0,0%	3,0%	3,1%	14,3%	3,0%	
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i> 0	1	1	0	0	2	
	% 0,0%	5,6%	3,0%	0,0%	0,0%	1,5%	
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i> 3	3	1	6	1	14	
	% 7,9%	16,7%	3,0%	18,8%	7,1%	10,4%	
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i> 1	1	1	0	2	5	
	% 2,6%	5,6%	3,0%	0,0%	14,3%	3,7%	
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i> 1	1	0	1	0	3	
	% 2,6%	5,6%	0,0%	3,1%	0,0%	2,2%	
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i> 3	3	2	1	1	10	
	% 7,9%	16,7%	6,1%	3,1%	7,1%	7,4%	
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i> 4	0	3	2	3	12	
	% 10,5%	0,0%	9,1%	6,3%	21,4%	8,9%	
Toplam	<i>f</i> 38	18	33	32	14	135	
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Çizelge 4.2.4.e.2.'de görüldüğü üzere anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar ilk sırada %21,1 ile “düzenli ve sürekli hizmetler” temasında, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %16,7 ile “yavaş işleyen hizmetler” temasında, sosyal bilimler lisesinde görev yapan katılımcılar %15,2 ile ile “düzenli ve sürekli hizmetler” temasında, anadolu imam hatip lisesinde görev yapan katılımcılar %18,8 ile

“sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temasında, fen lisesinde görev yapan katılımcılar ise %21,4 ile “yönlendiren ve bilgi veren hizmetler” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.e.3.

Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevli olduğu okul düzeyi			Toplam
		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	4	14	5	23
	%	4,0%	10,4%	3,7%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	25	16	35	76
	%	25,3%	11,9%	25,9%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	70	104	95	269
	%	70,7%	77,6%	70,4%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	99	134	135	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.e.3.’de görüldüğü üzere ilkokulda görev yapan katılımcılar %70,7 ile olumlu ve %25,3 ile olumsuz, ortaokulda görev yapan katılımcılar %77,6 ile olumlu ve %11,9 ile olumsuz, lisede görev yapan katılımcılar %70,4 olumlu ve %25,9 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.e.4.

Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Olarak Karşılaştırılması

		Görevli olduğu lise türü					Toplam
		Anadolu Lisesi	Mesleki ve Teknik	Soyal Bilimler	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Fen Lisesi	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	1	1	1	2	0	5
	%	2,6%	5,6%	3,0%	6,3%	0,0%	3,7%
Olumsuz	<i>f</i>	9	5	8	10	3	35
	%	23,7%	27,8%	24,2%	31,3%	21,4%	25,9%
Olumlu	<i>f</i>	28	12	24	20	11	95
	%	73,7%	66,7%	72,7%	62,5%	78,6%	70,4%
Toplam	<i>f</i>	38	18	33	32	14	135
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.e.4.’de görüldüğü üzere anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %73,7 ile olumlu ve %23,7 ile olumsuz, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %66,7 ile olumlu ve %27,8 ile olumsuz, sosyal bilimler lisesinde görev yapan katılımcılar %72,7 ile olumlu ve %24,2 ile olumsuz, anadolu imam hatip lisesinde görev yapan katılımcılar %62,5 ile olumlu ve %31,3 ile olumsuz, fen lisesinde

görev yapan katılımcılar ise %78,6 ile olumlu ve %21,4 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

f. Katılımcıların görevine göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algıları. Katılımcıların görevine göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması çizelge 4.2.4.f.1., ve 4.2.4.f.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.4.f.1.

Katılımcıların Görevine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Görevi			Toplam
	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
Boş bırakılmış	<i>f</i> 21	2	0	23
	% 6,7%	4,8%	0,0%	6,3%
Can kurtaran ve koruyucu hizmetler	<i>f</i> 5	1	0	6
	% 1,6%	2,4%	0,0%	1,6%
Çıkar yolu olmayan hizmetler	<i>f</i> 5	0	0	5
	% 1,6%	0,0%	0,0%	1,4%
Disiplin idare hizmetleri	<i>f</i> 5	1	0	6
	% 1,6%	2,4%	0,0%	1,6%
Düzenli ve sürekli hizmetler	<i>f</i> 39	6	2	47
	% 12,4%	14,3%	16,7%	12,8%
Etkisi geçici hizmetler	<i>f</i> 2	0	0	2
	% 0,6%	0,0%	0,0%	0,5%
Evrak ve büro işleri	<i>f</i> 8	0	1	9
	% 2,5%	0,0%	8,3%	2,4%
Faydasız, gereksiz işler	<i>f</i> 18	4	0	22
	% 5,7%	9,5%	0,0%	6,0%
Gizli ve mahrem hizmetler	<i>f</i> 1	1	1	3
	% 0,3%	2,4%	8,3%	0,8%
Hayatı kolaylaştıran hizmetler	<i>f</i> 4	0	0	4
	% 1,3%	0,0%	0,0%	1,1%
Huzur ve güven veren hizmetler	<i>f</i> 45	2	0	47
	% 14,3%	4,8%	0,0%	12,8%
İlgi şefkat ve fedakarlık gerektiren hizmetler	<i>f</i> 9	1	0	10
	% 2,9%	2,4%	0,0%	2,7%
İnişli çıkışlı hizmetler	<i>f</i> 5	0	0	5
	% 1,6%	0,0%	0,0%	1,4%
Kapsayıcı geniş hizmetler	<i>f</i> 10	2	2	14
	% 3,2%	4,8%	16,7%	3,8%
Karmaşık hizmetler	<i>f</i> 6	4	0	10
	% 1,9%	9,5%	0,0%	2,7%
Olmazsa olmaz hizmetler	<i>f</i> 9	3	1	13
	% 2,9%	7,1%	8,3%	3,5%
Öğretici ve bilgilendirici çalışmalar	<i>f</i> 13	0	0	13
	% 4,1%	0,0%	0,0%	3,5%
Problemleri çözen ve hedefe ulaştıran hizmetler	<i>f</i> 9	2	0	11
	% 2,9%	4,8%	0,0%	3,0%
Sağlık ve ilk yardım hizmetleri	<i>f</i> 36	9	2	47
	% 11,5%	21,4%	16,7%	12,8%
Takım çalışması ve birliktelik gerektiren çalışmalar	<i>f</i> 15	0	0	15
	% 4,8%	0,0%	0,0%	4,1%
Umut veren ve ufuk açan hizmetler	<i>f</i> 3	0	0	3
	% 1,0%	0,0%	0,0%	0,8%
Yardım eden ve destekleyen hizmetler	<i>f</i> 6	0	0	6
	% 1,9%	0,0%	0,0%	1,6%
Yavaş işleyen hizmetler	<i>f</i> 17	2	0	19
	% 5,4%	4,8%	0,0%	5,2%
Yönlendiren ve bilgi veren hizmetler	<i>f</i> 23	2	3	28
	% 7,3%	4,8%	25,0%	7,6%
Toplam	<i>f</i> 314	42	12	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.f.1.’de görüldüğü üzere öğretmen olarak görev yapan katılımcılar ilk sırada %14,3 ile “*huzur ve güven veren hizmetler*” temasında, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %21,4 ile “*sağlık ve ilk yardım hizmetleri*” temasında, müdür olarak görev yapanlar ise %25,0 ile “*yönlendiren ve bilgi veren hizmetler*” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.2.4.f.2.

Katılımcıların Görevine Göre Okul Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevi			Toplam
		Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	21	2	0	23
	%	6,7%	4,8%	0,0%	6,3%
Olumsuz	<i>f</i>	65	10	1	76
	%	20,7%	23,8%	8,3%	20,7%
Olumlu	<i>f</i>	228	30	11	269
	%	72,6%	71,4%	91,7%	73,1%
Toplam	<i>f</i>	314	42	12	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.2.4.f.2.’de görüldüğü üzere öğretmen olarak görev yapan katılımcılar %20,7 ile olumsuz ve %72,6 ile olumlu metaforlar, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %23,8 ile olumsuz ve %71,4 ile olumlu metaforlar, okul müdürü olarak görev yapan katılımcılar ise %8,3 ile olumsuz ve %91,7 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır.

4.3.Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Metaforik Algının İncelenmesi

4.3.1.Okul rehberlik servisi odasına ilişkin kullanılan metaforlar. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre okul yöneticileri ve öğretmenler “okul rehberlik servisi odası” ile ilgili toplam 189 geçerli metafor üretmiştir. Araştırmaya katılan 22 katılımcının ise bu soruyu ya boş bıraktıkları veya geçerli bir metafor kullanmadıkları görülmüştür. Bu metaforlar çizelge 4.3.1.a., çizelge 4.3.1.b. ve çizelge 4.3.1.c.’ de verilmiştir.

Çizelge 4.3.1.a.

Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
	Boş Bırakılan	f 18 % 5,7%	4 9,5%	0 0,0%	22 6,0%	36	Danışma Merkezi	f 2 % 0,6%	2 4,8%	0 0,0%	4 1,1%
1	Acil Servis	f 15 % 4,8%	1 2,4%	0 0,0%	16 4,3%	37	Deniz	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
2	Ağlama Duvarı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	38	Depo	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
3	Akvaryum	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	39	Derme Çatma Bir Yer	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
4	Alaattinin Sihirli Lambası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	40	Dert Odası	f 3 % 1,0%	0 0,0%	1 8,3%	4 1,1%
5	Ambulans	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	41	Destek Birim Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
6	Ameliyathane	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%	42	Deşarj	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
7	Anasınıfı Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	43	Drvan-I Hümayun	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
8	Anne	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	44	Dinlenme Odası	f 2 % 0,6%	1 2,4%	0 0,0%	3 0,8%
9	Apartman	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	45	Dinlenme Tesisi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
10	Araba	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	46	Disiplin Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
11	Asansör Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	47	Doktor Odası	f 11 % 3,5%	0 0,0%	0 0,0%	11 3,0%
12	Aşı Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	48	Dost Meclisi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
13	Avm	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	49	Düğün Salonu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
14	Ayakbaki	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	50	Dükkan	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
15	Bakımsız	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	51	Eczane	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
16	Banyo	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	52	Eğlence Odası	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
17	Bilgi İşlem	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	53	Elbise Dolabı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
18	Bizim Sokak	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	54	Eski Koltuk	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
19	Boş Kutu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	55	Ev	f 7 % 2,2%	1 2,4%	0 0,0%	8 2,2%
20	Boş Oda	f 6 % 1,9%	1 2,4%	1 8,3%	8 2,2%	56	Ev Odası	f 6 % 1,9%	0 0,0%	0 0,0%	6 1,6%
21	Boş Pano	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	57	Ev Ortamı	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
22	Botanik Bahçe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	58	Farklı Bir Ortam	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
23	Buz Dolabı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	59	Fırın	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
24	Büfe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	60	Flash Bellek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
25	Büro	f 3 % 1,0%	0 0,0%	1 8,3%	4 1,1%	61	Gemi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
26	Cennet	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	62	Genç Odası	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
27	Çamaşırhane	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	63	Gizem Odası	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
28	Çay Bahçesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	64	Gizli Kutu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
29	Çay Odası	f 4 % 1,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 1,1%	65	Gizli Mabed	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
30	Çiçek	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	66	Gözlem Odası	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
31	Çiçek Bahçesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	1 8,3%	2 0,5%	67	Güneş	f 4 % 1,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 1,1%
32	Çocuk Hastanesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	68	Güven Veren Bir Yer	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
33	Çok Amaçlı Oda	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	69	Güzel Bir Bahçe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
34	Çözüm Odası	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	70	Güzün Abı	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
35	Çözüm Üretim Fabrikası	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%	71	Harabe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%

Çizelge 4.3.1.b.

Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
72	Harita	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	108	Kimsesizler Salonu	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
73	Hastahane	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	109	Kitaplık	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
74	Hastahane Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	110	Klasik Bir Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
75	Hastane	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	111	Klinik	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
76	Hastane Odası	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	112	Koğuş Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
77	Hayat	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	113	Koli	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
78	Her Şey	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	114	Konşu Evi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
79	Hizmetli Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	115	Kozmik Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
80	Huzur Evi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	116	Kömürlük	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
81	Huzur Odası	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%	117	Köşk	f 2 % 0,6%	1 2,4%	0 0,0%	3 0,8%
82	Huzurevi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	118	Kral Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
83	Huzurlu Bir Ev	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	119	Kreş	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
84	Huzurlu Bir Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	120	Kreş Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
85	Huzurlu Bir Ortam	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	121	Kumbara	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
86	Hücre	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	122	Kurtuluş Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
87	Hız Nuhun Gemisi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	123	Kuş Yuvası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
88	İdare Odası	f 11 % 3,5%	0 0,0%	1 8,3%	12 3,3%	124	Kutu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
89	İkna Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	125	Küçük Bir Kutu	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
90	İlginç Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	126	Küçük Bir Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
91	İlham Verici Oda	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	127	Kütüphane	f 5 % 1,6%	1 2,4%	0 0,0%	6 1,6%
92	İlk Yardım	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	128	Lh(Lüzumlu Halinde)	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
93	Joker Odası	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	129	Lunapark	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
94	Kaçış Yeri	f 0 % 0,0%	0 0,0%	1 8,3%	1 0,3%	130	Mağara	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
95	Kafe	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	131	Mağaza	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
96	Kahve	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	132	Makam Odası	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
97	Kahvehane	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	133	Masaj Koltuğu	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
98	Kantin	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	134	Matematik	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
99	Kapalı Kutu	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%	135	Mavi Boyalı Ev	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
100	Kapısız Oda	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	136	Memur Odası	f 4 % 1,3%	0 0,0%	1 8,3%	5 1,4%
101	Kar Küresi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	137	Minibüs	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
102	Karakol	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	138	Misafir Odası	f 3 % 1,0%	0 0,0%	0 0,0%	3 0,8%
103	Karanlık Bir Oda	f 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%	139	Mola Yeri	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
104	Karınca Yolu	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	140	Muayene Odası	f 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
105	Kervansaray	f 4 % 1,3%	0 0,0%	0 0,0%	4 1,1%	141	Müdür Yardımcısı Odası	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%
106	Kış Bahçesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%	142	Nadiren Uğranan Bir Yer	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
107	Kiler	f 0 % 0,0%	1 2,4%	0 0,0%	1 0,3%	143	Nikah Dairesi	f 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%

Çizelge 4.3.1.c.

Okul Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Algılanan Metaforlar

S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam	S.N.	Kullanılan Metaforlar	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	Toplam
144	Ofis	f 3 % 1,0%	0	0	3	169	Sorgu Odası	f 4 % 1,3%	0	0	4
145	Orman	f 1 % 0,3%	0	0	1	170	Soyunma Odası	f 1 % 0,3%	0	0	1
146	Oto Yıkama	f 1 % 0,3%	0	0	1	171	Tamir Atölyesi	f 1 % 0,3%	0	0	1
147	Oyun Bahçesi	f 1 % 0,3%	0	0	1	172	Tatil Köyü	f 1 % 0,3%	0	0	1
148	Pazar Yeri	f 1 % 0,3%	0	0	1	173	Telefon	f 1 % 0,3%	0	0	1
149	Petek	f 1 % 0,3%	0	0	1	174	Terapi Merkezi	f 1 % 0,3%	0	0	1
150	Psikiyatri Odası	f 1 % 0,3%	0	0	1	175	Terapi Odası	f 2 % 0,6%	2	0	4
151	Radyasyon Odası	f 1 % 0,3%	0	0	1	176	Timarhane	f 1 % 0,3%	1	2	4
152	Rahatlama Odası	f 3 % 1,0%	2	0	5	177	Toplantı Salonu	f 1 % 0,3%	0	0	1
153	Rahatlatıcı Mekan	f 1 % 0,3%	0	0	1	178	Toprak	f 1 % 0,3%	0	0	1
154	Rehabilitasyon Odası	f 1 % 0,3%	1	0	2	179	Torna Atölyesi	f 1 % 0,3%	0	0	1
155	Rengarenk	f 2 % 0,6%	0	0	2	180	Trafik Tabelası	f 1 % 0,3%	0	0	1
156	Renkli Bahçe	f 1 % 0,3%	0	0	1	181	Tribün	f 1 % 0,3%	0	0	1
157	Renksiz Film	f 1 % 0,3%	0	0	1	182	Uğrak Yeri	f 1 % 0,3%	0	0	1
158	Resim Atölyesi	f 0 % 0,0%	1	0	1	183	Umut	f 1 % 0,3%	0	0	1
159	Restoran	f 1 % 0,3%	0	0	1	184	Uzay	f 1 % 0,3%	0	0	1
160	Revir	f 7 % 2,2%	1	1	9	185	Yardım Kuruluşu	f 1 % 0,3%	0	0	1
161	Sağlık Kabini	f 1 % 0,3%	0	0	1	186	Yastık	f 1 % 0,3%	0	0	1
162	Sandık	f 1 % 0,3%	0	0	1	187	Yatılan Bir Yer	f 3 % 1,0%	0	0	3
163	Sauna	f 2 % 0,6%	1	0	3	188	Yayla	f 1 % 0,3%	0	0	1
164	Sıradan Oda	f 11 % 3,5%	1	0	12	189	Yazhane	f 1 % 0,3%	0	0	1
165	Sıralar Odası	f 1 % 0,3%	0	0	1	190	Yemekhane	f 1 % 0,3%	0	0	1
166	Soğuk Oda	f 2 % 0,6%	0	0	2	191	Yol	f 1 % 0,3%	0	0	1
167	Sohbet Evi	f 1 % 0,3%	0	0	1	192	Yol Geçen Hanı	f 2 % 0,6%	0	1	3
168	Sokak	f 1 % 0,3%	0	0	1	Toplam	f 314 % 100,0%	42 100,0%	12 100,0%	368 100,0%	

Çizelge 4.3.1.a., çizelge 4.3.1.b. ve çizelge 4.3.1.c.' de görüldüğü üzere öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik servisi odasına ilişkin algıladıkları metaforlar incelendiğinde en çok tercih edilen metaforların; ilk sırada %4,3 ile “*acil servis*” metaforu, ikinci sırada %3,3 ile “*idare odası*” ve “*sıradan oda*” metaforları, üçüncü sırada %3 ile “*doktor odası*” metaforu, dördüncü sırada %2,4 ile “*revir*”

metaforu ve beşinci sırada ise %2,2 ile “boş oda” ve “ev” metaforları olduğu görülmüştür.

4.3.2.Okul rehberlik servisi odasına ilişkin metafor temaları. Okul rehberlik servisi odası için kullanılan 189 metafor benzer özelliklerine göre birleştirilmiş ve bu metaforlar 17 alt tema altında toplanmıştır.

a. Amaç dışı kullanılan bir yer: Çay bahçesi, çay odası, dinlenme odası, kaçış yeri, kafe, kahve, kahvehane, kiler, nadiren uğranan bir yer, radyasyon odası, sohbet evi, uzay, yatılan bir yer ve yemekhane metaforları 20 katılımcı(%5,4) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 4 katılımcı rehberlik servisi odası için “çay odası” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası çay odasına benziyor çünkü öğretmenler tarafından çay ve kahve içilen, muhabbet edilen bir yer” (Öğretmen, E.) demiştir.

b. Çok amaçlı oda: Çok amaçlı oda ve kitaplık metaforlarını 2 katılımcı(%0,5) kullanmıştır.

Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası kitaplığa benziyor çünkü yeri geldiğinde kitap bile alabileceğin çok amaçlı bir mekan” (Öğretmen, K.) demiştir.

c. Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer: Araba, çözüm odası, çözüm üretme fabrikası, danışma merkezi, harita, karınca yolu, kurtuluş odası, matematik, oto yıkama, sokak, tamir atölyesi, torna atölyesi, trafik tabelası, umut ve yol metaforları 19 katılımcı(%5,2) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 4 katılımcı rehberlik servisi odası için “danışma merkezi” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası danışma merkezine benziyor çünkü danışan herkesin sorunlarını çözüm üretip yardım ediyor” (Öğretmen, K.) demiştir.

ç. Disiplin ve idareci odası: Buz dolabı, disiplin odası, idare odası, ikna odası, koğuş odası, kral odası, makam odası ve sorgu odası metaforları 22 katılımcı(%6) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 12 katılımcı rehberlik servisi odası için “*idare odası*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası idare odasına benziyor çünkü öğrencilerin sorguya çekilip ikna edilmeye çalışıldığı bir yer gibi*” (Öğretmen, E.) demiştir.

d. Evrak bürosu: Memur odası ve yazıhane metaforları 6 katılımcı(%1,6) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 5 katılımcı rehberlik servisi odası için “*memur odası*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası memur odasına benziyor çünkü öğretmenlere sürekli evrak çoğaltılıp dağıtılan bir oda*” (Öğretmen, E.) demiştir.

e. Fayda sağlamayan bir yer: Eski koltuk metaforunu 1 katılımcı(%0,3) kullanılmış ve “*Okul rehberlik servisi odası eski bir koltuğa benziyor çünkü eski, rahatsız edici ve faydasız bir yer*” (Öğretmen, E.) demiştir.

f. Gözlem ve inceleme yeri: Gözlem odası metaforunu 2 katılımcı(%0,6) kullanmıştır.

Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası gözlem odasına benziyor çünkü öğrenciler rehberlik servisinde gözlenip yardım ediliyor*” (Öğretmen, E.) demiştir.

g. Güven ve huzur veren yer: Ağlama duvarı, akvaryum, anne, ayakkabı, banyo, bizim sokak, cennet, çiçek, çiçek bahçesi, deniz, dert odası, deşarj, dinlenme odası, dinlenme tesisi, düğün salonu, ev, ev odası, ev ortamı, güneş, güven veren bir yer, güzin abla, huzur evi, huzur odası, huzurlu bir ev, huzurlu bir oda, huzurlu bir ortam, kar küresi, kervansaray, komşu evi, kuş yuvası, kütüphane, masaj koltuğu, mavi boyalı ev, misafir odası, mola yeri, orman, rahatlama odası, rahatlatıcı mekan, sauna, soyunma

odası, tatil köyü, toprak ve yastık metaforları 81 katılımcı(%22) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 8 katılımcı rehberlik servisi odası için “ev” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası evime benziyor çünkü odaya girdiğimde kendimi evimde hissediyor, dinlenip rahatlıyorum” (Müdür Yrd., E.) demiştir.

ğ. Herkes açık kapsayıcı yer: Apartman, çamaşırhane, dıvan-ı hümayun, fırın, gemi, her şey, hz. nuhun gemisi, joker odası, kapısız oda, kimsesizler salonu, minibüs, toplantı salonu, tribün, uğrak yeri ve yol geçen hanı metaforları 17 katılımcı(%4,6) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 3 katılımcı rehberlik servisi odası için “yol geçen hanı” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası yol geçen hanına benziyor çünkü öğretmen, öğrenci, veli herkesin rahatlıkla gelebileceği bir yer” (Müdür, E.) demiştir.

h. İhtiyaçlarını bulabileceğin ve destek olan bir yer: Avm, destek birim odası, dükkan, elbise dolabı, flash bellek, kantin, mağaza, pazar yeri, restoran ve yardım kuruluşu metaforları 10 katılımcı(%2,7) tarafından kullanılmıştır.

Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası A.V.M. ye benziyor çünkü odaya gören herkesin ihtiyacına göre her şeyini bulabildiği bir alışveriş merkezi gibi” (Öğretmen, K.) demiştir.

ı. Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer: Asansör odası, büfe, depo, harabe, hücre, karakol, karanlık bir oda, koli, kömürlük, kutu, küçük bir kutu, küçük bir oda, mağara ve soğuk oda metaforları 19 katılımcı(%5,2) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 3 katılımcı rehberlik servisi odası için “depo” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “Okul rehberlik servisi odası depoya benziyor çünkü küçük, daracık, ürkütücü ve karanlık bir mekan” (Öğretmen, E.) demiştir.

i. Mahrem ve özel bir yer: Gizem odası, gizli kutu, gizli mabed, kapalı kutu, kozmik oda, kumbara, sandık, sırlar odası ve telefon metaforları 12 katılımcı(%3,3) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 3 katılımcı rehberlik servisi odası için “*kapalı kutu*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası kapalı kutuya benziyor çünkü giden kişilerin özel şeyler konuştuğu ve kimsenin içeride konuşanlardan haberinin olmadığı bir yer*” (Öğretmen, K.) demiştir.

j. Mucizelerin olduğu yer: Alaaddin'in sihirli lambası metaforunu 1 katılımcı(%0,3) kullanmış ve “*Okul rehberlik servisi odası Alaaddin'in sihirli lammasına benziyor çünkü odanın içinde bütün dileklerin olacakmış gibi hissedilen bir yer*” (Öğretmen, K.) demiştir.

k. Öğretici ve aydınlatan bir yer: Bilgi işlem ve kütüphane metaforları 5 katılımcı(%1,4) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası bilgi işleme benziyor çünkü odanın her köşesinde bilgilendirici ve eğitici çalışmalar var*” (Öğretmen, E.) demiştir.

l. Renkli ve mutluluk veren bir yer: Anasınıfı odası, botanik bahçe, eğlence odası, farklı bir ortam, genç odası, güzel bir bahçe, hayat, ilginç oda , ilham verici oda, kış bahçesi, köşk, kreş, kreş odası, lunapark, nikah dairesi, oyun bahçesi, petek, rengarenk, renkli bahçe, resim atölyesi ve yayla metaforları 26 katılımcı(%7,1) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 3 katılımcı rehberlik servisi odası için “*köşk*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası köşke benziyor çünkü odanın içi rengarenk, okulun diğer yerlerinden çok farklı*” (Öğretmen, K.) demiştir.

m. Tedavi ve sağlık merkezi: Acil servis, ambulans, , ameliyathane, aşı odası, çocuk hastanesi, doktor odası, dost meclisi, eczane, hastane, hastane odası, ilk yardım,

linik, lh(lüzumu halinde), muayene odası, psikiyatri odası, rehabilite odası, revir, sağlık kabini, terapi merkezi, terapi odası ve tımarhane metaforları 68 katılımcı(%18,5) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 16 katılımcı rehberlik servisi odası için “*acil servis*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası acil servise benziyor çünkü hastanelerin acil servisleri gibi acil müdahale edilmesi gereken durumlara bu odada müdahale edilip iyileştiriliyor*” (Müdür Yrd., E.) demiştir.

n. Yetersiz ve donanımsız bir yer: Bakımsız, boş kutu, boş oda, boş pano, büro, derme çatma bir yer, hizmetli odası, klasik bir oda, müdür yardımcısı odası, ofis, renksiz film ve sıradan oda metaforları 35 katılımcı(%9,5) tarafından kullanılmıştır.

Bu temada 12 katılımcı rehberlik servisi odası için “*sıradan oda*” metaforunu kullanmıştır. Örneğin bir katılımcı “*Okul rehberlik servisi odası sıradan bir odaya benziyor çünkü okulun diğer yerlerinden farkı yok, olması gerektiği gibi rengarenk ve donanımlı değil*” (Öğretmen, K.) demiştir.

Temaların frekans ve yüzde değerleri çizelge 4.3.2.’de verilmiştir.

Çizelge 4.3.2.*Rehberlik Servisi Odasına İlişkin Metafor Temaları*

	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>% gec</i>	<i>% yig</i>
Amaç dışı kullanılan bir yer	20	5,4	5,4	5,4
Boş bırakılmış	22	6	6	11,4
Çok amaçlı oda	2	0,5	0,5	12
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	19	5,2	5,2	17,1
Disiplin ve idareci odası	22	6	6	23,1
Evrak bürosu	6	1,6	1,6	24,7
Fayda sağlamayan bir yer	1	0,3	0,3	25
Gözlem ve inceleme yeri	2	0,5	0,5	25,5
Güven ve huzur veren yer	81	22	22	47,6
Herkes açık kapsayıcı yer	17	4,6	4,6	52,2
İhtiyaçlarını bulabileceğin ve destek olan bir yer	10	2,7	2,7	54,9
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	19	5,2	5,2	60,1
Mahrem ve özel bir yer	12	3,3	3,3	63,3
Mucizelerin olduğu yer	1	0,3	0,3	63,6
Öğretici ve aydınlatan bir yer	5	1,4	1,4	64,9
Renkli ve mutluluk veren bir yer	26	7,1	7,1	72
Tedavi ve sağlık merkezi	68	18,5	18,5	90,5
Yetersiz ve donanımsız bir yer	35	9,5	9,5	100
Toplam	368	100	100	

Çizelge 4.3.2.'de görüldüğü üzere okul rehberlik servisi odası için kullanılan metaforlar birleştirilip kategorileştirildiğinde en çok tercih edilen metafor temaları; ilk sırada %22,0 ile “*güven ve huzur veren yer*” teması, ikinci sırada %18,5 ile “*tedavi ve sağlık merkezi*” teması, üçüncü sırada %9,5 ile “*yetersiz ve donanımsız bir yer*” teması, dördüncü sırada %7,1 ile “*renkli ve mutluluk veren bir yer*” teması ve beşinci sırada ise %5,4 ile “*amaç dışı kullanılan bir yer*” temasının olduğu görülmüştür.

4.3.3.Okul rehberlik servisi odasına ilişkin kullanılan metaforların olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilmesi. Rehberlik servisi odası için katılımcıların kullandığı metaforlar çünkü ile başlayan açıklama bölümleri de dikkate alınarak olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Rehberlik servisi odası için kullanılan metaforların olumlu ve olumsuz dağılımı çizelge 4.3.3.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.3.*Rehberlik Servisi Odası İle İlgili Metaforların Olumlu ve Olumsuz Dağılımı*

	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>% gec</i>	<i>% yig</i>
Boş bırakılmış	22	6	6	6
Olumsuz	103	28	28	34
Olumlu	243	66	66	100
Toplam	368	100	100	

Çizelge 4.3.3.'de görüldüğü üzere 243 katılımcı(%66) rehberlik servisi odası için olumlu metaforlar kullanmış, 103 katılımcı(%28) ise olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Araştırmaya katılan 22 katılımcının(%6) ise bu soruyu ya boş bıraktıkları veya geçerli bir metafor kullanmadıkları görülmüştür.

4.3.4.Katılımcıların okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının kişisel değişkenlere göre incelenmesi.

a. Katılımcıların cinsiyetine göre rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının cinsiyete göre karşılaştırılması çizelge 4.3.4.a.1. ve 4.3.4.a.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.a.1.

Katılımcıların Cinsiyetine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Cinsiyet		Toplam
		Erkek	Kadın	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i>	17	3	20
	%	7,1%	2,3%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i>	13	9	22
	%	5,4%	7,0%	6,0%
Çok amaçlı oda	<i>f</i>	1	1	2
	%	0,4%	0,8%	0,5%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştırılan bir yer	<i>f</i>	11	8	19
	%	4,6%	6,2%	5,2%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i>	14	8	22
	%	5,9%	6,2%	6,0%
Evrak bürosu	<i>f</i>	2	4	6
	%	0,8%	3,1%	1,6%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i>	1	0	1
	%	0,4%	0,0%	0,3%
Gözlem ve inceleme yeri	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,8%	0,0%	0,5%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i>	49	32	81
	%	20,5%	24,8%	22,0%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i>	13	4	17
	%	5,4%	3,1%	4,6%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i>	6	4	10
	%	2,5%	3,1%	2,7%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i>	14	5	19
	%	5,9%	3,9%	5,2%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i>	6	6	12
	%	2,5%	4,7%	3,3%
Mucizelerin olduğu yer	<i>f</i>	0	1	1
	%	0,0%	0,8%	0,3%
Öğretici ve aydınlatan bir yer	<i>f</i>	4	1	5
	%	1,7%	0,8%	1,4%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i>	21	5	26
	%	8,8%	3,9%	7,1%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i>	44	24	68
	%	18,4%	18,6%	18,5%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i>	21	14	35
	%	8,8%	10,9%	9,5%
Toplam	<i>f</i>	239	129	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.a.1.'de görüldüğü üzere erkek katılımcılar %20,5 ile ve kadın katılımcılar %24,8 ile rehberlik servisi odası için ilk sırada “güven ve huzur veren yer” temasında metaforlar kullanmışlardır. İkinci sırada erkekler %18,4 ile ve kadınlar %18,6 ile “tedavi ve sağlık merkezi” temasında, üçüncü sırada ise erkekler %8,8 ile ve kadınlar %10,9 ile “yetersiz ve donanımsız bir yer” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.a.2.

Katılımcıların Cinsiyetine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Cinsiyet		Toplam
		Erkek	Kadın	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	13	9	22
	%	5,4%	7,0%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	69	34	103
	%	28,9%	26,4%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	157	86	243
	%	65,7%	66,7%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	239	129	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.a.2.'de görüldüğü üzere erkek katılımcılar %28,9 ile olumsuz ve %65,7 ile olumlu metaforlar kullanırken, kadın katılımcılar %66,7 ile olumlu ve %26,4 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

b. Katılımcıların yaşına göre rehberlik sevisi odasına ilişkin metaforik algıları.

Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin yaşlarına göre okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması çizelge 4.3.4.b.1. ve 4.3.4.b.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.b.1.***Katılımcıların Yaşına Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması***

	Yaş							Toplam
	20-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51 ve üstü	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i> 1	7	4	6	0	2	0	20
	% 3,1%	6,7%	5,3%	7,8%	0,0%	8,7%	0,0%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 2	10	2	5	2	0	1	22
	% 6,3%	9,6%	2,7%	6,5%	5,9%	0,0%	4,3%	6,0%
Çok amaçlı oda	<i>f</i> 0	1	0	0	1	0	0	2
	% 0,0%	1,0%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	0,0%	0,5%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	<i>f</i> 1	2	7	4	2	0	3	19
	% 3,1%	1,9%	9,3%	5,2%	5,9%	0,0%	13,0%	5,2%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i> 1	8	3	6	1	1	2	22
	% 3,1%	7,7%	4,0%	7,8%	2,9%	4,3%	8,7%	6,0%
Evrak bürosu	<i>f</i> 0	1	0	4	0	0	1	6
	% 0,0%	1,0%	0,0%	5,2%	0,0%	0,0%	4,3%	1,6%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i> 0	0	0	1	0	0	0	1
	% 0,0%	0,0%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Gözlem ve inceleme yeri	<i>f</i> 1	0	0	1	0	0	0	2
	% 3,1%	0,0%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i> 15	18	20	13	5	5	5	81
	% 46,9%	17,3%	26,7%	16,9%	14,7%	21,7%	21,7%	22,0%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i> 1	3	3	5	1	4	0	17
	% 3,1%	2,9%	4,0%	6,5%	2,9%	17,4%	0,0%	4,6%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i> 1	0	3	2	1	3	0	10
	% 3,1%	0,0%	4,0%	2,6%	2,9%	13,0%	0,0%	2,7%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i> 1	10	3	3	0	2	0	19
	% 3,1%	9,6%	4,0%	3,9%	0,0%	8,7%	0,0%	5,2%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i> 2	4	2	3	1	0	0	12
	% 6,3%	3,8%	2,7%	3,9%	2,9%	0,0%	0,0%	3,3%
Mucizelerin olduğu yer	<i>f</i> 0	0	0	1	0	0	0	1
	% 0,0%	0,0%	0,0%	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Öğretici ve aydınlatan bir yer	<i>f</i> 1	4	0	0	0	0	0	5
	% 3,1%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,4%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i> 1	10	10	2	1	0	2	26
	% 3,1%	9,6%	13,3%	2,6%	2,9%	0,0%	8,7%	7,1%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i> 4	17	13	11	13	4	6	68
	% 12,5%	16,3%	17,3%	14,3%	38,2%	17,4%	26,1%	18,5%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i> 0	9	5	10	6	2	3	35
	% 0,0%	8,7%	6,7%	13,0%	17,6%	8,7%	13,0%	9,5%
Toplam	<i>f</i> 32	104	75	77	34	23	23	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.b.1.'de görüldüğü üzere 20-25 yaş aralığı katılımcılar %46,9 ile, 26-30 yaş aralığı katılımcılar %17,3 ile, 31-35 yaş aralığı katılımcılar %27,6 ile, 36-40 yaş aralığı katılımcılar %16,9 ile ve 46-50 yaş aralığı katılımcılar %21,7 ile ilk sırada “güven ve huzur veren yer” temasında, 41-45 yaş aralığı katılımcılar %38,2 ile, 51 ve üstü yaş aralığındaki katılımcılar ise ilk sırada %26,1 ile “tedavi ve sağlık merkezi” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.b.2.

Katılımcıların Yaşlarına Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Yaş						Toplam	
		20-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50		51 ve üstü
Boş bırakılmış	<i>f</i>	2	10	2	5	2	0	1	22
	%	6,3%	9,6%	2,7%	6,5%	5,9%	0,0%	4,3%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	3	35	15	30	7	7	6	103
	%	9,4%	33,7%	20,0%	39,0%	20,6%	30,4%	26,1%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	27	59	58	42	25	16	16	243
	%	84,4%	56,7%	77,3%	54,5%	73,5%	69,6%	69,6%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	32	104	75	77	34	23	23	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.b.2.'de görüldüğü üzere rehberlik servisi odasına ilişkin 20-25 yaş aralığındaki katılımcılar %84,4 ile olumlu, 26-30 yaş grubu katılımcılar %56,7 ile olumlu kullanırken, 31-35 yaş grubu katılımcılar %77,3 ile olumlu, 36-40 yaş grubu katılımcılar %54,5 ile olumlu, 41-45 yaş grubu katılımcılar %73,5 ile olumlu, 46-50 yaş grubu katılımcılar %69,6 ile olumlu, 51-üstü yaş grubu katılımcılar %69,6 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Olumsuz metafor kullanımının en fazla %39,0 ile 36-40 yaş grubu katılımcılar tarafından olduğu görülmüştür.

c. Katılımcıların medeni durumuna göre rehberlik sevisi odasına ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının medeni durumuna göre karşılaştırılması çizelge 4.3.4.c.1. ve 4.3.4.c.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.c.1.

Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

		Medeni durum		Toplam
		Evli	Bekar	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i>	16	4	20
	%	5,6%	4,8%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i>	14	8	22
	%	4,9%	9,6%	6,0%
Çok amaçlı oda	<i>f</i>	2	0	2
	%	0,7%	0,0%	0,5%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	<i>f</i>	16	3	19
	%	5,6%	3,6%	5,2%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i>	18	4	22
	%	6,3%	4,8%	6,0%
Evrak bürosu	<i>f</i>	4	2	6
	%	1,4%	2,4%	1,6%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i>	1	0	1
	%	0,4%	0,0%	0,3%
Gözlem ve inceleme yeri	<i>f</i>	0	2	2
	%	0,0%	2,4%	0,5%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i>	55	26	81
	%	19,3%	31,3%	22,0%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i>	15	2	17
	%	5,3%	2,4%	4,6%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i>	9	1	10
	%	3,2%	1,2%	2,7%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i>	13	6	19
	%	4,6%	7,2%	5,2%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i>	11	1	12
	%	3,9%	1,2%	3,3%
Mucizelerin olduğu yer	<i>f</i>	1	0	1
	%	0,4%	0,0%	0,3%
Öğretici ve aydınlatan bir yer	<i>f</i>	1	4	5
	%	0,4%	4,8%	1,4%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i>	19	7	26
	%	6,7%	8,4%	7,1%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i>	60	8	68
	%	21,1%	9,6%	18,5%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i>	30	5	35
	%	10,5%	6,0%	9,5%
Toplam	<i>f</i>	285	83	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.c.1.'de görüldüğü üzere evli olan katılımcılar ilk sırada %21,1 ile “tedavi ve sağlık merkezi”, bekar olan katılımcılar ise ilk sırada %31,3 ile “güven ve huzur veren yer” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.c.2.

Katılımcıların Medeni Durumuna Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Medenidurum		Toplam
		Emi	Bekar	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	14	8	22
	%	4,9%	9,6%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	82	21	103
	%	28,8%	25,3%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	189	54	243
	%	66,3%	65,1%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	285	83	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.c.2.'de görüldüğü üzere evli olan katılımcılar %66,3 ile olumlu ve %28,8 ile olumsuz metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar ise %65,1 ile olumlu ve %25,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

ç. Katılımcıların eğitim düzeyine göre rehberlik sevisi odasına ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının eğitim düzeylerine göre karşılaştırılması çizelge 4.3.4.ç.1., ve 4.3.4.ç.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.ç.1.

Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Eğitim düzeyi		Toplam
	Lisans	Yüksek Lisans	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i> 13	7	20
	% 4,4%	9,6%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 18	4	22
	% 6,1%	5,5%	6,0%
Çok amaçlı oda	<i>f</i> 2	0	2
	% 0,7%	0,0%	0,5%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştırılan bir yer	<i>f</i> 17	2	19
	% 5,8%	2,7%	5,2%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i> 20	2	22
	% 6,8%	2,7%	6,0%
Evrak bürosu	<i>f</i> 4	2	6
	% 1,4%	2,7%	1,6%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i> 1	0	1
	% 0,3%	0,0%	0,3%
Gözlem ve inceleme yeri	<i>f</i> 1	1	2
	% 0,3%	1,4%	0,5%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i> 66	15	81
	% 22,4%	20,5%	22,0%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i> 12	5	17
	% 4,1%	6,8%	4,6%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i> 8	2	10
	% 2,7%	2,7%	2,7%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i> 16	3	19
	% 5,4%	4,1%	5,2%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i> 11	1	12
	% 3,7%	1,4%	3,3%
Mucizelerin olduğu yer	<i>f</i> 1	0	1
	% 0,3%	0,0%	0,3%
Öğretici ve aydınlatan bir yer	<i>f</i> 3	2	5
	% 1,0%	2,7%	1,4%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i> 21	5	26
	% 7,1%	6,8%	7,1%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i> 51	17	68
	% 17,3%	23,3%	18,5%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i> 30	5	35
	% 10,2%	6,8%	9,5%
Toplam	<i>f</i> 295	73	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.ç.1.'de görüldüğü üzere lisans mezunu katılımcılar ilk sırada %22,4 ile “*güven ve huzur veren yer*” temasında, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise ilk sırada %23,3 ile “*tedavi ve sağlık merkezi*” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.ç.2.

Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algularının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Eğitim düzeyi		Toplam
		Lisans	Yüksek Lisans	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	18	4	22
	%	6,1%	5,5%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	84	19	103
	%	28,5%	26,0%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	193	50	243
	%	65,4%	68,5%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	295	73	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.ç.2.'de görüldüğü üzere lisans mezunu katılımcılar %65,4 ile olumlu ve %28,5 ile olumsuz, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise %68,5 ile olumlu ve %26,0 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

d. Katılımcıların görev yaptığı okul türüne göre rehberlik sevisi odasına ilişkin metaforik alguları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algularının görev yaptığı okul türüne göre karşılaştırılması çizelge 4.3.4.d.1., ve 4.3.4.d.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.d.1.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	<i>f</i>	Okul türü		Toplam
		Devlet	Özel	
Amaç dışı kullanılan bir yer	18	2	20	5,4%
	6,5%	2,2%		
Boş bırakılmış	19	3	22	6,0%
	6,9%	3,3%		
Çok amaçlı oda	2	0	2	0,5%
	0,7%	0,0%		
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	11	8	19	5,2%
	4,0%	8,7%		
Disiplin ve idareci odası	17	5	22	6,0%
	6,2%	5,4%		
Evrak bürosu	6	0	6	1,6%
	2,2%	0,0%		
Fayda sağlamayan bir yer	1	0	1	0,3%
	0,4%	0,0%		
Gözlem ve inceleme yeri	2	0	2	0,5%
	0,7%	0,0%		
Güven ve huzur veren yer	48	33	81	22,0%
	17,4%	35,9%		
Herkes açık kapsayıcı yer	13	4	17	4,6%
	4,7%	4,3%		
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	8	2	10	2,7%
	2,9%	2,2%		
Karanlık, ürktücü ve küçük bir yer	12	7	19	5,2%
	4,3%	7,6%		
Mahrem ve özel bir yer	11	1	12	3,3%
	4,0%	1,1%		
Mucizelerin olduğu yer	1	0	1	0,3%
	0,4%	0,0%		
Öğretici ve aydınlatan bir yer	2	3	5	1,4%
	0,7%	3,3%		
Renkli ve mutluluk veren bir yer	20	6	26	7,1%
	7,2%	6,5%		
Tedavi ve sağlık merkezi	53	15	68	18,5%
	19,2%	16,3%		
Yetersiz ve donanımsız bir yer	32	3	35	9,5%
	11,6%	3,3%		
Toplam	276	92	368	100,0%
	100,0%	100,0%		100,0%

Çizelge 4.3.4.d.1.'de görüldüğü üzere devlet okullarında görev yapan katılımcılar ilk sırada %19,2 ile “tedavi ve sağlık merkezi” temasında, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise ilk sırada %35,9 ile “güven ve huzur veren yer” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.d.2.

Katılımcıların Görev Yaptığı Okul Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Okul türü		Toplam
		Devlet	Özel	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	19	3	22
	%	6,9%	3,3%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	86	17	103
	%	31,2%	18,5%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	171	72	243
	%	62,0%	78,3%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	276	92	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.d.2.'de görüldüğü üzere devlet okullarında görev yapan katılımcılar %62,0 olumlu ve %31,2 olumsuz metaforlar kullanırken, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise %78,3 olumlu ve %18,5 olumsuz metafor kullanmışlardır.

e. Katılımcıların görevli olduğu okul düzeyine göre rehberlik sevisi odasına ilişkin metaforik algıları. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının görev yaptığı okul düzeyi/lise türüne göre karşılaştırılması çizelge 4.3.4.e.1., 4.3.4.e.2., 4.3.4.e.3. ve 4.3.4.e.4.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.e.1.

Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Görevli olduğu okul düzeyi			Toplam
	İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i> 10	5	5	20
	% 10,1%	3,7%	3,7%	5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 7	9	6	22
	% 7,1%	6,7%	4,4%	6,0%
Çok amaçlı oda	<i>f</i> 1	0	1	2
	% 1,0%	0,0%	0,7%	0,5%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	<i>f</i> 3	12	4	19
	% 3,0%	9,0%	3,0%	5,2%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i> 7	12	3	22
	% 7,1%	9,0%	2,2%	6,0%
Evrak bürosu	<i>f</i> 2	1	3	6
	% 2,0%	0,7%	2,2%	1,6%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i> 0	0	1	1
	% 0,0%	0,0%	0,7%	0,3%
Gözlem ve inceleme yeri	<i>f</i> 2	0	0	2
	% 2,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i> 20	25	36	81
	% 20,2%	18,7%	26,7%	22,0%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i> 7	5	5	17
	% 7,1%	3,7%	3,7%	4,6%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i> 2	5	3	10
	% 2,0%	3,7%	2,2%	2,7%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i> 4	13	2	19
	% 4,0%	9,7%	1,5%	5,2%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i> 0	4	8	12
	% 0,0%	3,0%	5,9%	3,3%
Mucizelerin olduğu yer	<i>f</i> 1	0	0	1
	% 1,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Öğretici ve aydınlatan bir yer	<i>f</i> 1	4	0	5
	% 1,0%	3,0%	0,0%	1,4%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i> 5	11	10	26
	% 5,1%	8,2%	7,4%	7,1%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i> 16	19	33	68
	% 16,2%	14,2%	24,4%	18,5%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i> 11	9	15	35
	% 11,1%	6,7%	11,1%	9,5%
Toplam	<i>f</i> 99	134	135	368
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.e.1.'de görüldüğü üzere; ilkokulda görev yapan katılımcılar ilk sırada %20,2 ile, ortaokulda görev yapan katılımcılar %18,7 ile ve lisede görev yapanlar ise %26,7 ile “güven ve huzur veren yer” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.e.2.

Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Görevli olduğu lise türü					Toplam
	Anadolu Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Sosyal Bilimler	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Fen Lisesi	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i> 4	0	1	0	0	5
	% 10,5%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	3,7%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 0	1	1	3	1	6
	% 0,0%	5,6%	3,0%	9,4%	7,1%	4,4%
Çok amaçlı oda	<i>f</i> 0	0	0	0	1	1
	% 0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,1%	0,7%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	<i>f</i> 1	0	2	0	1	4
	% 2,6%	0,0%	6,1%	0,0%	7,1%	3,0%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i> 1	1	1	0	0	3
	% 2,6%	5,6%	3,0%	0,0%	0,0%	2,2%
Evrak bürosu	<i>f</i> 1	1	0	1	0	3
	% 2,6%	5,6%	0,0%	3,1%	0,0%	2,2%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i> 0	0	1	0	0	1
	% 0,0%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	0,7%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i> 8	5	9	8	6	36
	% 21,1%	27,8%	27,3%	25,0%	42,9%	26,7%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i> 0	0	2	3	0	5
	% 0,0%	0,0%	6,1%	9,4%	0,0%	3,7%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i> 2	0	1	0	0	3
	% 5,3%	0,0%	3,0%	0,0%	0,0%	2,2%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i> 0	1	0	1	0	2
	% 0,0%	5,6%	0,0%	3,1%	0,0%	1,5%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i> 1	0	4	2	1	8
	% 2,6%	0,0%	12,1%	6,3%	7,1%	5,9%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i> 6	3	1	0	0	10
	% 15,8%	16,7%	3,0%	0,0%	0,0%	7,4%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i> 6	6	7	10	4	33
	% 15,8%	33,3%	21,2%	31,3%	28,6%	24,4%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i> 8	0	3	4	0	15
	% 21,1%	0,0%	9,1%	12,5%	0,0%	11,1%
Toplam	<i>f</i> 38	18	33	32	14	135
	% 100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.e.2.'de görüldüğü üzere anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar ilk sırada %21,1 ile “güven ve huzur veren yer” temasında, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar ilk sırada %33,3 ile “tedavi ve sağlık merkezi” temasında, sosyal bilimler lisesinde görev yapan katılımcılar ilk sırada %27,3 ile “güven ve huzur veren yer” temasında, anadolu imam hatip lisesinde görev yapan katılımcılar ilk sırada %31,3 ile “tedavi ve sağlık merkezi” temasında, fen lisesinde görev yapan katılımcılar ise ilk sırada %42,9 ile “güven ve huzur veren yer” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.e.3.

Katılımcıların Görevli Olduğu Okul Düzeyine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevli olduğu okul düzeyi			Toplam
		İlkokul	Ortaokul	Ortaöğretim	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	7	9	6	22
	%	7,1%	6,7%	4,4%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	34	40	29	103
	%	34,3%	29,9%	21,5%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	58	85	100	243
	%	58,6%	63,4%	74,1%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	99	134	135	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.e.3.'de görüldüğü üzere ilkokulda görev yapan katılımcılar %58,6 ile olumlu ve %34,3 ile olumsuz, ortaokulda görev yapan katılımcılar %63,4 ile olumlu ve %29,9 ile olumsuz, lisede görev yapan katılımcılar %74,1 ile olumlu ve %21,5 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.e.4.

Katılımcıların Görevli Olduğu Lise Türüne Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevli olduğu lise türü					Toplam
		Anadolu Lisesi	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Soyal Bilimler	Anadolu İmam Hatip Lisesi	Fen Lisesi	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	0	1	1	3	1	6
	%	0,0%	5,6%	3,0%	9,4%	7,1%	4,4%
Olumsuz	<i>f</i>	14	3	6	6	0	29
	%	36,8%	16,7%	18,2%	18,8%	0,0%	21,5%
Olumlu	<i>f</i>	24	14	26	23	13	100
	%	63,2%	77,8%	78,8%	71,9%	92,9%	74,1%
Toplam	<i>f</i>	38	18	33	32	14	135
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.e.4.'de görüldüğü üzere anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %63,2 ile olumlu ve %36,8 ile olumsuz, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcılar %77,8 ile olumlu ve %16,7 ile olumsuz, sosyal bilimler lisesinde görev yapanlar %78,8 ile olumlu ve %18,2 ile olumsuz, anadolu imam hatip lisesinde görev yapan katılımcılar %71,9 ile olumlu ve %18,8 ile olumsuz, fen lisesinde görev yapan katılımcılar %92,9 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır.

f. Katılımcıların görevine göre rehberlik sevişi odasına ilişkin metaforik algıları. Katılımcıların görevine okul rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algılarının karşılaştırılması çizelge 4.3.4.f.1. ve 4.3.4.f.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.3.4.f.1.

Katılımcıların Görevine Göre Rehberlik Sevişi Odasına İlişkin Metafor Temalarının Karşılaştırılması

	Görevi			Toplam
	Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
Amaç dışı kullanılan bir yer	<i>f</i> 17 % 5,4%	2 4,8%	1 8,3%	20 5,4%
Boş bırakılmış	<i>f</i> 18 % 5,7%	4 9,5%	0 0,0%	22 6,0%
Çok amaçlı oda	<i>f</i> 1 % 0,3%	1 2,4%	0 0,0%	2 0,5%
Çözüm bulan ve hedefe ulaştıran bir yer	<i>f</i> 15 % 4,8%	3 7,1%	1 8,3%	19 5,2%
Disiplin ve idareci odası	<i>f</i> 21 % 6,7%	0 0,0%	1 8,3%	22 6,0%
Evrak bürosu	<i>f</i> 5 % 1,6%	0 0,0%	1 8,3%	6 1,6%
Fayda sağlamayan bir yer	<i>f</i> 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
Gözlem ve inceleme yeri	<i>f</i> 2 % 0,6%	0 0,0%	0 0,0%	2 0,5%
Güven ve huzur veren yer	<i>f</i> 71 % 22,6%	8 19,0%	2 16,7%	81 22,0%
Herkes açık kapsayıcı yer	<i>f</i> 13 % 4,1%	3 7,1%	1 8,3%	17 4,6%
İhtiyaçlarını bulabilceğin ve destek olan yer	<i>f</i> 9 % 2,9%	1 2,4%	0 0,0%	10 2,7%
Karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer	<i>f</i> 18 % 5,7%	1 2,4%	0 0,0%	19 5,2%
Mahrem ve özel bir yer	<i>f</i> 11 % 3,5%	1 2,4%	0 0,0%	12 3,3%
Mucizelerin olduğu yer	<i>f</i> 1 % 0,3%	0 0,0%	0 0,0%	1 0,3%
Öğretici ve aydınlatan bir yer	<i>f</i> 4 % 1,3%	1 2,4%	0 0,0%	5 1,4%
Renkli ve mutluluk veren bir yer	<i>f</i> 21 % 6,7%	5 11,9%	0 0,0%	26 7,1%
Tedavi ve sağlık merkezi	<i>f</i> 56 % 17,8%	9 21,4%	3 25,0%	68 18,5%
Yetersiz ve donanımsız bir yer	<i>f</i> 30 % 9,6%	3 7,1%	2 16,7%	35 9,5%
Toplam	<i>f</i> 314 % 100,0%	42 100,0%	12 100,0%	368 100,0%

Çizelge 4.3.4.f.1.'de görüldüğü üzere öğretmen olarak görev yapan katılımcılar ilk sırada %22,6 ile "huzur ve güven veren hizmetler" temasında, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %21,4 ile ilk sırada "tedavi ve sağlık merkezi"

temasında, müdür olarak görev yapanlar ise ilk sırada %25,0 ile “*tedavi ve sağlık merkezi*” temasında metaforlar kullanmışlardır.

Çizelge 4.3.4.f.2.

Katılımcıların Görevine Göre Rehberlik Sevisi Odasına İlişkin Metaforik Algılarının Olumlu ve Olumsuz Dağılımı

		Görevi			Toplam
		Öğretmen	Müdür Yardımcısı	Müdür	
Boş bırakılmış	<i>f</i>	18	4	0	22
	%	5,7%	9,5%	0,0%	6,0%
Olumsuz	<i>f</i>	92	6	5	103
	%	29,3%	14,3%	41,7%	28,0%
Olumlu	<i>f</i>	204	32	7	243
	%	65,0%	76,2%	58,3%	66,0%
Toplam	<i>f</i>	314	42	12	368
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Çizelge 4.3.4.f.2.’de görüldüğü üzere öğretmen olarak görev yapan katılımcılar %29,3 ile olumsuz ve %65 ile olumlu metaforlar, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %14,3 ile olumsuz ve %76,2 ile olumlu metaforlar, okul müdürü olarak görev yapan katılımcılar ise %41,7 ile olumsuz ve %58,3 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ(TARTIRŞMA) VE ÖNERİLER

Bu bölümde elde edilen bulgular doğrultusunda araştırma sonuçlarına ve önerilere yer verilmiştir.

5.1.Sonuç ve Tartışma

Araştırma neticesinde okullarda görev yapan öğretmenlerin ve yöneticilerin; psikolojik danışman için 210 adet metafor, okul rehberlik hizmetleri için 242 adet metafor ve rehberlik sevisi odası için ise 189 adet metafor kullandıkları görülmüştür. Katılımcıların kullandıkları metaforlardan benzer özelliklerine göre açıklama bölümleri de dikkate alınarak; psikolojik danışman için 10 tema, okul rehberlik hizmetleri için 23 tema ve rehberlik servisi odası için ise 17 tema oluşturulmuştur. Katılımcıların kişisel değişkenlerine göre kullandıkları metafor temaları, olumlu-olumsuz algıları incelenmiş ve ulaşılan sonuçlar araştırma sorularına göre sıralanmıştır.

5.1.1.Psikolojik danışmana ilişkin metaforik algı

1. Öğretmenler ve yöneticiler okul psikolojik danışmanı için en çok “anne(%4,9) ve doktor(%4,9)” metaforlarını kullanmışlardır. Anne metaforunu kullanan katılımcıların psikolojik danışmanın öğrencilerine karşı şefkatle yaklaştıklarına vurgu yaptıkları, doktor metaforunu kullanan katılımcıların ise psikolojik danışmanın öğrencilerin sorunlarını teşhis edip tedavi eder gibi onlara yardımcı olduğuna vurgu yaptıkları görülmüştür. Benzer bir çalışmada Ünal ve Ünal(2010) öğrenci ve

öğretmenlerin en çok kullandığı metaforun “Anne” metaforu olduğunu bulmuştur. Doğan(2013) ise lise öğrencileriyle yaptığı çalışmada en çok kullanılan metaforun “Melek” metaforu olduğu sonucuna ulaşmıştır.

2. Psikolojik danışman için kullanılan metaforlar birleştirilip kategorileştirildiğinde en çok tercih edilen %29,1 ile “koşulsuz kabul eden, dinlendiren ve huzur veren” temasıdır. Bu temada metafor kullanan katılımcıların psikolojik danışmanın koşulsuz kabul ve saygı niteliklerini ön plana çıkardıkları görülmüştür. Corey’e (1990) göre psikolojik danışmanın danışanı bir insan olarak görmesi, onunla samimi bir şekilde ilgilenmesi ve ilişki kurmasında koşulsuz kabul esastır. Danışana olumlu saygı ve koşulsuz kabul gösterilmezse danışan giderek savunmaya geçecektir.

3. Katılımcıların %89’u psikolojik danışman için olumlu metaforlar kullanmışlardır. Bu durum psikolojik danışmanın öğretmenler ve yöneticiler tarafından olumlu algılandığını göstermektedir. Psikolojik danışmanın yöneticiler ve öğretmenler tarafından olumlu algılanması psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri açısından oldukça değerli ve sevindirici bir durumdur. Çünkü okullarda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin işbirliği içinde sürdürülmesi oldukça önemlidir(Kuzgun,1992).

4. Okullarda görev yapan psikolojik danışmanların katılımcılar tarafından gayet yüksek bir oranla olumlu algılanması, psikolojik danışmanların okullarda kabul gördüğünün, sunduğu hizmetlerin değerli olduğunun ve takdir edildiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

5.1.2.Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin metaforik algı

1. Öğretmenlerin ve yöneticilerin okul rehberlik hizmetlerine ilişkin algıladıkları metaforlar incelendiğinde en çok tercih edilen metaforun %2,7 ile “sağlık hizmetleri” metaforu olduğu görülmektedir. Katılımcılar rehberlik hizmetlerinin önleyici ve kriz durumlarına müdahale edici bir hizmet olduğunu ön plana çıkararak sağlık hizmetlerine benzetmişlerdir. Terzi(2009)’ye göre kapsamlı psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarını temel ilkesinin tüm öğrencilerin gelişimsel özelliklerini güçlendirmeye amaçlayan önleyici rehberlik etkinlikleri sunması olmasıdır.

2. Katılımcılar okul rehberlik hizmetleri için ilk sırada %12,8 ile “düzenli ve sürekli hizmetler”, “huzur ve güven veren hizmetler”, “sağlık ve ilk yardım hizmetleri” temalarında metaforlar kullanmışlardır. Katılımcıların rehberlik hizmetlerinin süreklilik arz eden, güvene dayalı ve krize müdahale edici niteliklerine kullandıkları metaforlarla vurgu yapmışlardır. Can(2002)’a göre rehberlik hizmetleri bir anda olup biten bir iş değil, sistemli ve süreklilik gösteren bir hizmettir. Lise öğrencileri üzerine yapılan bir çalışmada Doğan(2013) katılımcıların rehberlik hizmetleri için en çok “yararsız hizmetler(%40,9)” kategorisinde metaforlar kullandığını bulmuştur.

3. Katılımcılar okul rehberlik hizmetlerine ilişkin %73,1 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Bu sonuca göre öğretmenlerin ve yöneticilerin büyük bir kısmının rehberlik hizmetlerine ilişkin olumlu algılara sahip oldukları söylenebilir. PDR hizmetlerinin okulda görev yapan öğretmenler ve yöneticiler tarafından olumlu algılanması bu hizmetlerin okulda daha verimli ve işlevsel olması bakımından çok önemlidir. Karip ve Köksal(1999)’a göre okulun başarı ve üretken olabilmesi için okul müdürlerinin liderlik yapmaları, kendilerini geliştirmeleri, okuldaki öğretmen ve psikolojik danışmanla işbirliği halinde çalışmalarını gerekmektedir. Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin bu oranda yüksek bir olumlu algının olması rehberlik hizmetlerinin başarılı olması noktasında kayda değer bir husustur. Yine bir çok araştırmada (Özabacı, Sakarya ve Doğan, 2008; Camadan ve Sezgin, 2012; Gündüz, İnandı ve Tunç, 2014) psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin önem ve gerekliliğine vurgu yapılmaktadır.

5.1.3.Rehberlik servisi odasına ilişkin metaforik algı

1. Öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin okul rehberlik servisi odası için en çok kullandığı metafor %4,3 ile “acil servis” metaforudur. Katılımcılar rehberlik servisi odasını, hastanelerin acil servisleri gibi acil durumlara ve kriz durumlarına ilk müdahale çalışmalarını yürütüldüğü yer olarak tarif etmişlerdir.

2. Okul rehberlik servisi odası için katılımcılar ilk sırada %22,0 ile “güven ve huzur veren yer” temasında metaforlar kullanmışlardır. Rehberlik servisinin öğrencilere, danışanlara güven ve huzur veren bir mekan olduğunu ifade etmişlerdir.

3. Katılımcıların %9,5'i rehberlik servisini “yetersiz ve donanımsız bir yer” ve %5,2'si ise “karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer” olarak tanımlamıştır. Bu durum rehberlik servislerinin olması gerektiği gibi olmadığını, donanım vb. konularda eksikler olduğunu kanıtlamaktadır. Lise öğrencileri ile yapılan benzer bir araştırmada Doğan(2013) lise öğrencilerinin rehberlik servisi için ilk sırada “ Küçük, ürkütücü ve iç karartıcı bir yer” temasında metaforlar kullandıklarını bulmuştur.

4. Katılımcıların %66'sı okul rehberlik servisi odasına ilişkin olumlu metaforlar kullanmışlardır. Katılımcıların çoğunluğunun rehberlik servisine ilişkin olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

5.1.4.Katılımcıların kişisel değişkenlerine göre metaforik algıları

1. Psikolojik danışmana ilişkin erkek katılımcılar %87,4 ve kadın katılımcılar %93,8 oranında olumlu metaforlar kullanmışlardır. Katılımcıların cinsiyetine göre okul psikolojik danışmanına ilişkin farklı metaforik algılara sahip olduğu, kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla okul psikolojik danışmanına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

2. Psikolojik danışmana ilişkin 20-25 yaş aralığındaki katılımcılar %93,8, 26-30 yaş grubu katılımcılar %84,6, 31-35 yaş grubu katılımcılar %93,3, 36-40 yaş grubu katılımcılar %88,3, 41-45 yaş grubu katılımcılar %82,2, 46-50 yaş grubu katılımcılar %95,7, 51-üstü yaş grubu katılımcılar ise %95,7 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. 46-50 ve 51-üstü yaş aralığındaki katılımcıların diğer yaş gruplarına oranla okul psikolojik danışmanına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, 26-30 yaş aralığındaki katılımcıların ise diğer yaş gruplarına göre daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

3. Psikolojik danışman için evli olan katılımcılar %90,9 ile olumlu ve %8,8 ile olumsuz metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar %85,5 ile olumlu ve %13,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Evli olan katılımcıların bekar olan katılımcılara oranla okul psikolojik danışmanına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

4. Psikolojik danışmana ilişkin lisans mezunu katılımcılar %89,8 ile olumlu ve %9,5 ile olumsuz, yüksek lisans mezunu katılımcılar %89,0 ile olumlu ve %11,0 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Lisans mezunu katılımcıların yüksek lisans mezunu katılımcılara oranla psikolojik danışmana ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

5. Psikolojik danışman için devlet okullarında görev yapan katılımcılar %88,4 ile olumlu ve %11,4 ile olumsuz, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise %93,5 ile olumlu ve %5,4 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Özel okullarda görev yapan katılımcıların devlet okullarında görev yapan katılımcılara oranla okul psikolojik danışmanına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip oldukları söylenebilir.

6. Psikolojik danışman için ilkokulda görev yapan katılımcılar %84,8 ile olumlu ve %15,2 ile olumsuz, ortaokulda görev yapan katılımcılar %91,0 ile olumlu ve %7,5 ile olumsuz, lisede görev yapan katılımcılar %91,9 ile olumlu ve %8,1 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Lisede görev yapan katılımcıların diğer katılımcılara oranla psikolojik danışmana ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, ilkokulda görev yapanların ise diğer katılımcılara göre daha olumsuz metaforik algıya sahip oldukları söylenebilir.

7. Fen lisesinde olarak görev yapan katılımcıların(%100) diğer lise türlerine oranla psikolojik danışmana ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, mesleki ve teknik anadolu lisesinde görev yapan katılımcıların(%11,1) ise diğer lise türlerinde görev yapan katılımcılara oranla daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

8. Psikolojik danışman için öğretmen olarak görev yapan katılımcılar %9,9 ile olumsuz ve %89,5 ile olumlu, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %11,9 ile olumsuz ve %88,1 ile olumlu, okul müdürü olarak görev yapan katılımcıların ise tamamı olumlu metaforlar kullanmışlardır. Müdür olarak görev yapan katılımcıların müdür yardımcısı ve öğretmen olarak görev yapan katılımcılara oranla psikolojik danışmana ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

9. Okul rehberlik hizmetleri için erkek katılımcılar %74,1 ile olumlu ve %19,2 ile olumsuz metaforlar kullanırken, kadın katılımcılar %71,3 ile olumlu ve %23,3 ile

olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Katılımcıların cinsiyetine göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin farklı metaforik algılara sahip olduğu, erkek katılımcıların kadın katılımcılara oranla okul rehberlik hizmetlerine ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip oldukları söylenebilir.

10. Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin 20-25 yaş aralığındaki katılımcılar %87,5, 26-30 yaş grubu katılımcılar %66,3, 31-35 yaş grubu katılımcılar %70, 36-40 yaş grubu katılımcılar %74,0, 41-45 yaş grubu katılımcılar %82,4, 46-50 yaş grubu katılımcılar %69,6, 51-üstü yaş grubu katılımcılar ise %78,3 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Olumsuz metafor kullanımının en fazla %30,4 ile 46-50 yaş grubu katılımcılar tarafından olduğu görülmüştür. 46-50 yaş aralığındaki katılımcıların diğer yaş gruplarına göre daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu ve 20-25 yaş aralığındaki katılımcıların ise diğer yaş gruplarına oranla daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

11. Okul rehberlik hizmetleri için evli olan katılımcılar %72,6 ile olumlu ve %22,1 ile olumsuz metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar %74,7 ile olumlu ve %15,7 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Bekar olan katılımcıların evli olan katılımcılara göre okul rehberlik ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

12. Okul rehberlik hizmetleri için lisans mezunu katılımcılar %72,5 ile olumlu ve %20,0 ile olumsuz metaforlar kullanırken, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise %75,3 ile olumlu ve %23,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Yüksek lisans mezunu katılımcıların, lisans mezunu katılımcılara oranla okul rehberlik hizmetlerine ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

13. Okul rehberlik hizmetleri için devlet okullarında görev yapan katılımcılar %71,0 ile olumlu ve %23,2 ile olumsuz metaforlar kullanırken, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise %79,3 ile olumlu ve %13,0 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Özel okullarda görev yapan katılımcıların devlet okullarında görev yapan katılımcılara oranla okul rehberlik hizmetlerine ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip oldukları söylenebilir.

14. Okul rehberlik hizmetleri için ilkokulda görev yapan katılımcılar %70,7 ile olumlu ve %25,3 ile olumsuz, ortaokulda görev yapan katılımcılar %77,6 ile olumlu ve %11,9 ile olumsuz, lisede görev yapan katılımcılar %70,4 olumlu ve %25,9 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Ortaokulda görev yapan katılımcıların diğer katılımcılara göre okul rehberlik hizmetlerine ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, lisede görev yapanların ise diğer katılımcılara göre daha olumsuz metaforik algıya sahip oldukları söylenebilir.

15. Fen lisesinde görev yapan katılımcıların(%78,6) diğer lise türlerinde görev yapanlara oranla okul rehberlik hizmetlerine ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, anadolu imam hatip lisesinde görev yapan katılımcıların(31,3) ise diğer lise türlerine göre daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

16. Okul rehberlik hizmetlerine ilişkin öğretmen olarak görev yapan katılımcılar %20,7 ile olumsuz ve %72,6 ile olumlu metaforlar, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %23,8 ile olumsuz ve %71,4 ile olumlu metaforlar, okul müdürü olarak görev yapan katılımcılar ise %8,3 ile olumsuz ve %91,7 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Müdür olarak görev yapan katılımcıların müdür yardımcısı ve öğretmen olarak görev yapan katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

17. Rehberlik servisi odasına ilişkin erkek katılımcılar %28,9 ile olumsuz ve %65,7 ile olumlu metaforlar kullanırken, kadın katılımcılar %66,7 ile olumlu ve %26,4 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

18. Rehberlik servisi odası için 20-25 yaş aralığındaki katılımcılar %84,4, 26-30 yaş grubu katılımcılar %56,7, 31-35 yaş grubu katılımcılar %77,3, 36-40 yaş grubu katılımcılar %54,5, 41-45 yaş grubu katılımcılar %73,5, 46-50 yaş grubu katılımcılar %69,6, 51-üstü yaş grubu katılımcılar %69,6 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Olumsuz metafor kullanımının en fazla %39,0 ile 36-40 yaş grubu katılımcılar tarafından olduğu görülmüştür. 36-40 yaş aralığındaki katılımcıların diğer yaş gruplarındaki katılımcılara oranla daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu, 20-25

yaş aralığındaki katılımcıların ise diğer yaş gruplarına göre daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

19. Rehberlik servisi odasına ilişkin evli olan katılımcılar %66,3 ile olumlu ve %28,8 ile olumsuz metaforlar kullanırken, bekar olan katılımcılar ise %65,1 ile olumlu ve %25,3 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Evli olan katılımcıların bekar olan katılımcılara oranla okul rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

20. Rehberlik servisi odası için lisans mezunu katılımcılar %65,4 ile olumlu ve %28,5 ile olumsuz, yüksek lisans mezunu katılımcılar ise %68,5 ile olumlu ve %26,0 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Yüksek lisans mezunu katılımcıların lisans mezunu katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

21. Rehberlik servisi odasına ilişkin devlet okullarında görev yapan katılımcılar %62,0 olumlu ve %31,2 olumsuz metaforlar kullanırken, özel okullarda görev yapan katılımcılar ise %78,3 olumlu ve %18,5 olumsuz metafor kullanmışlardır. Özel okullarda görev yapan katılımcıların devlet okullarında görev yapan katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

22. Rehberlik servisi odası için ilkokulda görev yapan katılımcılar %58,6 ile olumlu ve %34,3 ile olumsuz, ortaokulda görev yapan katılımcılar %63,4 ile olumlu ve %29,9 ile olumsuz, lisede görev yapan katılımcılar %74,1 ile olumlu ve %21,5 ile olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Lisede görev yapan katılımcıların diğer katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, ilkokulda görev yapanların ise diğer katılımcılara göre daha olumsuz metaforik algılara sahip oldukları söylenebilir.

23. Fen lisesinde görev yapan katılımcıların(%92,9) diğer lise türlerinde görev yapan katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu, anadolu lisesinde görev yapanların(%36,8) ise diğer lise türlerinde görev yapan katılımcılara oranla daha olumsuz metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

24. Rehberlik servisi odası için öğretmen olarak görev yapan katılımcılar %29,3 ile olumsuz ve %65 ile olumlu metaforlar, müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcılar %14,3 ile olumsuz ve %76,2 ile olumlu metaforlar, okul müdürü olarak görev yapan katılımcılar ise %41,7 ile olumsuz ve %58,3 ile olumlu metaforlar kullanmışlardır. Müdür yardımcısı olarak görev yapan katılımcıların müdür ve öğretmen olarak görev yapan katılımcılara oranla rehberlik servisi odasına ilişkin daha olumlu metaforik algılara sahip olduğu söylenebilir.

Netice olarak katılımcıların kişisel özelliklerine göre kullandıkları metafor temaları değişmekte olup metaforik algıları da farklılaşmaktadır. Doğan(2013) lise öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada katılımcıların kişisel değişkenlerine göre kullanılan metaforların ve metaforik algıların değiştiğini bulmuştur. Benzer bir çalışmada Camadan ve Kahveci(2013) kavramsal kategorilerin katılımcıların kadro türü ve cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını sonucuna ulaşmıştır. Gündüz, İnandı ve Tunç(2014) okul yönetici ve öğretmenlerinin PDR hizmetlerine ilişkin görüşlerini incelediği çalışmada cinsiyet, hizmet yılı, okul türü ve okuldaki psikolojik danışman sayısı değişkenlerine göre PDR hizmetlerine ilişkin görüşlerin farklılaşmadığını bunun yanı sıra, branş öğretmenleri ve psikolojik danışman başına düşen öğrenci sayısı az olan okul yöneticileri PDR hizmetlerinin etkililiğine daha fazla inandığını bulmuştur. Yerleşim yeri değişkenine göre ise, kasabalarda görev yapan okul yöneticileri kent merkezlerindeki okul yöneticilerine oranla bu hizmetlerin gerekliliğine daha fazla inanmaktadırlar.

5.2.Öneriler

5.2.1.Okul psikolojik danışmanlarına (rehberlik öğretmenlerine) öneriler

Eğitim-öğretim ortamında öğrencilerin var olan potansiyellerini ortaya çıkarmada PDR hizmetleri ve bu hizmetlerin gerçekleştirilmesinde büyük gayretleri ve katkıları olan psikolojik danışmanlar oldukça önemlidir(Satan,2013). Araştırma neticesinde katılımcıların büyük bir kısmının okul psikolojik danışmanına ilişkin olumlu algılara sahip olduğu görülmüştür. Fakat olumsuz algılara sahip olan okul yöneticileri

ve öğretmenlerin olduğu unutulmamalıdır. Psikolojik danışmanlar kendilerine yönelik bu olumsuz algıların kaynağını araştırarak gerekli tedbirleri alabilirler.

Okul rehberlik hizmetleri için 76 katılımcı olumsuz metaforlar kullanmış olup rehberlik hizmetlerinin yavaş işleyen, karmaşık, faydasız ve evrak işleri olduğuna yönelik benzetmeler yapmışlardır. Okul rehberlik hizmetlerinin işlevsel ve öğrencilerin problemlerine çözüm üreten bir hizmet olduğuna yönelik çalışmalar yapılabilir. Psikolojik danışmanlara ve rehberlik servislerine ilişkin geliştirilen algıların olumlu olabilmesi için rehberlik servislerince yürütülen bilgi toplama ve yayma, müşavirlik ve okul rehberlik programlarının hazırlanması gibi hizmetlerden yararlanılabilir(Camadan, 2013).

Psikolojik danışmanın çalışma odası olan rehberlik servisi odasının katılımcılar tarafından küçük, ürkütücü, yetersiz ve donanımsız bir yer olarak tarif edilmesi fiziki şartlar olarak uygun olmayan mekanların kullanıldığını gösteriyor. Psikolojik danışmanlar odalarını PDR hizmetlerinin gerekliliklerine uygun hale getirmek için çaba gösterip ilgili mercilerden talepte bulunabilirler.

5.2.2.Yöneticilere öneriler

Katılımcıların okul rehberlik servisi odası için %28 oranında olumsuz metaforlar kullanarak rehberlik servisini yetersiz, donanımsız, karanlık, ürkütücü ve küçük bir yer olarak tarif etmeleri, okuldaki rehberlik servislerinin mekanlarının uygun olmadığını ve yeterli donanıma sahip olmadıklarını gösteriyor. Okul yöneticileri uygun şartları taşımayan veya yeni açılacak rehberlik servisleri için uygun mekanların seçilmesi ve gerekli donanımın sağlanması hususlarında gerekli tedbirleri alabilirler.

Katılımcıların okul rehberlik hizmetlerini gereksiz, faydasız ve evrak işlerine benzeterek %20,7 oranında olumsuz metafor kullandıkları görülmüştür. Yöneticiler bu olumsuz algının değişmesi için yani PDR hizmetlerinin işlevsel ve amaca yönelik faaliyetler olduğu algısını oluşturmak için gerekli planlama ve işbirliği çalışmalarını yapabilirler.

5.2.3.Araştırmacılara öneriler

Bu araştırma şanlıurfa'da devlet okullarında ve özel okullarda görev yapan 56 okul yöneticisi ve 312 öğretmen olmak üzere toplam 368 katılımcıyla yapılmıştır. Araştırmacılar daha büyük örneklem gruplarında ve Türkiye'nin başka şehirlerinde benzer çalışmalarını yapabilirler.

Benzer bir çalışma veliler ve M.E.B. bürokratlarına yönelik yapılabilir.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkililiği ve verimliliği üzerine bir araştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, A. ve Batikan, T. (2016). Okul Yönetici ve Sınıf Öğretmenlerinin Rehberlik Servisine İlişkin Görüşleri: Van Örneği. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11, 89-122. [http://sosbilder.igdir.edu.tr/Makaleler/270175374_06_Akbaba_\(89-122\).pdf](http://sosbilder.igdir.edu.tr/Makaleler/270175374_06_Akbaba_(89-122).pdf) adresinden 17 Aralık 2017'de alınmıştır.
- Aydın, S., (2006). *Avrupa Birliği Ülkelerinde ve Türkiye'de Zorunlu Eğitim*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Aydoğdu, E. (2008). *İlköğretim Okullarındaki Öğrenci ve Öğretmenlerin Sahip Oldukları Okul Algıları İle İdeal Okul Algılarının Metaforlar (Mecazlar) Yardımıyla Analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (17. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Camadan, F. ve Kahveci G. (2013). Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerinin Rehber Öğretmene İlişkin Algılarının İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(2), 1371-1392. <http://www.kuyeb.com/pdf/tr/fdc05c9d001fcfb05c1ca4f29a421271dantr.pdf> adresinden 17 Aralık 2017'de alınmıştır.
- Can, G. (Editör). (2002). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Carkhuff, R. (2014). *21. Yüzyılda Yardım Etme Sanatı*. (Çev. Prof. Dr. R. Karaca, Yrd. Doç. Dr. F. E. İkiz). Nobel Akademik Yayıncılık. (Eserin orijinali 2000'da yayınlandı).
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712. <http://efdergi.inonu.edu.tr/article/view/5000007688> adresinden 17 Aralık 2017'de alınmıştır.
- Ceylan, A. (2016). *Aile Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Corey, G. (1990). *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy*. California: Brooks / Cole Publishing Company.
- Doğan, E. (2013). *Farklı Lise Türlerindeki Öğrencilerin Rehberlik Servisi Ve Psikolojik Danışmanlara İlişkin Metaforik Algılarının Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. H. (2012). *How To Design And Evaluate Research In Education*. McGrawHill: Boston.
- Green, J. C., Krayder, H., & Mayer, E. (2005). *Combining Qualitative And Quantitative Methods In Social Inquiry*. In B. Somekh & C. Lewin (Eds.). *Research methods in the social sciences* (pp. 275-282). London: Sage.
- Girmen, P. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin konuşma ve yazma sürecinde metaforlardan yararlanma durumları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Gündüz, B., İnandı, Y. ve Tunç, B. (2014). Okul Yöneticilerinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Görüşleri. *Eğitim Bilimleri araştırma Dergisi*, 4(2), 19-34. http://ebad-jesr.com/images/MAKALE_ARSIV/C4_S2makaleler/4.2.0.2.pdf adresinden 17 Aralık 2017'de alınmıştır.
- İnam, Ö. (2008). *Televizyon Reklamlarında Metafor Kullanımı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Kararımak, Ö. ve Güloğlu, B. (2012). Metafor: Danışan ve Psikolojik Danışman Arasındaki Köprü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (37). <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/tpdrd/article/view/1058000163/1058000165> adresinden 17 Aralık 2017'de alınmıştır.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (26. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karip, E. ve Köksal, K. (1999). *Okul Müdürlerinin Yetiştirilmesi*. Eğitim Yönetimi. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Kart, M. (2016). *Pedagojik Formasyon Öğrencileri İle Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmen Kavramına İlişkin Metaforik Alguları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Kaya, A. (Editör). (2016). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. (11. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kepçeoğlu, M. (1994). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. (8.baskı). Ankara: Özerler Matbaası.
- Kıroğlu, K. ve Elma, C. (Editörler). (2015). *Eğitim bilimine giriş. Eğitimin temel kavramları*. (5. Baskı). Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Koçak, O. (2011). *Okul Müdürlerinin; Öğrencilik, Öğretmenlik ve Müdürlük Dönemlerindeki Okul Yöneticiliğine İlişkin Metaforik Alguları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Kuzgun, Y. (1992). *Rehberlik ve Psikolojik Danışma*. Ankara: ÖSYM Eğitim Yayınları.

- Kuzgun, Y. (2006). *Meslek Gelişimi ve Danışmanlığı*, Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kuzgun, Y. (Editör). (2006). *İlköğretimde Rehberlik*. (7. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Leech, N. L. ve Onwuegbuzie, A. J. (2009). *A typology of mixed methods research designs. Qual Quant.* 43, 265–275
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis (2. bs.)*. Thousand Oaks,CA: Sage Publications.
- MEB (Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri). (Nisan, 2009). Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği. <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/68.html>, Erişim Tarihi: 14.10.2017.
- Memduhoğlu, H. ve Dalçıçek, H. (2016). Öğretmenlerin Rehberlik Servisine İlişkin Metaforik Algıları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 47, 137-148. <https://www.jasstudies.com/Makaleler/7932925709-Do%C3%A7.%20Dr.%20Hasan%20Basri%20MEMDUHOGLU.pdf> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma Desen Ve Uygulama İçin Bir Rehber*. (Çev.Selahattin Turan), Ankara: Nobel Akademik Yay.Eğt.Dan.Tic.Ltd.Şti.
- Nelson, R. (2015). *Temel Psikolojik Danışma Becerileri*. (Çev. Dr. G. Sart). Nobel Akademik Yayıncılık. (Eserin orijinali 2012’da yayınlandı).
- Özabacı, N., Sakarya, N. ve Doğan, M. (2008). Okul Yöneticilerinin Okuldaki Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt*, 11 (19), 8-22. <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex1423872372.pdf> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Özoğlu, S. (2007). *Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma*.(3. Baskı). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Robson, C. (2015). *Real World Research*. (Çev., N. D. Ş. Çınkır) Ankara: Anı Yayıncılık
- Saban, A. (2004). Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Öğretmen” Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 131-155. <http://gazi.dergipark.gov.tr/tebd/issue/26128/275216> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Saban, A., Kocbeker, B. N. ve Saban, A. (2007). Prospective Teachers’ Conceptions Of Teaching And Learning Revealed Through Metaphor Analysis. *Learning and Instruction*, 17,123-139. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959475207000047> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.

- Saban, A.(2009). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 281-326. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/256272> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Satan, A. (2013). Öğretmen Adayı Öğrencilerinin Psikolojik Danışmana İlişkin Metaforik Algularının İncelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 69-89. <http://dergipark.gov.tr/sakaefd/issue/11222/133988> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Semerci, Ç. (2007) Program Geliştirme Kavramına İlişkin Metaforlarla Yeni İlköğretim Programlarına Farklı Bir Bakış, *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 125-140. <http://eskidergi.cumhuriyet.edu.tr/makale/1552.pdf> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Seven, S. (Editör). (2014). *Okulöncesi Eğitime Giriş*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Şişman, M. (2016). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Tan, H. (2000). *Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Teori ve Uygulama*. Ankara: MEB Yayınları.
- Terzi, Ş. (2009). *Okul Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Programlarının Geliştirilmesi*. A. Kaya (Ed.), Psikolojik danışma ve rehberlik (355-367), 6. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2009). *Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK
- Ünal, A. ve Ünal, E. (2010). Öğretmen ve Öğrencilerin Rehber Öğretmenlerin Metaforik Alguları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 920-939. <https://j-humansciences.com/ojs/index.php/ijhs/article/download/1209/626> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Yalçın, İ. (2006). 21 Yüzyılda Psikolojik Danışman. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39 (1), 117-133. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/148/1077.pdf> adresinden 18 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Yalçın, S., Yılmaz, M. ve Karakaya Y. (2017). Ortaöğretim Öğrencilerinin Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servislerine Bakış Açılarının İncelenmesi. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8(26), 277-289. http://www.ijoess.com/Makaleler/778133343_16.%20277289sinan%20yal%20C3%A7%C4%B1n.pdf adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Yeşilyaprak, B. (2009). Türkiye’de Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanının Geleceği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 3-18. <https://acikders.ankara.edu.tr/mod/resource/view.php?id=9222> adresinden 17 Aralık 2017’de alınmıştır.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (10. Baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK I. GÖRÜŞME FORMU VE KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Sevgili Katılımcılar,

Bu form, sizlerin “psikolojik danışman, okul rehberlik hizmetleri ve rehberlik servisi odası” kavramları ile ilgili görüşlerinizi belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Cevaplarınız kesinlikle gizli tutulacak olup sadece yüksek lisans tez çalışması için kullanılacaktır. İlginiz için teşekkür ederim.

İbrahim UZUN

Biruni Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Yüksek Lisans Öğrencisi

1-KİŞİSEL BİLGİLER

Bu bölümde kişisel bilgileriniz istenmektedir. Size uygun olan seçeneği (×) işareti koyarak işaretleyiniz.

Cinsiyetiniz:	Erkek() Kadın()
Yaşınız:	20-25() 26-30() 31-35() 36-40() 41-45() 46-50() 51 ve üstü()
Medeni durumunuz:	Evli() Bekar()
Eğitim düzeyiniz:	Lisans() Yüksek Lisans() Doktora()
Okul türü:	Devlet() Özel()
Görevli olduğunuz okul düzeyi/türü:	İlkokul() Ortaokul()/türü(.....) Ortaöğretim()/türü(.....)
Göreviniz:	Öğretmen() Müdür yardımcısı() Müdür()
Branşınız:	(.....)
Mesleki kıdeminiz:	1-5() 6-10() 11-15() 16-20() 21 ve üstü()

Yöneticilik kıdeminiz:	1-5()	6-10()	11-15()	16-20()	21 ve üstü()
Okuldaki psikolojik danışman sayısı:	Yok()	1()	2()	3()	4 ve üstü()
Okuldaki psikolojik danışman mesleki kıdemi:	1-3()	4-10()	11-20()	21 ve üstü()	

2- GÖRÜŞME FORMU

Sizlerden “psikolojik danışman, okul rehberlik hizmetleri ve rehberlik servisi odası” kavramları ile ilgili benzetmeler yapmanız istenmektedir. Bu kavramları düşündüğünüzde aklınıza ilk gelen canlı veya cansız varlığı ya da herhangi bir şeyi cümle içinde bırakılan boşluğa yazınız ve nedenini ifade ediniz.

a) Psikolojik danışman/rehberlik öğretmeni benziyor.

Çünkü.....

.....

b) Okulumuzda yürütülen rehberlik hizmetleri.....benziyor.

Çünkü.....

.....

c) Okulumuzdaki rehberlik servisi odası..... benziyor.

Çünkü.....

.....

ÖZGEÇMİŞ

İbrahim UZUN

KİŞİSEL BİLGİLER:

Doğum Tarihi : 05 / 03 / 1988

Doğum Yeri : KAHRAMANMARAŞ

Medeni Hali : Evli

EĞİTİM

İlköğretim : Barbaros İlköğretim Okulu

Lise : Kahramanmaraş Lisesi

Lisans : 2007-2011 İnönü Üniversitesi / Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık(PDR)

Yüksek Lisans(Tezsiz) : 2016-2017 / Gaziantep Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Yüksek Lisans : 2017-2018 Biruni Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Yüksek Lisans Programı

YABANCI DİL

İngilizce: Başlangıç düzeyde

ÇALIŞTIĞI KURUMLAR

- 2011 – 2013 Cengiz Topel İlköğretim Okulu / Haliliye / ŞANLIURFA
- 2013 – 2014 Bahçelievler Ortaokulu / Haliliye / ŞANLIURFA
- 2014 – 2017 Şanlıurfa Rehberlik ve Araştırma Merkezi / Haliliye / ŞANLIURFA
- 2017 – Kahramanmaraş Özel Eğitim ve Uygulama Merkezi(I. Kademe) / Onikişubat / KAHRAMANMARAŞ

İbrahim-tez

ORJINALLIK RAPORU

%9

BENZERLİK ENDEKSİ

%7

İNTERNET
KAYNAKLARI

%4

YAYINLAR

%5

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

Submitted to Yeditepe University

Öğrenci Ödevi

%1

2

earsiv.atauni.edu.tr

İnternet Kaynağı

%1

3

ebad-jesr.com

İnternet Kaynağı

%1

4

mebk12.meb.gov.tr

İnternet Kaynağı

<%1

5

docs.neu.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

6

dergipark.ulakbim.gov.tr

İnternet Kaynağı

<%1

7

acikarsiv.ankara.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

8

mimoza.marmara.edu.tr

İnternet Kaynağı

<%1

9

Submitted to Istanbul Aydın University

Öğrenci Ödevi

<%1